

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Vitas Parallelas Graecè & Latinè

Plutarchus

Francofurti, 1620

Cimon et Lucullus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1340)

ὅτι Λύσανδρος μὲν κατ' ἄρτου πάλαι τῶν οἴκων σωμαγωγῶ-
 μίων· Σύλλας δὲ Φυγάς ἀνὴρ κατεσασιασμένος ὑπὸ τῶν
 ἑσπερίων, καθ' ὃν χρόνον ἠλαυνέτο μὲν αὐτὸς γυνή, κατεσκά-
 πτετο δὲ οἰκία, φίλοι δὲ ἀπέθνησκον, αὐτὸν ἐν Βοιωτίᾳ τῆς ἀ-
 ναεθμήτοις μυριάσι πρὸς τὸν ἄστυ μὲν καὶ κινδυνῶν ὑ-
 πὸ τῆς πατρίδος, ἴση ἔσπαμον· καὶ Μιθριδάτη συμμα-
 χία διδόντι καὶ δυνάμειν ἔπι τοῖς ἑσπερίοις, ὅσδ' ἐνοῦδα μὴ
 μεταχρῆν δυνέδωκεν ὅσδ' ἐφίλατο θρονον, ἀλλ' ὅσδ' ἐπε-
 εῖπεν, ὅσδ' ἐπὶ δόξῃ ἀνέβαλε, ὅσδ' ἐπερὶ ἠπυθέαται πα-
 ρήτος ὅτι καὶ τὴν Ἀσίαν ἀφίησι, καὶ τὰς ναυὰς πρὸς διδῶσι,
 καὶ τοῖς βασιλευσὶν ἐξίσταται καὶ Βιθυνίας καὶ Καππαδοκίας.
 ἂν οὐδὲν ὅλως δοκεῖ Σύλλας κάλλιον ἔργον ὅσδ' ἀπὸ μείζο-
 νος εἰργάσατο φρονημάτων· ὅτι ὁ χρόνον τῆς οἰκείου πρὸς αὐτὸν
 θύμῳ, καὶ καθ' ἃς οἱ ἡγεμόνοι κινῶν, ὅσδ' αὐτὸς εἰς τὸ δῆγμα
 καὶ τὴν λαοὶν πρὸς ἐπερὶ ἠπυθέαται ἀπείπειν, τότε
 πρὸς τὴν τῶν ἰδίων ἀμικων ὤρμησεν. ἔπι πᾶσι δὲ καὶ τὸ πρὸς
 τὰς Ἀσίας ἐχεινὰ ῥοπιῶν εἰς ἡτοῖς σύκλεισιν· εἶγε Σύλ-
 λας μὲν ὑπὸ τῆς Μιθριδάτου δυνάμεως καὶ ἡγεμονίας
 πολέμησασα ἀπὸ τῆς πόλιν ἐλῶν, ἐλθὼν ἀφῆκε καὶ
 αὐτόνομον· Λύσανδρος δὲ, ἑσαύτης ἡγεμονίας καὶ δρχῆς
 ἐκπεσοῦσα ὅσδ' ἄκτρεν, ἀλλὰ καὶ τὴν δημοκρατίαν ἀ-
 φελόμενος, ὁμοτάτοις αὐτῇ καὶ πρὸς ἀνόμοις ἀπέδειξε τοῖς
 τυραννοῖς. ὅσδ' δὲ σκοπεῖν μὴ πολὺ τάλητος ἀφῆκε
 καὶ, ἀπὸ φαιδόμενοι πλείονα μὲν κατ' ἄρτου καὶ Σύλλας,
 ἐλάττωνα δὲ ἐξ ημετέρας καὶ Λύσανδρον· καὶ τὰ μὲν ἔκχε-
 τεῖας καὶ σωφροσύνης· τὰ δὲ στρατηγίας καὶ ἀνδρείας ἀποδι-
 δόντες ὁ πρὸς τῶν.

A quod quicquid præclare Lyfander gessit, id ciui-
 tate sua gessit opitulante. Sylla verò extorris, & fa-
 ctione oppressus maleuolorum, quo tempore ei-
 ciebatür vxor eius, diruebantur penates, interfici-
 ebantur amici, signa cum innumeris legioni-
 bus in Bœotia conferens atque pro patria decer-
 tans statuit trophæum, Mithridatique, contra in-
 imicos suos societatem sibi & copias offerenti,
 nihilo vsquam remissioem se aut benigniorem
 præbuit. Imò ne salutem quidem dedit, neque
 dexteram antè porrexit quàm ex præsentè audi-
 uit relinquere eum Asiam, naues tradere, regibus
 Bithynia & Cappadocia cedere: quibus factum
 Syllam pulchrius planè nullum, neque animo
 designasse iudico excelliore, quòd prælata priua-
 tis rationibus republ. & generosorum more ca-
 num, nò prius morfu & prehensione laxata quàm
 oppresso aduersario, tunc insurrexerit in priua-
 tarum vltionem iniuriarum. Quod denique con-
 sultum in Athenienses fuit, ad morum eorum
 contentionem refert nonnihil, quando captam
 urbem, quæ arma secum pro Mithridatis opibus
 & imperio contulerat, liberam & legibus suis re-
 liquit immunem: Lyfander, tanto principatu
 & imperio exutam, non est miseratus, imò verò
 republ. spoliatae populati atrocissimos violentif-
 simosq; imposuit tyrannos. Videamus ergo nunc
 num multum errauerimus à vero, plura præcla-
 rè facta si Syllæ esse, Lyfandri peccata dicamus
 pauciora: atque huic abstinentiæ & temperan-
 tiæ, artium illi bellicarum & virtutis primatum
 tribuamus.



ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

Βίοι ἑσπερίων

ΚΙΜΟΝΟΣ

καὶ

ΛΟΥΚΟΥ ΛΟΥ.

ΚΙΜΩΝ.

Περὶ πόλιν ὁ μάχης, ἐκ Θεσσαλίας εἰς Βοιω-
 τίαν Ὀφέλτην τὸν βασιλέα καὶ τοῖς ὑπὸ
 αὐτῶν λαοῖς καταγαγὼν, ἡμῶν δὲ δοκιμῶσθε
 ἔπι πολλοὺς χρόνους κατέλειπε· οὐδὲ πλείστον
 ἐν Χαρωνείᾳ κατῴκησεν, ἢ πρὸς τὴν πόλιν ἔσπον, ἐξε-
 λάσαντες τοῖς βαρβάροις. οἱ μὲν οὖν πλείστοι τῶν ἡμῶν, φύ-
 σφ' ἀνδρείοι καὶ ἀνδράειοι ἡρόδομοι, κατὰ ἀνάγκην ἐν
 τῆς Μηδικῆς ἐπιδρομῆς, καὶ τοῖς Γαλακτικῆς ἀγῶσιν, ἀ-
 φειδῆσαντες ἑαυτῶν. λέιπέται δὲ πᾶσι ὄρφανός γυνέων,
 ὄνομα Δάμων, παρωνύμιον δὲ Περὶ πόλιν, πολὺ δὲ
 πὶ καὶ σώματος κάλλει καὶ ψυχῆς φρονηματι τοῖς καθ' αὐ-
 τὸν ὑπὸ φάριον νέοις, ἀλλῶς δὲ ἀπαίδετος καὶ σκληρὸς
 ὁ ἦθος. τούτου Ρώμιος, ἡγεμῶν ἀπίερας ἴνους ἐν Χα-
 ρωνείᾳ ἀφῆκε μαζούσης, ἐρεσθεῖς, ὅσδ' ἐπὶ τὴν παιδικὴν ἠ-
 λικίαν παρηλαχῶτος, ὡς ὅσδ' ἐπέθετε πειρῶν καὶ διδοῖς,



PLVTARCHI

Vitæ comparatæ

CIMONIS

&

LVCVLLI.

CIMON.

VATES Peripoltas, qui in Bœo-
 tiam ex Thessalia regem O-
 pheltam & parentes ei gentes
 deduxit, claram familiam in
 longum æuum reliquit: cuius
 maxima manus Chæroneæ,
 quæ primam tenuerūt urbem,
 exactis barbaris, cōsedit. Huius stirpis pleriq; bel-
 licosi & fortes viri incursionibus Medicis & certa-
 minibus Gallicis, dum nullam habent rationē sui,
 absumpti sunt: reliquus puer vnus fuit orbis pa-
 rentibus, Damon nomine, qui Peripoltas cogno-
 mine dictus fuit. Hunc corporis venustate animi-
 que magnitudine longè æqualibus antecellētem
 iuuenibus, sed rudem aliàs & moribus asperū, Ro-
 manus quidam cohortis, quæ hybernabat Chæ-
 roneæ, ductor, modò adultum amans, vbi preci-
 bus & muneribus obnoxium sibi facere nequiuit,

vim præ se ferebat allaturum. quippe patriæ nostræ nullæ tunc opes erant, ob exilitatemque & tenuitatem nullo loco habebatur. Id veritus Damon, atq; ex illa excandescens appellatione, struxit ei infidias, ac coitionem in eum æqualium suorum fecit, non multorum, quo clam essent. Fuerunt autem omnes sexdecim. Hi noctu, infecta fuligine facie, mero onusti prima luce sacrificantem in foro Romanum adoriuntur. Illo & non paucis, qui circa eum erant, obtruncatis profugiant vrbe. Turbata ciuitate senatus Chæronensis hos, concilio habito, capitis damnauit, vt ea suppeditaret ipsi ad Romanos satisfactio. Vespero autem magistratibus vna de more cœnantibus, cohors Damonis, facta in curiam irruptione, cōtrucidat omnes, iterumq; ex oppido se retrahit. Sub idem forte tempus Lucullus cum copiis, in expeditionem aliquam iturus, transibat illac: qui substitit ibi, ac recenti adhuc facinore quæstione habita, ciuitatem reperit non solum infontem, verum etiã pariter violatam. Itaq; milites inde secum abduxit. Porro Damonem, qui latrocinii & incursionibus agrum oppido finitimum deprædabatur, ciues versutis legationibus & decretis pellexerunt ad redeundum in oppidum, reducemq; præfecerunt gymnasio, inde vngentem in sudatorio interemere. Quia verò per diu ibi spectra conspiciebantur, & gemitus exaudiebantur (vt perhibent patres nostri) obstruxerunt fores sudatorii, atq; in hanc ætatem eius loci vicini species illic versari & voces audiri terribiles arbitrantur. Illius posteros (superfunt enim nonnulli, potissimum circa Stirim Phocidis, qui iam in Æolorum morem abierunt) Asbolomenos Damonis causa vocant, quod ille ad cædem tinctus fuligine, quam Æολων vocant, erupit. Vt verò contermini Orchomenii, quibus contentiones erant cum Chæronensibus, quadruplatorem Romanum redemerunt, qui sicut vnus hominis nomen detulit ciuitatis, adduxitq; eam ob cædem ab Damone interemptorum in iudicium, cuius quæstionis fuit Macedoniæ prætor iudex: (neque enim dum mittebant Romani in Græciam prætores) patroni ciuitatis testem laudauerunt Lucillum. Ad quem quum prætor scripsisset, perhibuit testimonium ille veritati. Ita ciuitas hæc, quæ versabatur in summo periculo, fuit iudicio liberata. Quare illi, qui tunc assequuti fuerunt incolumitatem, statuam marmoream Lucullo in foro iuxta Liberum patrem posuere. Nos verò, etsi multis ætatibus illis sumus inferiores, hoc beneficium ad nos quoque, qui nunc viuimus, ducimus pertinere, statuamque rati multo venustiore illa quæ corpus & vultum adumbravit, hanc quæ mores patefacit & ingenium, in his comparatarum vitarum Commentariis res illius gestas complectemur ac quam verissime exponemus. Sat enim est memoriæ gratia. Veri autem testimonii ne ille ipse quidem præmium capere vanam & fictam rerum suarum commemorationem dignetur. Nam vt pictores, qui decoras & eximie venustas pingunt imagines, si aliquid infitiis leuis vitii, nolimus neque vt prætereant id profus, neq; vt vndeque expriment, quippe hoc deformem, discrepantem illud reddat effigiem. Ita quando arduum est, vel fieri non potest potius,

A δῆλος ἦν ὁκ ἀφεξόμενος βίας, ἀπεδὴ καὶ τῆ πατρίδος ἡμῶν τότε λυωρὰ παρρησίας, καὶ ἀφ᾽ ἀμικρότητα καὶ πενίαν παρρωμένης. τὸτο δὲ δειδώς ὁ Δάμων, καὶ τὴν πείραν αὐτῶν δι' ὀργῆς πεπονημένος ἐπεβούλευε τῶν ἀνδρῶν καὶ στυγῆ τῶν ἡλικιωτῶν πῖνας ἐπ' αὐτὸν, οὐ πολλοῖς, ἐνεκα τῆ λαοφάνειν. ἀλλ' οἱ σύμπληρες, ἐκκαδέκα ἡρόμιοι, χεῖρονται μὲν ἀγὰλω τὰ παρῶσωπα νυκτός, ἐκπίνοντες ὅσπερ αἶμα, ἡμέρα παρῶσπιτοισι τὰ Ρωμαίω κατ' ἀρῶν ἡρόντι. καὶ καταβαλόντες αὐτὸν τε καὶ τῶν παρῶ αὐτὸν ἐκ ὀλίγοις, ἐκ τῆς πόλεως μετέστη. ἡρομένης ὅσπερ αἶμα, ἡ τῆ Χαίρωνέων βελή στυγῆ ὁδοῖα, θάνατον αὐτῶν κατέγνω καὶ τὸτο ἡ ἡρό τῆς πόλεως ἀπολόγημα παρῶσ τοῖς Ρωμαίοις, ἐσπῶρας ὅτῶν δροχόντων (ὡσπερ ἦτος ὅσπ) κρινῆ δροχονώτων, οἱ παρῶ τὸν Δάμωνα παρῶσπῶντες εἰς ὅ δροχῶν, ἀπέσφαξαν αὐτοῖς, καὶ πάλιν ὡχρόντο φέροντες ἐκ τῆς πόλεως. ἐτυχε ὅ παρῶ τῆς ἡμέρας ἐκείνας Λόκιος Λούκουλλος ὅπτι πῖνας παρῶσπῶν μὲν δυνάμειος παρῶσπῶντος. ὅπτι πῶσπῶν ὅτῶν παρῶσπῶν, καὶ τῶν γροχόντων παρῶσπῶν ὅπτι πῶσπῶν ποτησάμμος ὅρε τῶν πόλιν ὅσπῶν ἀγῶν, ἀλλ' ἀ μῶλλον στυγῆ κρινῆ μὲν καὶ τοῖς γραπῶσ ἀνδραβῶν, ἀπῆγαγε μὲν εαυτῶν τὸν ὅ Δάμωνα ληστῆος καὶ καταδρομῆς πορῶσπῶν τῶν χῶσπῶν, καὶ τῆ πόλῆ παρῶσ κείμῶν, ὡσπῶσπῶντο παρῶσπῶν καὶ ψηφίσματα πολυῶσπῶν οἱ πολῖται. κατελόντα ὅ, γυμνασῶσπῶν κατέσπῶσπῶν, εἶτ' ἀλειφόμενον ἐν ὅ πυρῶσπῶν εἶω, διέφθῶσπῶν. ὅπτι πολὺν ὅ χρονον εἰδῶσπῶν πῖνας ἐν τῶν τῶσπῶν παρῶσπῶντος, καὶ σπῶσπῶν ὅσπῶντος, (ὡσπῶσπῶν οἱ πατέρες ἡμῶν λέγοισι) τῶν ἡῶσπῶν ἀναχρόμῶσπῶν τῶ πυρῶσπῶν τῶσπῶν καὶ μέχρῶν οἱ ὅ τῶσπῶν γῶσπῶντες, οἶοντα πῖνας ὅσπῶσπῶν καὶ φωνῶσπῶν παρῶσπῶν φερεσπῶν, τοῖς δ' ἀπὸ τῶ ἡῶσπῶν αὐτῶν (ἀφῶσπῶντος γῶ εἶνοισι, μῶσπῶν τῶ φωκίδος παρῶσπῶν Σπείρῶν, ἀφῶσπῶντος) ἀσῶσπῶντος καλοῦσπῶν ὅσπῶν τῶ Δάμωνα παρῶσπῶν τὸν φῶσπῶν ἀσῶσπῶντος χροσπῶντος ὅσπῶντος. ἐπεὶ δ' ἀσπῶσπῶντος ὄντες ὀροχόμενοι καὶ ἀφῶσπῶντος τοῖς Χαίρωνέσπῶν, ἐμῶσπῶντος παρῶσπῶντος Ρωμαίχῶν σπῶσπῶντος, ὅσπῶντος, ὡσπῶσπῶντος ἀνδρῶσπῶντος ὅ τῶ πόλεως ὄνομα κατενεκῶν, εἰδῶσπῶντος φῶσπῶντος ὅσπῶντος Δάμῶσπῶντος ἀνηρῶσπῶντος. ἡ ὅ κρινῆ μὲν ὅπτι τῶ σπῶσπῶντος τῆς Μακεδονίας, (ἐπῶσπῶντος εἰς τῶν Ἑλλάδα Ρωμαῖοι σπῶσπῶντος διέπῶσπῶντος) οἱ ὅ λέγοντες ὡσπῶντος τῶ πόλεως, ἐπεσπῶσπῶντος τῶ Λούκουλλου μαρτυρίαν. γῶσπῶντος ὅσπῶντος σπῶσπῶντος παρῶσπῶντος Λούκουλλον, ἐκείνος ἐμαρτύρησε παρῶσπῶντος, καὶ τῶν δικῶν ὅσπῶντος ἀπέφυγε ἡ πόλις, κινδῶσπῶντος παρῶσπῶντος τῶν μεγῶσπῶν. ἐκείνοισι μὲν οὖν οἱ τότε σπῶσπῶντος, εἰχῶνα τῶ Λούκουλλου λῆσπῶντος ἐν ἀρῶσπῶντος τῶν Διόνουσπῶντος ἀνέσπῶσπῶντος ἡμῶσπῶντος δ', εἰ καὶ πολλοῖς ἡλικίως λειπόμεθα, ὅ μὲν χῶσπῶντος οἶόμεθα ἀφῶσπῶντος καὶ παρῶσπῶντος τοῖς νῦν ὄσπῶντος εἰχῶνα ὅ πολὺ καλλίονα νομίζοντες εἶ) τῆς ὅ σῶσπῶντος καὶ ὅ παρῶσπῶντος σπῶσπῶντος μῶσπῶντος, τῶν ὅ ἦτος καὶ τὸν ὅσπῶντος ἐμφανίζουσαι, ἀναληψόμεθα τῆ γῶσπῶντος παρῶσπῶντος βίωσπῶντος παρῶσπῶντος τῶ ἀνδρῶσπῶντος, τῶ λῆσπῶντος διέξῶντος. σπῶσπῶντος γῶ ἡ τῆς μῶσπῶντος χῶσπῶντος ἀληθοῖς δὲ μαρτυρίας οὐδ' ἀν αὐτὸς ἐκείνος ἡξῶσπῶντος μῶσπῶντος λαβεῖν, ψευδῆ καὶ πεπλοσπῶντος ὡσπῶντος αὐτῶν διήγῶσπῶντος. ὡσπῶντος γῶ τοῖς τῶ καλῶ καὶ πολλῶν ἔχοντα χῶσπῶντος εἰδῶσπῶντος ζωγῶσπῶντος, ἀν παρῶσπῶντος τι μικρῶν αὐτοῖς δις χεῖρες, ἀξῶσπῶντος μῶσπῶντος τῶσπῶντος τοῦτο τελέως, μῶσπῶντος ἀφῶσπῶντος

veritas qui Aeolicis utebantur dicitur

v. Palmer.

(ὅ μὲν γὰρ ἀρῶσπῶντος, ὅ δ' ἀνομοῖα παρῶσπῶντος τῶν ὅσπῶντος) οὕτως ἐπεὶ χαλεπὸν ὅσπῶντος, μῶλλον δ' ἴσως ἀμῶσπῶντος

ἀμεμψή καὶ καθαρήν ἀδρὶς ἐπιδείξαι βίον, ἐν τοῖς κα-
λοῖς ἀπαπληρωτόν, ὡς περὶ οὐμοιότητά τιν' ἀλήθειαν. Τὰς δὲ
ἐκ πάσης ἡλικίας ἀσκήσεως ἀσκήσεως ἀσκήσεως τῆς παρὰ
ἑσὶν ἀμφοτέρων καὶ κήρας, ἐλλείμματ' αἰμαλλον δρετῆς ἡ-
μος, ἢ κακίας ποικιλίας νομίζοντας, ἐδὲ πῶς ἑρῶν
μῶς ἀποσημαίνειν τῆ ἰσορροπία καὶ ἰσορροπία, ἀλλ' ὡς περὶ ἀδ-
μῶς ὑπὸ τ' ἀδρεπῆς φύσεως, εἰ καλὸν ὅσον εἰλικρινές
ἐστὶ ἀναμφισβήτητον εἰς δρετῆς ἡθος γεροντός ἀποδίδωσιν.

Ὁ δὲ οὖν Λέκκυλλος ἐδόκει σκοποδοσὶν ἡμῖν τὰ Κίμωνι
παρὰ βλητέος εἶναι. πολέμησι γὰρ ἀμφοτέρω, καὶ πρὸς τὴν
βαρβάρους λαμοσύνης· παρὰ τοῖς τὰ πολιτικῆ, καὶ μάλιστα
τῆ ἐμφυλίων ἐρίων ἀπαπλοῦ τῆς παρὰ τοῖς ἀρχόντες. ἐ-
κάτερος δὲ τῶν αὐτῶν ἐστὶν ἐπὶ τὴν καὶ νίκας ἀειλόμοιοι πε-
ρὶ οὐτοῖς. ἔτε γὰρ Ἑλλήνων, Κίμωνος, ἔτε Ρωμαίων, Λου-
κυλλῶ παρὰ τὴν ὁδοῖς, ἔτε μακρὸν πολέμῳ παρὰ ἠλθεν
ἐξ ὧ λόγου ὑπερμένων τῶν καὶ Ἡρακλέα καὶ Διόνυσον· εἴτε π
Περσέως πρὸς Αἴθιοπας ἢ Μήδους καὶ Ἀρμενίους, ἢ Ἰάσ-
πος ἐργον ἀξιοπίστον ἐκ τῆς τότε χρόνων μνήμη φερόμενον εἰς
τοῖς νῦν ἀφίεται. χριστὸν δὲ πῶς αὐτῶν καὶ ὁ ἀπὸ τῆς γέροντος τῆς
στρατηγίας, ἐκάτερος μὲν σὺν δὲ φανός, ὁ δὲ τῆς ἰσχυροῦ
σάτος τὸν ἀσκήσεως ἡ. μάλιστα δὲ ἡ παρὰ τῆς ὑποδοχῆς καὶ
τῆς φιλαδελφίας ταύτης ὑπερῶς τῆς ἀφίεται, καὶ ὁ νεαρόν
καὶ ἀφίεται ἐν τῇ διαίτη, παρὰ ἀπλήστον ἐπὶ ἀμφοτέρων ἰδεῖν
ὑπάρχει. παρὰ ἀφίεται δὲ ἴσως καὶ ἄλλας ἡλικίας οὐμοιότητάς,
αἷς ἔχαστον ἐκ τῆς διηγήσεως αὐτῆς σωμαζαγεῖν.

Κίμων ὁ Μιλτιάδους υἱὸς ἦν Ἡγησιπύλης, υἱὸς Ὁρατί-
της, θυγατρὸς Ὀλόρου τῆ βασιλείας, ὡς ἐν τοῖς Ἀρχαίου καὶ
Μελανθίου ποιήμασιν εἰς αὐτὸν Κίμωνα γεγραμμένοις ἰσθ-
ρηται. διὸ καὶ Θουκυδίδης οἰσοικῶς, τοῖς παρὰ Κίμωνα καὶ γέ-
νος παρὰ ἡλικίαν, Ὀλόρου τε παρὰ ἡλικίαν εἰς τὸ παρὰ ἡλικίαν ἀναφέ-
ροντος τὸ ὁμοιότητα, καὶ τὰ χρυσία παρὰ τὸ Ὁρακίην ἐκέκτητο.
καὶ τελευτήσασιν μὲν ἐν τῇ Σκαπῆ ὕλη (τὸ δὲ ἐστὶ τὸ Ὁρα-
κίης χωρίον) λέγεται, φοιτῶντες ἐκεῖ μνήματα δὲ αὐτῶν τῆ ἀφί-
των εἰς τὸ Ἀθηναίων χωμαθέντων, ἐν τοῖς Κιμωνείοις δείκνυται,
παρὰ τὸ Ἑλληνικῆς τὸ Κίμωνος ἀδελφῆς τάφον. ἀλλὰ Θου-
κυδίδης μὲν Ἀλιμύσιος γέροντος τὸ δῆμον, οἷον παρὰ τὸ Μιλ-
τιάδην, Λακιάδα. Μιλτιάδης μὲν ἐν πεντήκοντα ταλάν-
των ὄφλων δίκην, καὶ πρὸς τὸ ἐκλίσιν εἰρηθεῖς, ἐτελευτήσεν ἐν
τῷ δεσμοθηνεῖ· Κίμων δὲ, μετὰ τὸν παρὰ τῆς ἀπολαύσεως
μὲν τὸ ἀδελφῆς ἐπὶ κήρας ἔσσης καὶ ἀγάμου, τὸ παρὰ τὸν ἡδὲ
χρόνον ἐν τῇ πόλει, καὶ κακῶς ἠχρὸν ὡς ἀτακτός καὶ πολυπό-
της, καὶ τὰ παρὰ τῷ Κίμωνι παρὰ οὐμοιότητάς τὸ φύσιν· ἐν δὲ δῆ-
ξαν φασὶ Κοάλεμοι παρὰ ἀσκήσεως. Στησιμβρότους δὲ
ὁ Θάσιος, παρὰ τὸ αὐτὸν ὁμοίον τὸν χρόνον τὰ Κίμωνι γεροντός,
φασὶν αὐτὸν ἔτε μουσικῆν, ἔτ' ἄλλο τι μάθημα τῆ ἐλευθερίων
καὶ τοῖς Ἑλλήσιν ἐπιχειροῦσιν ἐκδιδάσκειν· ἀφίεται τὸς τε
καὶ σωμαθίας Ἀθηναίων ὅλως ἀπὸ ἀσκήσεως, καὶ τὰ παρὰ τῷ πο-
λὺ δὲ ἡμῶν καὶ ἀληθῆς ἐν ὑπάρχει, καὶ μάλιστα εἶναι Πελοπον-
νήσιον δὲ χρεῖμα τὸ ψυχῆς τῆ ἀδρῶς, Φαύλον, ἀσκήσον, τὰ
μέγιστον ἀγαθόν, καὶ τὸν Εὐειπιδόν Ἡρακλέα. ταῦτα γὰρ
ἐστὶ τοῖς ἀπὸ τῆς Στησιμβρότους γεγραμμένοις ἐπειπεῖν. ἐπὶ
τῷ νέος ὡν αἰτίαν ἔχε πλοσιάζειν τῆ ἀδελφῆ. καὶ γὰρ οὐδὲ ἄλ-
λως τῷ Ἑλληνικῷ δὲ τὰκτὸν ἡλικίαν γεροντοῖς λέγεσιν, ἀλλὰ
καὶ πρὸς Πολύγνωτον δὲ ἀμφοτέρων τῶν γεροντόν. καὶ δὲ τὸ
φασὶν ἐν τῇ Πλοσιανακτικῇ τότε καλεσμένη, ποικίλη ἢ ὡν σοῦ,

Palmer.

A hominis ostendere vilius vitam, quae omni vacet
macula & pura sit, veritas, sicut simulacrum in ho-
nestis complenda est. Illas vero quae ex motu ani-
mi aliquo aut ex reipublicae temporibus intercur-
runt actionibus offensas & vitia, claudicationes
potius virtutis alicuius quam improbitatis ea frau-
des existimantes, non debemus nimium diligen-
ter, & ad amissim in scribendo explicare, sed tan-
quam rubore capti fortis humanae, quae nihil bo-
ni sincerae, neque mores ad virtutem edat in-
culpato. Videbatur autem iudicio nostro Cimoni
Lucullus opponendus: siquidem fuerunt bel-

B laces ambo, atque aduersus barbaros in clyti: con-
tra domi placidi, ac potissimum ab discordiis inte-
stinis patrias suas recreauerunt. Ad haec crexit v-
terque trophaea, & victorias retulit insignes. Ne-
que enim, si ab Hercule & Libero patre discesse-
ris, aut si quod Persei contra Aethiops vel Medos
& Armenios, aut Iasonis veritati factum consonum
ex vetustate tanta ad memoriam delatum nostram
sit, ex Graecis Cimone, vel Lucullo ex Romanis
tam procul arma prior protulit vltus. Iam est hoc
quoque iis commune, quod bellum mutilum re-
liquerint, atque fregerit quidem vterque sed neu-
ter oppresserit hostem. Praecipue vero benignita-
tem & effusionem in conuiuio & comitate hac,
splendidamque & proxima mensam ac vitam quo-
tidianam adpicere in vtroque licet pariter. Praeteri-
mus fortassis alias nonnullas congruentias, quas
haud difficile fuerit ex ipsa colligere narratione.

C imon Miltiadis filius, matrem Hegesipylam
habuit natione Thresiam, filiam regis Olori, ut
est Archelai & Melanthii poematibus, in ipsius
Cimonis laude scriptis, prodium. Vnde & Thu-
cydides historicus, Cimonis propinquus, patrem
habuit Olorum, qui ad generis autorem retulit
similem nominis appellationem, & metalla auti
in Thracia possedit, quem perhibent in Scapta
hyla (id castellum est in Thracia) defunctum atque
ibidem interfectum. Monumentum eius ossium,
quae in terram Atticam fuerunt relata, inter mo-
numenta Cimonis visitur iuxta Elpenices Cimo-
nis sororis tumulum. Caeterum Thucydides curia
Alimusius fuit, Miltiades Laciades. Miltiades i-
gitur, quum lis ei aestimata quinquaginta talentis
esset, & ad soluendum in vincula ductus, diem
suum obiit in carcere. Cimon autem admodum
adolescens cum sorore adhuc virgine & innupta
orbis in prima aetate ad populum infamis fuit, &

D male audiuit ex lustris & vinolentia, quasi auum
referens ingenio Cimonem, quem aiunt ob men-
tis stuporem Coalemum, id est fatuum, fuisse di-
ctum. Stefimbrotus Thasius, Cimoni ferè con-
taneus, nec musica eum, nec vlla alia instructum
liberali disciplina & Graecis vtitata, memorat
fuisse, atque ab Attico acumine leporibusque quam
remotissimum: mores vero insigni generositate
& sinceritate tinctos, potiusque ingenium huius vi-
ri Peloponnesium fuisse,

E Et candidum simplexque, bonumque in maximis,
ut apud Euripidem Herculis. haec enim Stefim-
broti elogio adicias licet. Adolescentia eius fa-
mosa fuit, quasi sorori suae illuderet. Siquidem
referunt nec alias omnino fuisse Elpenicem pu-
dicam, sed & pictori se Polygnoto subiecisse.
Quapropter quum pingeret in porticu Pisiana-
tia (ut tunc vocabatur, quae nunc Paeccile dicitur)

Troadas,

Troadas, faciem perhibetur Laodices ad Elpenices reddidisse imaginem. Non erat in operariis Polygnotus, neque pingendam redemerat porticum illam, verum gratuitam eam munificentiam exhibuit publice. Ita scriptores memoriae traditum reliquerunt, ac Melanthius poeta in hunc ait modum,

*De proprio ornavit diuorum templa, forumq;
Cecropium heroum grandis imaginibus.*

Sunt qui Elpenicen non clam cum Cimone, sed aperte ferant contractis nuptiis ut uxorem habitare, quod sponsum pro generis dignitate non inueniret ob inopiam. Vbi vero Callias, qui Athenis inter locupletes erat, eius amore captus, obtulit patris eius multam dissoluere, illam accepisse conditionem, ac Cimonem Calliae Elpenicen despondisse. Atqui apparet omnino habuisse circa mulierum libidines Cimonem. Nam Aristeria, quae erat Salamine oriunda, & mox Mnestræ cutusdam poeta meminit Melanthius, elegiis cum Cimone iudicis, ab eo adamarum. Iam non obscuro amore filiam Euryptolemi Megaclis filii, iustam tamen uxorem, cum Cimone profecutus, eiusque mortem tulit ægerrime, quatenus coniecere licet ex scriptis ad leniendum iudicium eius elegiis quas Panætius philosophus condidisse physicum Archelaum putat, neque absurde ducit ex temporibus coniecturam. Reliqui mores boni Cimonis & egregii omnes fuere. Quum enim nec fortitudine concederet Miltiadi, nec Themistoclis prudentia, utroque fuisse eum constat innocentiore. Ac, quum virtute bellica ne tantillo quidem esset illis inferior, mirum quantum pacis artibus antecelluit, idque iuuenis etiamnum & scientiæ militaris rudis. Quum enim populo inguentibus Medis consuleret Themistocles ut, relicta vrbe & agro deserto, in freto iuxta Salamina dimicaret & classe certaret, omnibus ferme consilium tam stupentibus præcepit, conspectus Cimon princeps est per Ceramicon alacris comitantibus sodalibus arcem scandere, ac frænum equi, quod manibus ferebat, Mineræ consecrare, quasi non requireret ciuitas equestre robur in præsens, sed milites præliorum naualium scientes. Sacrato fræno sumptisque clypeis ex illis qui in templo pendeant, adorauit deam, atque ad mare descendit: quare dedit non paucis animum. Neque verò forma indecora fuit. (ut poeta ait Ion) sed statura eminenti, capilloque & densa capitis insignis coma. Quum in prælio strenue & fortiter dimicasset, ilico nomen que fuit apud ciues & beneuolentiam, multaque illum adibant, incitabantque ut digna iam Marathone consilia & facta susciperet. Capessentem rempublicam excepit populus lubens, eumque fastidio Themistoclis prouexit, quod acceptus plebi gratusque ex comitate & candore esset, ad summos honores & magistratus: Præcipue autem euegit eum Aristides Lysimachi, quod indolem perspiceret in moribus eius probam, & quo, tamquam aduersarium, eum Themistoclis ingenio & audaciæ obiceret. Ut verò, pulsus Græcia Medis, classi fuit præfectus, nondum imperio potitus Atheniensibus, sed Pausaniam adhuc & Lacedæmonios sequentibus, primum in expeditionibus ciues mirifice composuit atque alacritate omnibus præbuit præcellentes.

κατὰ θάλασσαν, οὐκ ἔτι τὴν ἀρχὴν Ἀθηναίων ἔχοντων, ἐπὶ τῇ Παιονίᾳ καὶ Λακεδαιμονίᾳ ἐπορεύων, πρῶτον μὲν ἐν ταῖς στρατιῇσι αἰεὶ παρῆχε τοῖς πολίταις χάσμω τε θαυμαστοῖς καὶ τροφίμῳ πολυπόπτων ἀγαθῶν.

A γράφοντα τῆς Τρωάδας, ὅτι τῆς Λαοδίκης ποιῆσαι πρὸς ὁπλον ἐν εἰκόνι τῆς Ἑλληνικῆς. ὃ τῷ Πολύγνωτος εἶπε ἡ τῆς βασιλείας, οὐδὲ ἀπὸ ἐργασίας ἔγραφε τὴν εἰκόνα, ἀλλὰ πρῶτον φιλοδουλοῦντος πρὸς τὴν πόλιν. ὡς οἵ τε συγγραφεῖς ἱστορεῖσι, καὶ Μελέτιος ὁ ποιητὴς λέγει τὸν ἔργον τῆτον, Αὐτὸ γὰρ δαπνύασι θεῶν ναοὺς ἀγροῦν τε Κερκροπίαν χάσμησε καὶ ἡμιθέων ἀγροῦσιν. εἰσὶ δὲ οἱ τῷ Ἑλληνικῶν, ἔκρυφα δὲ Κίμωνι, Φανεραῖς ὅ γε μαμῆν συνεικῆσαι λέγουσιν, ἀξίου τὸ δὲ θεῶν νυμφίᾳ ἀπὸ τῆς πενίαν ἀπορῆς. ἐπεὶ δὲ Καλλίας τῷ ἄπορον τῆς Ἀθήνησιν ἐραστὴς B πρῶτον, τὴν ἑαυτοῦ τῆς πατρὸς κατὰ δίκην ἐκ τῆν ἐτοίμος ὦν πρὸς τὸ δημόσιον, αὐτὴν τε πεισθῆναι, καὶ τὸν Κίμωνα τῷ Καλλίᾳ συνοικίσαι τὴν Ἑλληνικῶν. οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ ὁλοῦς φαίνεται τοῖς πρὸς τῆς γυναικῆς ἐρωτικῆς ὁ Κίμων ἕνοχος γυνεῶσαι. καὶ γὰρ Ἀφείας τῷ γυναικῆς Σαλαμίνιας, καὶ πάλιν Μήστρας ἱνὸς ὁ ποιητὴς Μελέτιος μνημονεύει πρὸς τὸν Κίμωνα, παύσων δὲ ἐλεγγείας, ὡς ἀπουδαζομένων ἑαυτοῦ. δῆλος δὲ ἐστὶ καὶ πρὸς Ἰσοδίκην, τῷ Εὐρυπτολέμου μὲν γατέρῳ δὲ Μεγακλέῳ, καὶ νόμοις δὲ αὐτῶν συμβιώσασαν, ὁ Κίμων ἐμπάτερον ἀγαπῆσαι, καὶ δις φορῆσας ἀποθανούσης, εἰ πὶ δεῖ τεκμηρίωσαι ταῖς γεγενημέναις ἐπὶ παρηγορίᾳ τῆς πένθους ἐληγγείας πρὸς αὐτὸν. ὦν Παναίτιος ὁ φιλόσοφος οἶεται ποιητὴν γεγενῆσθαι τὸν Φισκῶν Ἀρχέλαον, ἔκ ἀπὸ ἔργου τοῖς χεῖνοις εἰκάζων. τὰ δὲ ἄλλα πάντα τῆς ἡδονῆς ἀγαθὰ καὶ ἡμιθῆα τῷ Κίμωνι. ἔτι γὰρ πόλμη, Μιλτιάδου λεγόμενος, οὐτε συνέσει, Θεμιστοκλέῳ, δικαιοτέρου ἀμφοῖν ὁμολογεῖται γυνεῶσαι καὶ τῷ πολεμικῆς ὁδοῦ μικρὸν ἀποδείων στρατῶν ἐκείνων, ἀμῆχανον ἴσον ἐν ταῖς πολιτικῆς ἑαυτοῦ ἀλάσται, νέος ὦν ἐπὶ καὶ πολέμῳ ἀπέρως. ὅτε γὰρ τὸν δῆμον ἐπιόντων Μήδων Θεμιστοκλῆς ἐπέθετο, πρῶτον μὲν τὴν πόλιν, καὶ τῷ χεῖρον ἐκλιπόντα, πρὸς τῆς Σαλαμίνος ἐν ταῖς ναοῖσι τὰ ὄπλα θάσσει, καὶ ἀγαθῶσιν αὐτῶν κατὰ θάλασσαν, ἐκπεπληγμένων τῶν πολλῶν τὸ πόλμημα, πρῶτος Κίμων ὄφθη ἀπὸ τῆς Κεραμεικῆς φαιδρῆς αἰὼν εἰς τὴν ἀκρόπολιν μὲν τῷ ἐπαύρων, ἵππου πῖνα χαλινὸν ἀναθεῖναι τῇ θεῷ ἄρα χεῖρον χεμίζων ὡς ὁδοῦ ἐν ἵπποικῆς ἀλκῆς, ἀλλὰ ναυμάχων ἀνδρῶν ἐν τῷ παρόντι τῆς πόλεως δεομένης. ἀναθεῖς δὲ τὸν χαλινὸν, καὶ λαβὼν ἐκ τῆς πρὸς τὸν ναὸν κρεμασμένων ἀσπίδων, καὶ προσβύξας ἀμφοῖν τῇ θεῷ, κατέβαινεν ἐπὶ θάλασσαν, ἐκ ὀλίγοις στρατῶν τῶν παρῶν γυμνοῦσιν. ἡ δὲ καὶ τῷ ἰδέαν οὐ μεμπτός, ὡς ἴων ὁ ποιητὴς φησιν, ἀλλὰ μέγας, οὐλὴ καὶ πολλὴ τρεῖς χεμῶν τὴν κεφαλῆν. Φανερὸν δὲ κατ' αὐτὸν τὸν ἀγῶνα λαμπρῶς καὶ ἀνδρώδης, ταχὺ δόξαν ἐν τῇ πόλει μετ' ἰνῶν ἔχει, ἀθροισμένων πολλῶν πρὸς αὐτὸν, καὶ πρὸς ἀκαλούντων ἄξια τῶν Μαραθῶνος ἡδὲ ἀγαθῶσιν καὶ πρῶσιν. ὁρμήσασθαι δὲ αὐτὸν ἐπὶ τῷ πολιτικῶν ἀσμενος ὁ δῆμος ἐδέξατο, καὶ μετὸς ὦν τῶν Θεμιστοκλέους, ἀηγεῖται μέγιστος ἐν τῇ πόλει ἡμᾶς καὶ στρατῶν, διάρμωσιν ὄντα καὶ πρὸς φιλή τοῖς πολλοῖς, ἀπὸ πρῶσιν καὶ ἀφελειαν. οὐχ ἦκιστα δὲ αὐτὸν ἠύξησεν Ἀφείδης ὁ Λισιμάχου, τῷ δὲ φῶσαν ἐσορᾶν τῷ ἦθι, καὶ ποιούμενος οἷον ἀπίπαλον πρὸς τῷ Θεμιστοκλέῳ δεινότητι καὶ πόλμη. ἐπεὶ δὲ Μήδων φυγόντων ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἐπέμφθη στρατηγός

ἔπειτα Παισαίου τοῖς μὲν βαρβάροις ἀγαθὸν μὲν πε-
 εἰ παροδοσίας, καὶ βασιλεῖ γράφοντες ἐπιτολάς, τοῖς δὲ συμ-
 μάχοις δαχέως καὶ ἀθαδῶς προσφέρμενου, καὶ πολλὰ
 δι' ἄνοιαν καὶ ὄχρον ἀνέχον ὑβρίζοντες, ὑπολαμβάνων
 παρὰ τοῖς ἀδικοῦμένοις, καὶ Φιλανδρόπῳ ἔχομιλῶν,
 ἔλαθον ἢ δι' ὀπλων τῆς Ἑλλάδος ἠγεμονίαι, ἀλλὰ λόγῳ καὶ ἠ-
 ῆ παρελθόντος. παρὰ ἐπὶ τοῖς οἰκλήτοις τῆς συμμάχων
 ἐκείῳ τε καὶ Ἀριστιδῆ, τὴν χαλεπότητα τῆς Παισαίου
 καὶ ὑποφίαν μὴ φέροντες. οἱ δὲ καὶ τοῖς ἀμα προσήγον-
 το. καὶ τοῖς ἐφόροις πειμποντες ἐφραζον, ὡς ἀδοξούσης τῆς
 Σπάρτης, καὶ ἄρα τῆς Ἑλλάδος, ἀνακαλεῖν τὸν
 Παισαίου. λέγεται δὲ παρὲν ἵνα Βυζαντίαν ἐπιφαιῶν
 ἡρώων, ὄνομα Κλεονίκῳ, ἐπὶ ἀγμῶν τῆς Παισαίου με-
 ταπεμπούμου, τοῖς μὲν ἡρώεις ὑπὸ ἀνάγκης καὶ φόβῳ παρ-
 ὄντα τὴν παῖδα τὴν δὲ τῆς παρὰ τῆς δωματίου δεηθεῖσαν ἀ-
 νελέσθαι ἔφαθ, ἀφ' οὗ καὶ σωπῆς τῆς κλῆνης παροισ-
 σαν, ἥδη τῆς Παισαίου κατεύδοντες, ἐμπροσθεν καὶ ἀναβέβη
 ὁ λυχνίον ἀκούσαν. τὸν δὲ, ὑπὸ τῆς φόβου ἄρα ἔθεντα καὶ
 σπασαύμενον ὁ παρὰ κείνου ἐν χεῖρῶν, ὡς πινος ἐπὶ αὐτὸν
 ἐξῆρε βαδίζοντες, πατάξαι καὶ κατὰ βαλεῖν τὴν παρὲν.
 οὐ δὲ τῆς πληγῆς ἀποθανοῦσαν αὐτῷ, οὐκ ἔαν τὸν Παι-
 σαίου ἠσυχάζειν, ἀλλὰ νύκτωρ εἰδῶν αὐτῷ φοιτῶσαν
 εἰς τὸν ὑπνον, ὀργῆ λέγειν τὸδε ἠρώων, Στείχε δίκης ἀσπῶν.
 μάλα τοι κακῶν ἀνδράσιν ὑβρις. ἐφ' ᾧ καὶ μάλιστα χαλε-
 πῶς ἐνεχόντες οἱ σύμμαχοι, μετὰ τῆς Κίυβνος ἐξεπολιόρ-
 κησαν αὐτὸν. ὁ δὲ ἐκπεσὼν τῆς Βυζαντίου, καὶ τῶν φάσματι
 ἄρα τῆς Ἑλλάδος, (ὡς λέγεται) κατέφυγε παρὰ τὸ νεκρομαν-
 τεῖον εἰς Ἡράκλειαν, καὶ τὴν ψυχὴν ἀνακαλούμενος τῆς
 Κλεονίκης, παρὲν τὴν ὀργῆν. ἡ δὲ εἰς ὄψιν ἔλθουσα, ἄ-
 χέως ἔφη παύσασθαι τῆς κακῶν αὐτὸν, ἐν Σπάρτῃ ἠρόμε-
 νον· ἀνιπρόμνη (ὡς εἶπε) τὴν μέλλουσαν αὐτῷ τελευτήν.
 ταῦτα μὲν οὖν ὑπὸ πολλῶν ἰσόρηται. Κίμων δὲ, τῆς συμ-
 μάχων ἥδη παρὰ κειραρχῶν αὐτῷ, φρατῆρος εἰς Θεράκιον
 ἐπέλθουσαν, πικρῶν ἰσχυρῶν Περσῶν ἀνδράς ἐδόξοις καὶ συγ-
 ῆναι βασιλέως Ἡϊόια πόλιν ἐπὶ τῶν Στυμόνι κείμενῳ πο-
 τᾶμω κατέχοντες, ἐνοχλῶν τοῖς παρὰ τὸν τόπον ἐκείνου Ἑλ-
 λησιν. παρὲν μὲν οὖν μάχῃ τοῖς Πέρσας ἀνέκτισε, καὶ
 κατέκλιεν εἰς τὴν πόλιν· ἐπέτα τοῖς ὑπὸ Στυμόνα Θρα-
 κας, ὅταν ἀνέκτισε οἶτος, ἀναστάτους ποιῶν, καὶ τῶν χῶρον
 παρὰ φυλάτῳ ἀπάσαν, εἰς ἑσπέρῳ ἀποδείξαι τοῖς πολιόρ-
 κησὶ κατέστη, ὡς τε Βυτῶν τῆς βασιλέως φρατῆρον, ἀ-
 πογόντα τὰ παρὰ γὰρ τῆ πόλει πύρ ἐκείνη, καὶ σιωδρα-
 φθεῖρα μετὰ τῆς φίλων καὶ τῆς χερμῶν αὐτὸν. οὕτω δὲ λα-
 βῶν τὴν πόλιν, ἀλλὰ μὲν οὐδὲν ἄξιον λόγου ὠφελήθη, τῆς
 πλείων τοῖς βαρβάροις συκατακαέντων· τὴν δὲ χάσαν,
 ἄφουεσάτῳ ἔσαν καὶ καλλίστῳ, οἰκῆσαν παρὰ δὲ τοῖς
 Ἀθῆναιοῖς. καὶ τοῖς Ἑρμαῖς αὐτῷ τῆς λιθίνου ὁ δῆμος ἀνα-
 θεῖναι σιωχώρησεν, ὡν ἐπιγέγραπται τῶν μὲν παρὰ τῷ,
 Ἡν ἄρα κακῶν ἄλακαρδοί, οἱ ποτε Μῆδων
 Γασίν, ἐπὶ Ἡϊόια Στυμόνος ἀμφὶ ροάς,
 Λιμὸν τ' ἀθῶνα κρυερόν τ' ἐπάροντες Ἀρηα,
 Γραῖται δὲ δὲ μὲν ἄβρον ἀμηχόμην.
 τῶν δὲ δούτερων,
 Ἡγμονέοσι δὲ μιᾶσιν Ἀθῆναιοῖς τὰ δὲ ἔδωκεν,
 Μᾶλλον πῆς τὰ δὲ ἰδῶν, καὶ ἐπὶ πᾶσι μὲν, ἐβελήσθ

A Hinc, ut Pausanias de prodicione cum barbaris in
 sermone venit, scripsitq; ad regem litteras, cum
 focis autem aspere & procaciter egit effrenatam-
 que licentiam ex imperio & amenti vsurpavit fa-
 ctu, hic excipiendo comiter offentos & humani-
 ter appellando imperium Græciæ non armis, sed
 benigno sermone & moribus blandis imprudenti
 ei abstulit. Complures enim focii, morositatem
 & superbiam exosi Pausaniæ, aggregauerunt se
 ad illum & Aristidem, qui simul & hos rapue-
 runt ad se, & ephoris per nuntios significauerunt
 ut Pausaniam, quod infamia inuolueret Spartam
 & concitaret Græciam, reuocarent. Fama est vir-
 ginem Byzantinam illustribus ortam parentibus,
 nomine Cleonicen, quam stupri causa accersue-
 rat Pausanias, a parentibus fuisse necessitate & me-
 tu subactis dimissam. Eam pro cubiculo precatam
 ut lumen auferretur, quum per tenebras silentio
 ad cubile pergeret sopiti iam Pausaniæ, incurrisse
 inuitam in lucernam, eamq; euertisse. At illum ex
 strepitu obturbatum, stricto pugione, qui prope
 iacebat, quasi ab hoste aliquo peteretur, percuf-
 sisse ac prostratuisse puellam: quæ ex vulnere mor-
 tuam non permisisse Pausaniæ quietem: sed spe-
 ctum noctu se offerens in somno hunc versum cū
 indignatione ad illum protulisse,

Tu cole iustitiam, reg, atq; alios manet ultor.
 Quod factum focii cum Cimone iniquo animo
 ferentes, arte obsederunt cum Byzantii. Ela-
 psus tamen est, & viso illo (vtfertur) exterritus
 Haracleam confugit ad manium oraculum, euo-
 cataque Cleonices anima, offensam deprecatus
 est. Illa in conspectum Pausaniæ venit, ac breui
 eum illis malis ostendit explicatum iri, vbi Spar-
 tam venisset, obscure (vt coniiicio) imminetia
 ei fata designans. Hæc multi scripta reliquere. At
 Cimon, quum adiunxissent se ei focii, dux in
 Thraciam est profectus, quod nuntiatum esset ex
 Persis viros claros & regis necessarios, Eione op-
 pido, quod ad Strymonem amnem positum est,
 occupato, conterminos infestare Græcos. Hic pri-
 mum fudit acie Persas ipsos, atque intra moenia
 oppidi compulit. deinde accolæ Strymonis Thra-
 cas, vnde supportabatur illis com meatus, sedibus
 expulit, totamque regionem stationibus cin-
 gens ad eas redegit obsessos difficultates, vt regius
 dux Butes, rebus deploratis, flammam subderet
 oppido, seque cum amicis & rebus suis concre-
 maret. Ita positus oppido, nullum cepit aliud ma-
 gnopere compendium, quod fuissent plerâq; cum
 barbaris incendio haulta, sed lætissimum & amœ-
 nissimum oppido circumiectum agrû Athenien-
 sibus dedit incolendum. Quare Hermas illos la-
 pideos populus ei vt poneret indulsit: quarum pri-
 mæ est inscriptum,

*Nempe fuere viri, magni quoque pectoris, illi
 Qui quondam Medos manibus Eionis
 Afflixere fame, clausos ad Strymonis undam,
 Qui primi Martis damna tulere grauis.*
 Secundæ,
*Hac verò ducibus retulerunt premia grati
 Cecropida, factis qua meruere bonis.
 Quo vobis exemplo iunenis iam fortior isto
 Bella subire magis, pro patria que mori.*

A vt ἄρα γασίν καὶ μεγάλων ἀγαθῶν.
 Ἀμφὶ παρὰ ζωοῖς παρὰ γασίνοι δῆλον ἔχῃ.

Tertix.

Agmina quum quondam dāneſtheus duxiſſet Attidis
Ex hac vrbe virum lata per arua Phrygum,
Inceſſiſſe decus primum teſtatur Homerus
Inter Græcorum nomina clara ducum.
Sic etiam meritis primi dicentur ubique
Virtute inſigni mar teque Cecropida.

Hæc quanquam nomen nuſquam præferunt Ci-
monis, eximium honorem tamen illius ſeculi ho-
mines ducebant eſſe. Neq; Themistocles ſimi-
lem eſt neq; Miltiades aſſequutus: verum huic co-
ronam oleaginam petenti, ſurgens ex media con-
cione Sochires Decelenſi, aduerſatus eſt ei, vo-
cemq; miſit non illam quidem æquam, ſed populo
id temporis gratam, Vbi vnus (inquit) certaueris
Miltiades, & barbaros viceris, tunc etiam vnus
pete honorem. Quid igitur tantopere ſunt Ci-
monis factum amplexi? An quod cæteris ducibus
de ſalute ſua dimicauerint cum hoſtibus, hoc ve-
rò duce inferre etiam illis cladem, facta in ditionem
eorum irruptione, potuerint, prouincias ſub-
egerint, ipſamq; Eionæ & Amphipolim colonias
deduxerint, in Scyron inſuper, quam cepit Ci-
mon ex huiusmodi occasione: Dolopes eam
inſulam tenebant, ignaui agricolæ: hi prædando,
mare infeſtum antiquitus habebant. Nec à com-
meantibus denique ad ipſos & commercia ſecum
habentibus temperabant hoſpitibus, ſed merca-
tores aliquot Theſſalos, negotiandi cauſa eò pro-
fectos, ſpoliauerunt vinxeruntque. qui, quum ex
cuſtodia effugiſſent, damnauerunt eam ciuita-
tem apud Amphictyonas. Quia verò pendere v-
na multæ imreuit plebs, eos autem qui prædam
abſtuliffent poſſiderentque iuſſerunt ſoluere, illi
metu perculſi, mittunt literas ad Cimonem, in-
uitantq; eum, vt cum claſſe adſit ad oppidum ca-
piendum, quod ſe ei oſtendunt tradituros. Poti-
tus ad eum modum Cimon inſula, Dolopas extru-
ſit, & mare Ægæum præcauit. Quum autem vete-
rem accepiffet Theſea Ægæi filium, profugū A-
thenis contuliſſe in Scyron ſc, a q; ibi ab rege Ly-
comæ de ex ſuſpicionem dolo ſublatum, laborauit
ſepulchrum eius veſtigare. Siquidem oraculum e-
rat Athenis, quod reliquias Theſei in vrbem re-
ferri, eumq; pro heroe præcipiebat eximie coli.
Cæterum vbi conditus eſſet ignorabant, quod Scy-
rii fateri voilent, neque concederent inueſtigari.
Tunc verò ingenti ſtudio tandem inuenit Cimon
conditorium, impoſuitq; nauis prætoris oſſa, eaq;
omni magnificentiâ decorata, in patriam annis
prope quadringentis poſt reduxit. quam obrem
ſummam gratiam apud populum comparauit. In
huius quoque memoriam tragedorum celebra-
tum iudicium conſtituere. Nam quum primam
fabulam Sophocles etiamnum iuuenis dediſſet,
contentio autem eſſet & concertatio ſpectato-
rum, Arepſion archon non erat ſortitus iudices
certaminis. Vbi verò Cimon cum collegis du-
cibus theatrum ingreſſus ſolennia libamina deo
fecit, non dimiſit eos, ſed illos decem ex ſingulis
tribubus ſingulos cogit iuratos conſidere & di-
ceptare. Exceſſit autem ebdignitatem iudicum
certamen ambitione. Victore Sophocle. Æſchy-
lum fama tenet deſecuiatum, atque id iniquo a-
nimo ferentem non diu Athenis habitariſſe, inde pro-
fectum fuiſſe ex indignatione in Siciliam, vbi
defunctus quoque & circa Gelam humatus eſt.

A

τῷ τρίτῳ,

Ἐκ ποτε τῆς ἵ πόλιος, ἀμ' Ἀβείδῃσι Μενεαδαίς,
Ἡ γαίτο ζάθεον Τρωϊκὸν ἐς πεδίον.
Ὅν ποθ' Ὀμηροῦ ἔφη Δαναῶν πύκα θωρηκταίων,
Κοσμητῆρα μάχης ἔξοχον ὄντα μόλειν.
Οὕτως ἔδεν ἀεικέες Ἀθλιωαῖοισι κελεύθαι

B

Κοσμητῆρας πολέμου τ' ἀμφὶ χυλιόρεης. Ταῦτα καί-
πορ ἔδαμῶδ' ὁ Κίμωνος ὄνομα δηλόντα, πρὶν ἵστασθαι
ἔχθρ' ἐδόκει τοῖς τότε ἀνδράποιοις. Ἔτε γὰρ Θεμιστοκλῆς τοῦ
τουλίου ἔτε Μιλτιάδης ἔτυχεν· ἀλλὰ τούτω γε θαλλῆσε-

C

Φανον ἀβουῶν, Σωζαρχῆς ὁ Δεκελῶς ἐκ μίεσου τ' ἐκ κλησίας Σοφάνησ Palmer
αιαστάς, αἰτεῖται, ὅτι ἀγνώμονα μὲν, εἰρήσασαν ἵδ' ἀ-
μα τότε φανῶν ἀφείε· Ὁ τῶν γὰρ (ἔφη) μόνος ἀγώνιστάμμος,
ὡ Μιλτιάδῃ, νικήσας τοῖς βαρβάροις, τότε καὶ ἡμίκαθα μόν-
νος ἀβίου. Ἀλλὰ τί τοῖνα ὁ Κίμωνος ὑπερηγάπησαν ἴρην; ἢ
ὅτι τ' ἡδὲ ἄλλων στρατηγῶν, ὑπερ τῆ μη παθεῖν ἡμιώοντο
τοῖς πελεμίοις. τούτου ἵ καὶ ποιῆσαι κακῶς ἠδωκῆθησαν, ὅτι
τ' ἐκείνων αὐτοῖς στρατεύσαστες, καὶ παρσεκλήσαντο χῶρας,
αἰτιῶν τ' Ἡῖονα καὶ τῶν Ἀλφίπολιν οἰίσαντες; ἄπισαν ἵ
καὶ Σκυροῖν, ἐλόντος Κίμωνος ἐξ ἀπίας τοιαύτης· Δ' ἄλοπῆς

D

ἄκω τῶν ἡσόν, ἐργάται κακῆ γῆς· ληϊζῆμοιοῖ τῶν γὰ-
λασθῶν ἐκ παλαῆς, τελεῦται τες ὅσδε τ' εἰς πλείων παρ
αὐτοῖς καὶ χρομῶν ἀπείχοντο ξένων, ἀλλὰ Θετταλοῖς πιας,
ἐμπόροι παρὶ τ' Κτήσιον ὀρμισσάμενοις συλήσαντες εἰρξαν
ἐπεὶ ἵδεδραῖτες ἐκ τ' δεσμοῦ οἱ ἀνδράποιοι, δίκην καπεδῖ
κῆσαντο τῆς πόλεως Ἀμφικτυονικῶν, ἐβελομένων τὰ χρο-
ματῶν τῶν πολλῶν σωεκτῆν, ἀλλὰ τοῖς ἔχοντες καὶ διηρπα-
κῆτας ἀποδοῦναι κελεύοντων, δέισαντες ἐκείνοι, πέμποιοι
χρόματῶν παρὸς Κίμωνα, κελεύοντες ἡκῆν μὲ τῶν εἰδ' ἡ-
φόμοιοι τ' πόλιν ὑπ' αὐτῶν ὀνειδισμένω παρὰ λαβῶν δι-

E

ἔτα τ' ἡσόν ὁ Κίμων, τοῖς μὲν Δόλοπας ἐξήλασε, καὶ τ' Αἰ-
γαῖον ἠλθεῖρωσε. πωτανόμοιοι ἵ τ' παλαῶν Θεσέα τὸν
Αἰγέως φυροῖσ μὲν δὲ Ἀθλιωαῖοις Σκυροῖν, αὐτῶν δὲ ἀποθα-
νόντα δόλοσ δὲ φόβον, ὑπὸ Λυκομήδεις ἑ βασιλέως, ἐασπού-
δασε τὸν παφοῖ ἀθροῖν· καὶ γὰρ ἡ χρομοῖς Ἀθλιωαῖοις, τὰ
Θησέως λείψανα κελεύων ἀνακομίζαν εἰς ἄστυ, καὶ πρῶν
ὡς ἡρώα παρῶν τῶν ἄλλ' ἡγροῦν ὅπου κείται, Σκυροῖν ἔχ-
ομολογηῶντων οὐδὲ εἰόντων ἀναζητεῖν. ποτε δὲ πολλῆ φι-
λομῆα τῆ σπυροῖ μόνος ἐξῆδραῖτες, οἰθῆμοιοι ὁ Κίμων
εἰς τῶν αὐτῶν τριῶν τὰ ἵσα, καὶ τὰλλα χρομοῖσας μωγα-

v. Palmer.

Enimvero Cimonis prolixitas veterū Athenien-
 sium superavit hospitalitatem & benignitatē. Illi e-
 nim, unde vrbs hæc iure gloriatur, alimētorum se-
 men ediderunt inter Græcos, atq; aquam fontanā
 accendendique copiam ignis hominibus, quibus
 esset opus, largiti sunt. At hic ædes suas pro cœna-
 tione publica aperiendo, & ruti fructus tempesti-
 uos capiendos, ac quæcunq; anni tempora gignūt
 bona, fruēda sumenda peregrinis præbendo, qua-
 si fabulosam illam, quæ Saturni regno fuit, rerum
 communionem in orbē reduxit. Qui blandimēta
 hæc ad vulgus & populares calumniabantur esse
 assentationes, eos retundebant reliqua illius viri
 instituta, optimatum sectæ consentanea & Laco-
 nica. Quippe Themistocli plus satis populi ius e-
 uehēti reluctatus est socio Aristide: & cum Ephialte
 post, curiam Areopagi in gratiam populi mo-
 liente dissoluere, coniētiones suscepit. Porro ca-
 pturis publ. cis alios extra Aristidē & Ephialtem o-
 mne cernens inhiantes, incorruptum se & inia-
 ctum à quaestu in republ. præstitit, omniaq; gratis
 & innocēter per totā vitam & fecit & dixit. Feiūt
 Rœfacem quendam barbarū, qui a tege descieue-
 rat, Athenas cum magna pecunia se cōtulisse. Hūc,
 quū fatigaretur à sycophantis, confugisse ad Ci-
 monē, ac phialas duas aureas ad vestibulū eius po-
 fuisse, vnam argenteorum Daricorum, alterā au-
 reorū plenam: Cimonem verò, vbi vidit, atrisisse,
 atq; hominem rogasse, mercenario Cimonem an v-
 ti mallet amico: Qui ut respondit, Amico, tū dixis-
 se, Ergo aufer ista tecum, utar iis, quia amicus tuus
 sum, vbi opus habuero. Quum aut penderēt vecti-
 galia socii, milites verò & naues completas, ut in-
 dictum iis fuerat, non præberent, verum essent iā
 ab expeditionib. auerfi, atq; à bello abhorrent, a-
 gros verò colere & quietā vitam gestirent duce-
 re, quia hostes receperant se, nec quicquā faceffe
 bant negotii: adhuc munera subeūda compellebāt
 eos reliqui Atheniensium duces: non parentes, iu-
 diciis multifq; coercendo inuidiosum reddebāt
 inperium Atheniensium & amarū. At Cimon di-
 uersa via imperator incedens vim nulli afferebat
 Græco: pecuniam autem ab illis qui nomina dare
 nolebāt, & naues vacuas accipiebat, illos otio de-
 linitos domi manere, agricolafq; & negotiatores
 & quaestus sectatores imbelles & bellatoribus per
 mollitiā & vecordiā permittebat effici. Athenien-
 ses verò magno numero vicissim imponebat in na-
 ues & expeditionibus subigebat. Quare breui spa-
 tio eos sociorum dominos ipsorum præbentiū sti-
 pēdiis & nummis reddidit. Hos enim qui nauiga-
 bant assidue, arma perpetuo tractabāt, sustinebāt
 & exercebant se suis expeditionibus, quia assue-
 scēbāt illi formidare & assentari, euadebant impru-
 dētes pro sociis vestigales eorum & serui. iā magni
 regis quidem neme spiritus magis quā Cimon
 infregit atq; imminuit. Neq; enim fugatū ex Græ-
 cia dimisit, sed, quasi vestigiis in hæc, priusquam
 respirarēt, & consisterēt barbari, alia depopulatus
 est & deleuit, alia ad defectionē impulsit subiūxit-
 que Græcis, ut in Asia ab Ionia vsque ad Pamphy-
 liam nusquā Persica arma apparerēt. Quum alla-

A ἢ ὁ Κίμωνος ἀφροῖα καὶ τὴν παλαιὰ τῆς Ἀθηνῶν φι-
 λοξενίαν καὶ φιλανθρωπίαν ὑπερέβαλεν. οἱ μὲν γὰρ, ἐφ'
 οἷς ἡ πόλις μέγα φρονεῖ δικαίως τότε σπέρμα τῆς Ἑσθῆς εἰς
 τοὺς Ἕλληνας ἐξέδωκεν, ὑδάτων τε πηγῶν καὶ πυρὸς
 ἔναυσιν χηρῶσιν ἀνδράποισ ἐδίδαξαν· ὁ δὲ τὸ μὲν οἰκίαν τοῖς
 πολίταις κορυττομεῖον ἀποδείξας κρινόν, ἐν δὲ τῇ χάρα κερπῶν
 ἐποίμην ἀπαρχάς, καὶ ὅσα ὦραι καλὰ φέροισι, χηρῶσιν καὶ
 λαμβάνειν ἀπὸ μέρους τοῖς ξένοις παρέχων, ἔειπεν ἵνα τὸ ἐπι-
 Κρόνου μυθολογούμενον κρινωῖαι εἰς τὸν βίον αὐτοῖς κα-
 τήγῃ. οἱ δὲ ταῦτα χολακίαι ὄχλου καὶ δημαγωγίαι ἐπὶ
 B ἀββάλλοντες, ὑπὸ τῆς ἀλλῆς ἐξηλήγοντο τῷ ἀνδρὶ
 παρὰ τὴν ἑαυτοῦ, δεισοκρατικῆς καὶ Λακωνικῆς οὐσίας. ὅς γε καὶ
 Θεμιστοκλεῖ πῆρσιν τῷ δέοντος ἐπαμειβόμενος τὴν δημοκρασίαν, ἀν-
 τεβόησεν μετ' Ἀρεΐδου καὶ πρὸς Ἐτιάλτιον ὑπερὶ χερσὶν
 τῷ δήμῳ κατὰ λόγον· καὶ δὲ Ἀρείου πάριου βασιλῆος διώκοντι
 λημμάτων τὴν δημοσίαν τοῖς ἄλλοις, πλεῖν Ἀρεΐδου καὶ Ἐ-
 τιάλτου, πρὸς αἰαπιμπλαμένους ὄραν, αὐτὸν ἀδέκασον ἐν
 ἀθῆναις ἐν τῇ πολιτείᾳ δωροδοκίας, καὶ πρὸς τὰς ἑσθῆς κα-
 θάρως παρὰ τὸν αἰὲν ἀγρόντα ἀφ' ἑλπίδος παρέχε. λέγεται
 γέ τοι Ροισάκλιον ἵνα βάρβαρον, ἀποστῆναι βασιλέως ἐλθεῖν
 C μὲν χηρῶσιν πολλῶν εἰς Ἀθῆνας, καὶ παρὰ τὴν ἐπιτροπὴν ὑπὸ
 τῆς συκοφαντῶν, κατὰ φύσιν πρὸς Κίμωνα, καὶ θείναι πρὸς
 τὸν αὐτεῖον αὐτῶν φιάλας δύο, τὸ μὲν ἀργυρέων ἐμπλησά-
 μνοι Δαρεικῶν, τὸ δὲ χρυσῶν. ἰδὸν δὲ τὸν Κίμωνα, καὶ μει-
 δέσασθαι, πηδῆσαι τὸ ἀνδράποτον πότερον ἀρεΐται, Κίμω-
 να μισθῶν τὸν φίλον ἔχον. τῷ δὲ φησὶ φίλον, Οὐκ εὖν (φά-
 ναι) ταῦτ' ἀπὸ τῆς σεαυτοῦ κημίζων. χηρῶσιν γὰρ αὐτοῖς ὁ-
 πότεν δέωμαι, φίλος γὰρ ὁμοῖος. ἐπεὶ δὲ οἱ σύμμαχοι τοῖς φό-
 ροις μὲν ἐτέλειον, ἀσθρας δὲ καὶ ναὺς ὡς ἐπὶ τῆσιν ἔπαρτιον,
 D ἀλλ' ἀπαρροβόουτες ἤδη πρὸς τὰς στρατείας, καὶ πολέμου μὲν
 ἔδεν δέουσαι, γεωργίῃ δὲ καὶ ζῆν καὶ ἰσοχίαν ὀπίσθημοῦτες,
 ἀπὸ πηλαγμένων τῶν βαρβάρων καὶ μὴ ἀρχαίων, οὐτε τὰς
 ναὺς ἐπλήρωον οὐτ' ἀσθρας ἀπέστειλον, οἱ μὲν ἄλλοι στρα-
 τηροὶ τῆς Ἀθηνῶν παρὰ τὴν ἀνάγκην αὐτοῖς. ταῦτα ποιεῖν,
 καὶ τοῖς ἐλλείποντας ὑπερῶν δίκης καὶ κολάζοντες, ἐ-
 παρτῆ τὴν ἐσχίω καὶ λυπηρῶν ἐποίω· Κίμων δὲ τὴν
 εἰαντία ἰδὸν ἐν τῇ στρατηγίᾳ πορροβόουτος, βία μὲν ὁσδεῖ
 τῆς Ἑλλήνων παρὰ τῆς, χηρῶσιν δὲ λαμβάνων πρὸς τῶν
 οὐ βουλομένων στρατεύεσθαι καὶ ναὺς κενὰς, ἐκείνοις εἰς
 δελεάζουσι τῇ γρητῆ πρὸς τὰ οἰκεία ἀσπείρειν, γεωρ-
 γοῖς καὶ χηρῶσιν ἀπολέμους ἐκ πολεμικῶν ὑπὸ βυ-
 φῆς καὶ ἀσθίας γινόμενοις. τῶν δὲ Ἀθηνῶν ἀνὰ μέγιστος
 πολλοὺς ἐμειβάτων, καὶ ἀσπῶν τῶν στρατείας, ἐν ὀλί-
 γῳ χρόνῳ τοῖς πρὸς τῶν συμμάχων μισθοῖς καὶ χηρῶσιν
 δεσποῦσιν αὐτῶν τῶν διδόντων ἐποίησε. πλεόντας γὰρ αὐ-
 τοῖς σωεχῶς, καὶ ἀφ' ἑσθῆς ἔχοντας αἰετὰ ὄπλα, καὶ βε-
 φοροῦσι καὶ ἀσπῶσιν ἐκ τῆς αὐτῶν στρατείας, ἐπιδεί-
 ντες φοβεῖσθαι καὶ χολακίαν, ἔλαθον ἀπὸ συμμάχων ὑ-
 ποτελεῖς καὶ δούλοι γερονότες. καὶ μὲν αὐτῶν γὰρ τῷ μεγάλῳ
 βασιλέως ὁσδεῖς ἐπαπείνωσε καὶ σωεσεῖλε τὸ φροῖμα
 μᾶλλον ἢ Κίμων. οὐ γὰρ αἴτηκεν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ πηλα-
 γμῶν, ἀλλ' ὡς πρὸς ἐκ ποδοδωκῶν, πρὸν ἀσπῶσιν καὶ
 εἶναι τοῖς βαρβάροις, τὰ μὲν ἐπὶ τῆς κατιερέφει, τὰ δὲ

ἀφίση καὶ παρὰ τὸ τοῖς Ἕλλησιν ὡς τε τὴν ἀπὸ Ἰονίας Ἀσίαν, ἀχρὶ Παμφυλίας πρὸς τὰ πασιν Περσικῶν ὄπλων
 ἐρημάσαι. πηροῖος δὲ τοῖς βασιλέως στρατηγῶν μεγάλῳ στρατῶ καὶ ναυσὶ πολλῆς ἐφεδρῶν πρὸς Παμφυλίαν,

σε, τελείως αβέντες οί πολλοί, καὶ συγχέαντες τὸν καθ-
 εῶτα τῆς πολιτείας χόσμον, τὰ πάτρια νόμιμα, οἷς ἐ-
 χρωτο πρῶτον, Ἐφιάλτου πρῶτος, ἀφείλοντο τῆς
 ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς τὰς κείρας, πλὴν ὀλίγων ἀπά-
 σασ· καὶ τῶν δικαστηρίων κείρας ἐαυτοὺς ποιήσαντες, εἰς ἀ-
 κελον δημοκρατίαν ἐπέβαλον τὴν πόλιν, ἥδη Περικλέους
 δυναμίδου, καὶ τὰ τῶν πολλῶν φρονιότητος, διὸ καὶ τὸ Κίμων-
 νος, ὡς ἐπαρῆλθεν, ἀγλακωῶτος ἐπὶ τῷ πρῶτῳ κλιζέ-
 αται δ' αὐξίωμα τῶ σιωεδρίου, καὶ πρῶτον πάλιν αἶνα τὰς
 δίκας ἀνακαλεῖσθαι, καὶ τὴν ἐπὶ Κλεισθέους ἐγείρειν δρι-
 σσοκρατίαν, καλεῖσθαι σιωιστάμους, καὶ τὸν δῆμον ἐξηρέτιζον
 ἐκείνα τε τὰ πρῶτα ἀδελφῶ ἀναεοῦ μῆροι, καὶ λακώ-
 νισμὸν ἐπὶ καλοῦντες. εἰς ἀκαὶ τὰ Εὐπολίδος Δίφτε, δρῦλ-
 ληται πρὸς Κίμωνος, ἐπὶ

Καθὼς μὲν οὖν ἰὼ, φιλοπότης ἢ κάμελης.
 Καί τ' ἀπεκρίματ' αὐτὸν Λακεδαίμονι,
 Καὶ Ἐλπιήλει τῆδε κατὰ λιπὸν μῦθον. εἰ δ' ἀμε-
 λῶν καὶ μεθυσκόμῳς ἔσταις πόλεις εἶλε, καὶ ἑσπῶν
 νίκας οἰκίησε, δηλονότι ἠφροντος αὐτῶ καὶ πρῶτον
 ἑσπῶν αὐτοῦ τῶ πρῶτον ἔτε τῶ ἕτερον Ἐλπιήλιον παρ-
 ἦλθε τὰς πρῶτας. ἰὼ μὲν οὖν ἀπὸ δριζῆς φιλοφροσύνης
 καὶ τῶν γε παίδων τῶν διδύμων τὸν ἕτερον, Λακεδαίμονιον ὠ-
 νόμασε, τὸν δ' ἕτερον, Ἡλείον, ἐκ γυναικὸς αὐτῶ Κλιπ-
 είας γρομένους, ὡς Σπυρίμβροτος ἰσορεῖ· διὸ πολλὰ κίς τὸν
 Περικλέα δ' μητε ὦν αὐτοῖς γῆρας οἰοῦντο. Διόδωρος δ'
 ὁ πρῶτος καὶ τούτοις φησὶ καὶ τὸν τρίτον τῶ Κίμωνος
 ἦν Θεσσαλὸν ἐξ Ἰσοδικῆς γενόμενον τῆς Εὐρυτολέμου τῆς
 Μεγακλείας. νύξῃ δ' ἔστω τῶ Λακεδαίμονι ἠδὴ
 τὰ θεμιστοκλείου πρῶτος πολέμων, καὶ τὸν οὖν ἰὼν ἐν
 Ἀθῆναις μάλλον ἰσχυρὸν καὶ κρατεῖν βουλομένων. οἱ δ'
 Ἀθῆναιοὶ δ' ἔστω ἠδὲως ἐώρων, οὐ μικρὰ τῆς πρῶτης ἐ-
 κείνου βουλοίας τῶ Σπαρτιατῶν ἀπολαύοντες. αὐξανομένων
 γὰρ αὐτοῖς κατὰ δριζῆς καὶ τὰ συμμαχικὰ πολυπραγμο-
 νοσίαν, οὐκ ἠφροντο ἡμῶ καὶ χάριτι τοῦ Κίμωνος. τα γὰρ
 πλείστα δι' ἐκείνου τῶ Ἑλληνικῶν διεπράθητο, πρῶτος
 μὲν τοῖς συμμαχοῖς, κεχρησμένως ἢ τοῖς Λακεδαίμονι
 ὁμιλοῦντος. ἔπειτα δυνατώτεροι γρομένοι, καὶ τὸν Κίμω-
 να τοῖς Σπαρτιατῶν οὐκ ἠρέμα πρῶτος κείνου ὁράντες, ἢ
 ἠφροντο. καὶ γὰρ αὐτὸς ἐπὶ πρυτὶ μεγαλιῶν τῶ Λακεδαί-
 μονα πρὸς Ἀθῆναις, καὶ μάλιστα ὅτε τύχοι μεμφῶ-
 μῳς αὐτοῖς, ἢ παρῶν (ὡς φησὶ Σπυρίμβροτος) εἰδὴ
 λέγειν, Ἀλλ' οὐ Λακεδαίμονιοὶ γε τοιοῦτοι. ὅταν φθῶν ἐπὶ
 αὐτῶ σιωῆ καὶ δριζῆς αἶνα πρῶτος τῶ πολιτῶν. ἢ
 δ' οὖν ἰσχυρὰ καὶ μάλιστα κατὰ αὐτῶ τῶ ἀφροσύνης, αἰτίαν
 ἔχει τοιαύτην. Ἀρχιδάμου τῶ Ζεξιδάμου τέταρτον ἔτος ἐν
 Σπάρτῃ βασιλεύοντος, ἔστω σεισμὸς μεγίστου δὴ τῶ μνη-
 μονομένων πρῶτον, ἢ τε χώρα τῶ Λακεδαίμονι ἠδὴ
 σιμασιν ἐνώλιασε πολλοῖς, καὶ τῶ Ταυγέτων ἠδὴ πρῶτον
 ρυφάμινες ἀπερρῆγσαν. αὐτῆ δ' ἡ πόλις ὅλη σιωχῆθη,
 πλὴν οἰκιῶν πέντε, τὰς δ' ἄλλας ἠρεῖν ὁ σφοδρῶς. ἐν δὲ
 μίση τῆ σῶ γυμναζομένων ὁμοῦ τῶ ἐφῆβων καὶ νεανίσκων,
 λέγεται μικρὸν πρὸ τῶ σφοδρῶ λαγῶν πρῶτος φαλίνας, καὶ τοῖς
 μὲν νεανίσκοις, ὡς πρῶτος ἠσσαν ἀηλιμῆνοι, μετα παρῶν ἐκ-
 δραμῆν καὶ διάκειν, τοῖς δ' ἐφῆβους ἔστω λφθῶν ἐπὶ πεσῶν δ' γυμνάσιον, καὶ πρῶτος ὁμοῦ τε λφθῶν. τὸν δ' πρῶτον
 αὐτῶν ἐπὶ νῦν σφοδρατῆσαν πρῶτος γρομένοι. ταχὺ δὴ σιωιδῶν ἀπὸ τῶ παρῶν τὸν μελλοντῶ κίδεωον ὁ Ἀρχιδάμος,

cū semel effrænis plebs confuso præsentī reipubl.
 ordine inueteratoq; iure, quo fuerat ad eam diē v-
 fas, eripuit duce Ephialte Arcopago iudicia pau-
 cis demptis omnia, omnibusq; tribunalibus ad nu-
 tū suum reuocatis, rempub. potētia Periclis, qui
 partes sectabatur plebis, in merā demersit populi
 ditionem. Quapropter in Cimonem, qui à redi-
 tu ob autoritatem illius concilii suggillatam sto-
 machabatur, & reducere iterū eo enitebatur cau-
 sas, illamque sub Clisthene restituere optimatum
 potentiam, conspiratione facta insurrexerunt cla-
 moribus, populumq; exasperauerunt, refricantes
 ista de sorore eius crimina, ac studium obiiicientes
 Lacedæmoniorum. In quæ illa quadrant Eupoli-
 dis de Cimone decantata carmina,

*Haud improbus quidem fuit, sed negligens,
 Potator, atq; dormiens Lacedæmo n
 Sæpe Elpenicen liquit hanc solam suam.*

Qui si supinus & temulentus tam cepit multas vr-
 bes, atq; tot victorias reportauit, profecto sobrii
 & intenti nemo neque prioris neque posterioris
 memoriæ Græcorum res gestas transcendisset. E-
 nimuerò fuit ille Lacedæmoniorum à prima æta-
 te studiosior. Ac filiorum quidem geminorum
 (vt tradit Stefimbrotus) alteram Lacedæmo-
 nium, Eleum alterum appellauit, quos genuerat
 ex coniuge Clitoria. quapropter improperauit iis
 crebro Pericles genus maternum. Diodorus
 Periegetes tam hos quam tertium Cimonis filium
 Thestalum Istodice aut Euryptolemi filii Megaclis
 filia natos. Euectus autem ab Lacedæmoniis fuit,
 qui erant Themistocli infesti, & hunc iuuenem
 Athenis tum pollere ac principem esse malebant.
 Erat id populo Atheniensi primum incundum,
 quod beneuolentia in eum Lacedæmoniorum
 magnum fructum ipsis ferret. Initio enim incre-
 menti, quod essent negotiis socialibus implicati,
 honore & gratia Cimonis non offendebantur.
 Siquidem res Græciæ pleræque explicabantur
 per eum, qui comiter cum sociis & cum Lacedæ-
 moniis ageret gratiose. Inde facti opulentiores,
 quum Cimonem Lacedæmoniis non obscure
 cernerent deuotum, fremēerunt. Etenim extol-
 lebat semper in concione Lacedæmonem, præci-
 pue verò siquid inculcasset eos aut incitaret (vt Ste-
 simbrotus refert) habebat in ore, Atqui non sunt
 Lacedæmonii certe tales. Vnde inuidiam sibi & o-
 dium ad populum confluit. Quæ verò potissi-
 mum in eum valuit calumnia, ex causa orta est hu-
 iuscemodi: Anno regni quarto Archelai filii Zeu-
 xidami, Lacedæmoniorum regis, maximo omnis
 prioris memoriæ terræ motu cum Laconix labes
 in multos hiatus defedit, tum Taygetus concuf-
 sus & vertices sunt aliqui eius collapsi. Ipsa con-
 uulsa vibs est tota præter quinque ædificia, cætera
 terræ tremor labefecit. Media porticu, vbi adole-
 scentia & iuuentus vna exercebant se, fama est
 paulo ante quam terra quateretur, leporem per-
 currisse: iuuenes autem, vt erant vncti, euolasse lu-
 dibundos ad consecrandum. Adolescentes verò
 qui remanserant, gymnasiu ruina oppressos peris-
 se cunctos. Horum tumulum vocant etiam hoc
 quo Silmariam, quod σεισμὸν τῆς γῆς motum dicant.
 Porro Archidamus stam ex præsentī insequens

τὸν δ' πρῶτον

prospiciēs discrimen, ciuesque cernens ex rectis, quęcunque charissima erant, egerentes, classicum cani tanquam aduentantibus præcipit hostibus, ut quamocysime armati ad ipsum concurrerent. Hoc fuit vnum Spartaę ea tempestate salutis. Ilorę enim concurrerunt vndique ex agris, ut Spartiatas, qui incolumes essent, opprimerent. quos vbi offenderunt armatos & instructos, in oppida sua sunt dilapsi, bellumque ex professo fecerunt, ascitis non paucis finitimis, ac simul Spartiatas adorti sunt Messenii. Mittunt itaque Athenas ad petendum auxilium Lacedæmonii Periclidam, quem cauillans dicit Aristophanes ad aras pallidum sedētem in veste punicea exercitum postulare. Hic quum aduersaretur Ephialtes, ac testato negaret subueniendum, neq; excitandam urbē Athenis aduersariam, sed negligendam esse iacentē, & spiritus conculeādos Lacedæmonis, Cimonem narrat Critias patrię propagatione vsu Lacedæmoniorum posthabita, inductoq; populo eis frequenti exercitu isse suppetias. Ion etiam verba commemorat quibus imprimis in adhortando populum Atheniensem commouit, ne Graciā claudam reddi, neu urbem sine ēt destitui sociā. Postquam opem tulit Lacedæmonis, atq; in reditu iter cum exercitu per fines Corinthiorum fecit, incusauit Lachartus eum quod priusquam ciues appellasset, inuexisset exercitum. Siquidem eos qui fores pulsant alienas, non ante quam dominus iusserit dicebat ingredi. Cui Cimon, Atqui vos, Lacharte, (inquit) Cleoneorum & Megarensium nō pulsatis foribus, sed refractis, irrupistis armati, cēfentes omnia patere potentioribus. Ita in loco insultauit Corinthio, ac cum copiis trāsīit. Porrō Lacedæmonii exciuerunt iterum Athenienses contra eos quilibonam tenebant, Messenios & Ilotas. Quorum, vbi adfuerunt, audaciam & alacritatem veriti, solos ex sociis pro seditiosis ablegauerunt. Hi cum indignatione reuersi sunt, fueruntque deinceps aperte Lacedæmoniorum fautoribus infesti, ac Cimonem leuiansa arrepta in decennium exterminauere. Tantum enim præfinitum temporis erat ostracismo. Interea quum Lacedæmonii Tanagraę in reditu liberatis a Phocensibus Delphis concedissent, eruperunt Athenienses ad manus cum iis conferendas. Ibi Cimon armatus aggregauit se ad tribum suam Oeneidem, eratque paratus ad aggrediendum cum ciuibus suis Lacedæmonios. Verum concilium quingentorum re intellecta, timens, quod eum aduersarii calumniarentur turbare aciem velle atque inuehere in urbem Lacedæmonios, edixit unte ducibus ne reciperent eum. Ita abscessit Cimon orans Euthippum Anaphlystium, reliquosque sodales suos, qui erāt potissimum ut facientes pro Lacedæmonis suspecti, ut strenue cum hostibus dimicerent, crimenq; diluerent apud ciues factis. Hi centum numero armis Cimonis in manipulo suo receptis, & globo inter se facto, ruerunt in mortē alacriter, magnumq; sui desiderium & pœnitentiā populo Atheniensi iniusti criminis reliquere. Vnde non diu retinuerunt in Cimonem offensam, F hinc priorum illius in ipsos beneficiorum haud dubie memores, hinc adiuuante tempore.

A καὶ τοὺς πολλοὺς ὄραν ἐκ τῆς οἰκίας τὰ ὑμῶν τὰ περὶ ῥω-
 μῆδους σάξιν, ἐκάλει τῆ σάλπιγγι σημαίνει ὡς πολέμιον
 ἔπιόντων, ὅπως ἐπὶ τὰ χεῖρα μὲ τ' ὀπλων ἀθροίζονται πρὸς
 αὐτόν. ὁ δὲ καὶ μόνον ἐν τῷ τότε χερῶ τῶν Σπαρτίων διέ-
 σωπεν. οἱ γὰρ ἰδιῶται ἐκ τῆς ἀγρῶν σιμῶδραμον πρὸς ἀχό-
 ρην ὡς σιμῶδραμον τοὺς σισωσμένους τῆς Σπαρτιατῶν.
 ὠπλισμένοι δὲ καὶ σιωτῶν ἀγρῶν ἀθροίζονται, ἀνεχώρησαν
 ἔπι τὰς πόλεις, καὶ φανερώς ἐπολέμω, τῆς τε περὶ ἰκίων
 ἀναπέσαντες οὐκ ὀλίγους, καὶ Μεσσηνίων ἀμα τοὺς Σπαρ-
 τιάταις σιωτῶν ἀγρῶν. πέμποισιν οὖν οἱ Λακεδαίμονιοι
 Περικλείδαν εἰς Ἀθῆνας, δούλοιοι βοηθεῖν, ὃν φησι κωμω-
 δῶν Ἀριστοφάνης, καὶ ἐξομῶν ἔπι τοὺς θεομοῖς ὡς ἐν τῷ
 φοικίδι, φραπαὶ ἀπαθεῖν. Ἐβιάλτου δὲ κωλύοντο, καὶ ἀφ-
 ῥωτῶν μὴ βοηθεῖν, μηδὲ αἰσάναι πόλιν ἀπίπαλον
 ἔπι τὰς Ἀθῆνας, ἀλλ' ἐὰν χεῖρα, καὶ πατηδύα δὲ φε-
 ρῆμα τῆς Σπάρτης, Κίμωνα φησὶ Κριτίας τῶν τ' πατεῖδος
 αὐξήσιν ἐν ὑσέρῳ θεῖον τῶ Λακεδαίμονιων συμφέροντος,
 αἰαπέσαντα τὸν δῆμον, ἐξελθεῖν βοηθῶντα μὲ πολλῶν ὀ-
 πλιτῶν. ὁ δὲ Ἴων ἀπομνημονοῖ καὶ τὸν λόγον ἑμάλιστα τῶς
 C Ἀθῆναίους ἐκίητε, τῶν θεῶν μῆτε τῶν Ἑλλάδα χω-
 λῶν, μῆτε τῶν πόλιν ἐπερῶντα περὶ εἶν γενημῶν. ἐπεὶ
 ἢ βοηθῶντας τοὺς Λακεδαίμονιοις, ἀπῆει ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν
 φραπαὶ ἀγρῶν, ἐνεκείλει Λάχαρτος αὐτῶ, τὸν ἐπιτυχεῖν τοὺς
 πολίταις, εἰσαγαγῆναι τὸ φρατῶμα. καὶ γὰρ ἦσαν ἐφ' αὐτοῖς
 ἀλλοτρίαι, ἐκ εἰπένας πρὸς τὸν κύριον κελῶσα. καὶ
 ὁ Κίμων, Ἀλλ' οὐχ ὑμεῖς (εἶπεν) ὦ Λάχαρτε, τὰς Κλεω-
 νάων καὶ Μεγαρέων ἦσαν ἐφ' αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ ἀλλοτρίαι,
 εἰπένας ἀφ' αὐτοῦ μὲ τῶ ὀπλων, ἀξιοῦντες ἀνεωγῆναι πόλιν
 τοὺς μῆτρων διωμοῖς. οὕτω μὲν ἐδρασιώατο πρὸς τὸν Κω-
 εἶπον ἐν δέοντι, καὶ μὲ τῆς φραπῆς διεξῆλθεν. οἱ δὲ Λα-
 κεδαίμονιοι τοὺς Ἀθῆναίους αὐτοῖς ἐκέλευον ἔπι τοὺς ἐν Ἰθώ-
 μη Μεσσηνίοις καὶ εἰλώτας ἐλθόντων, τῶν πόλιν καὶ τῶν
 λαμῶν τῶν δεῖσαντες, ἀπεπέμφατο μόνους τῶν συμ-
 μάχων ὡς νεωτεριστάς. οἱ δὲ, πρὸς ὀργῶν ἀπελθόντες, ἦδη
 τοὺς λακωνικοὺς φανερώς ἐχάλεπαμον, καὶ τὸν Κίμωνα, μι-
 κρῶς ἐπιλαβόμενοι προφάσιως, ἐξωφράκισαν εἰς ἔτη δε-
 κα. (τοσούτων γὰρ ἡν ἡν τῶν τετραγώνων ἀπασιν τοὺς ἐξοφρα-
 κιστῶν) ἐπὶ τούτῳ τῶ Λακεδαίμονιων ὡς ἐπὶ ἀπῆρχον-
 το, Δελφοῖς ἀπὸ Φωκέων ἐλθεῖν ὡσαντες, ἐν Ταναγραῖ
 καὶ φρατῶν πεδύσων, Ἀθῆναίαι μὲν ἀπῆντων ἀφ' ἑαυ-
 τῶν Κίμων δὲ μὲ τῶ ὀπλων ἦκεν εἰς τῶν αὐτῶν φυλιῶ τὴν
 Oίτιδα, πρὸς τὸν ἄν ἀμύεσθαι τοὺς Λακεδαίμονιοις
 E μετὰ τῶν πολιτῶν. ἡ δὲ βουλή τῶν περὶ ἀχόσιων πυθομένη
 καὶ φρονεῖσα, τῶν ἐρῶν αὐτῶ καὶ ἀχόσιων, ὡς σιωτῶ-
 ρῶν τῶν φάλαγγα βουλομένη, καὶ τῆ πόλει Λακεδαί-
 μονίους ἐπαγαγεῖν, ἀπῆρῶσε τοὺς φρατῆρας μὴ δεῖσθαι
 τὸν αἶδρα. κακεῖνος μὲν ἤχετο δεηθεῖς Εὐθιππου τῶ Ἀνα-
 φλυστου, καὶ τῶ ἄλλων ἐταίρων ὅσοι μάλιστα τῶν λακωνί-
 κῶν ἀπῆρχον, ἠρωμῶς ἀγώνισα ἀπὸ τοὺς πολέμιους,
 καὶ δι' ἔργων ἀπολύσασθαι τῶν αἰτίων πρὸς τοὺς πολίτας. οἱ
 δὲ, λαβόντες αὐτῶ τῶν πομπῶν, εἰς τὸν λόγον ἔστηντο καὶ
 μετ' ἀλλήλων ὡσαντες, ἐκθύμως, ἐκ τῶν ὄντων, ἐπέσον, πο-
 λῶν αὐτῶν πόλιν, καὶ μετὰ μὲν ἐφ' οἷς ἠπάθησαν ἀδί-
 κως, ἀπολιποῦντες τοὺς Ἀθῆναίους. ὅθεν ὁσέ τῶ πρὸς Κί-
 μωνα ἡμῶν πολλῶν χρόνον ἐπέμειναν, τὰ μὲν (ὡς εἶχῶς) ὡν ἐπαθόν, ὁ μὲν μνησμένοι, τὰ δὲ, τῶ κατὰ συλλαμβανόμενον.

μῶνα ἡμῶν πολλῶν χρόνον ἐπέμειναν, τὰ μὲν (ὡς εἶχῶς) ὡν ἐπαθόν, ὁ μὲν μνησμένοι, τὰ δὲ, τῶ κατὰ συλλαμβανόμενον.

νεικημένοι γδ ἐν Τανάγρα μάχη μεγάλη, καὶ πρὸς δὲ
 κῶντες εἰς ἄρα ἔπειτα. φρασίαι Πελοποννησίων ἐπ' αὐτοῖς, ἐ-
 κάλωσαν ἐπ' τῆς φυγῆς τὸν Κίμωννα, καὶ κατέλαβεν τὸ φήψισμα
 γράψαι τὸν Περικλέους. οὕτω τότε πολιτικῆ καὶ ἦσαν αἱ
 διαφοραὶ, μέτεροι δὲ οἱ θυμοὶ, καὶ πρὸς τὸ κρινόν διατάκην-
 ποι συμφέρον· ἢ τὸ φιλοδομίαν πρὸ τῶν ὀπλιτικῶν τῶν πα-
 θῶν, τοῖς τῆς πατρίδος ὑπεχώρησεν. οὗτος μὲν οὖν ὁ Κί-
 μων κατελθὼν, ἔλυσε τὸν πόλεμον, καὶ διήλλαξε τὰς πόλεις.
 ἡμιδομῆς δὲ εἰρήνης, ἱερῶν τοῖς Ἀθῆναιοῖσι χιανὰν μὴ
 διωκόμενοι, ἀλλὰ κινεῖσθαι καὶ ἀξιοῦσθαι τῆς φρασίαις βα-
 λόμενοι, ἵνα μὴ τοῖς Ἑλλήσοι διαχλωσῶσι, μηδὲ πρὸς τῶν ἰσθμῶν ἢ
 Πελοπόννησον ἀναστρέφονται ναυσὶ πολλαῖς, αἰτίας ἐμφυ-
 λίων πολέμων, καὶ συμμαχικῶν ἰσχυρῶν. ὁ δὲ πρὸς τὴν πα-
 τριάν καὶ τῆς πόλεως, ἐπλήρου Διακρίσεως τειρέει, ὡς
 ἐπ' Αἴγυπτον καὶ Κύπρον αὐτῆς ἐκφρατῆσθαι οὐδὲν. ἅμα
 ἀμφοτέρωθεν τῶν πρὸς τοῖς βαρβάροις ἀγῶσι βουλόμε-
 νος τοῖς Ἀθῆναιοῖσι, ἅμα δὲ ὠφελείᾳ δικασίως τῶν δόξων τῶν
 φύσιν πολέμων διπλοῦς εἰς τὴν Ἑλλάδα καμίζουσαι. ἢ δὲ τὸ
 παρεσθλασμένων ἀπώτων, καὶ τῆς φρασίαις τῶν ναυσὶν
 ὄντος, ὅτι αἰδὲν ὁ Κίμων· εἰδοὶ κινεῖσθαι θυμῶν οὐλακτεῖν
 πρὸς αὐτὸν, ἐκ τῆς λακῆς μεμνημένων ἀφῆσαι αὐτῶν
 φλόγον, εἰπὼν, Στείχε φίλος γδ ἔσθι καὶ ἐμὴ καὶ ἐμοῖς σκυλα-
 κελον. οὕτω τὸ δικασίον τῆς ὕψους οὐσης, Ἀφύφιστος ὁ Πο-
 σιδωνιάτης, μεμνημένος αὐτῶν, καὶ σιωπῆς τῶν Κίμων, φράζει
 θάνατον αὐτῶν προσημαίνῃ τὸ ὄψιν, οὕτω διαφάν· κινεῖσθαι
 ἄρῳπα, πρὸς ἀνύλακτι, πολέμου· πολέμου δὲ οὐκ ἀ-
 πὸς μᾶλλον ἢ τελευτήσας φίλος ἔχουσι. τὸ δὲ μέγιστον τῆς φρο-
 νῆς Μήδων ἀποδηλοῦν τὸν ἔχρον. ὁ γὰρ Μήδων φρατῆρὸς Ἑλλη-
 σιν ὄμνη καὶ βαρβάροις μεμνηται. μὲν τὸ ταυτίον τὸ ὄψιν αὐ-
 τῶν τῶν Διονύσῳ ἵστασθαι, ὁ δὲ μανθῆς ἀπέτεμε τὸ ἔρπον, τοῦ
 δὲ αἵματος τὸ πηγυρῶν ἢ δὲ μύρμηκες πολλὰ λαμβάνου-
 ντες καὶ μικρὸν ἔφερον πρὸς τὸν Κίμωννα, καὶ τῆς ποδὸς πρὸς τὸν
 μέγαν δακτύλον πρὸς ἐπλάτην, ὅτι πολὺν χρόνον κερταίνον-
 τε. ἅμα δὲ πρὸς τὸν Κίμων τῶν ἰσχυρῶν φρασίαις, καὶ πα-
 ρεῖν τῆς ἔπιδεικνύμενος αὐτῶν τὸν λόγον οὐκ ἐχρῆσα κεφα-
 λῶν δὲ (οὐ γὰρ ἰσχυρῶν τῆς φρασίαις) ἐξέπληθυσεν, καὶ
 τῶν νεῶν ἐξήκοντα μὲν ἀπέστειλεν εἰς Αἴγυπτον, ταῖς δὲ ἄλλαις
 πάλιν ἔπλει, καὶ καθάνα μαχίνας φοινιστῶν νεῶν καὶ Κι-
 λιστῶν βασιλικῶν ὄλον, ἀνεκτό τὸ τε τῶν ἐν κύκλῳ πόλεις,
 καὶ τοῖς πρὸς Αἴγυπτον ἐφῆρδεν, οὐδὲν μικρὸν, ἀλλ' ὅλης
 ἔπιπῶν τῆς βασιλείας ἡγεμονίας κατέλειπον· καὶ μάλα
 ὅτι τῶν Θεμιστοκλέους ἐπισημαίνετο δόξαν εἶναι καὶ διώκων ἐν
 τοῖς βαρβάροις μεγάλῳ, ὑποδεδεγμένου βασιλεῖ κί-
 ρου τὸν Ἑλλήσων πόλεμον φρατῆρῶν. Θεμιστοκλῆς
 μὲν οὖν ἐχρῆσα λεγεται τῶν Ἑλλήσων πρὸς τῶν δόξων
 γνοῖς, ὡς οὐκ αὐτῶν ἀλάτῳ τῶν Κίμωνος ὀπλιτικῶν καὶ
 φρασίαις, ἐκὼν τελευτήσῃ. Κίμων δὲ μεγάλων ἐπαρῶμε-
 νος φρασίαις ἀγῶν καὶ πρὸς Κύπρον σιμαίνων τὸ ναυτικόν, ἐ-
 πευκένε εἰς Αἴγυπτον ἀφῆσαι ἀπορρήτων ἵνα μεμνηται ποιη-
 σόμενος τῶν πατέρων. γινώσκει γὰρ οὐδὲν ἄλλ' ὡς ἐπέμ-
 φθισαι ὅτι ἐχρῆσθαι αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐξέλιπε, ἀλλ' ἅμα
 τῶν πρὸς εἶναι, ἐκείθεν ἀπέστειλε τοῖς θεοῖς πρὸς τοῖς, αὐτὸν
 γὰρ ἦδη τὸ Κίμωννα παρ' αὐτῶν τυχῶναι οἶσα. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ θεοὶ πρὸς τοῖς, κατέβαινον ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν· γο-
 νόμοι δὲ ἐπὶ τῶν φρασίαις τῶν Ἑλλήσων, ὅτι πρὸς Αἴγυπτον ἰὼν, ἐπισημαίνετο τῶν Κίμωννα· καὶ τῶν ἡμέ-
 ρων πρὸς τὸ μανθῆς ἀλάτῳ, ἐγνώσθαι ἡγεμονίῳ τῶν τελευτήσῃ τῶν ἀγῶν, ὡς ἦδη τῶν θεοῖς ὄντος.

A Siquidem q̄ ingenti praelio ad Tanagram essent
 fusi expectarentq; in astatem expeditionem in se
 Peloponnesiorum, Cimonem ab exilio reuoca-
 runt. Redit in patriam ex rogatione Perichis. A deo
 ciuiles erant id temporis dissensiones, adeo mode-
 rata ira atq; e reipub. vsu reuocabilis, ambitioque,
 quæ affectus exuperat omnes, temporibus patriæ
 concedebat. At Cimon simulatq; domum est re-
 gressus, sustulit bellum, ciuitatesque in gratiam re-
 duxit. Pace composita, quia Athenienses videbat
 otii impatientes, & negotia quærentes quæstum-
 q; ex bello, ne solici essent Græciam neu vagan-
 tes magna classe circa insulas & Peloponnesum,
B causas bellorum intestinorum & socialium que-
 relarum semina consciscerent ciuitati, compleuit
 naues duccetas ad inuadendâ denuo Ægyptû & Cy-
 prum, quo simul pugnando Athenienses cum bar-
 baris exercere se, & opimi euaderent iusta ra-
 tione, prædam a veris hostibus in Græciam deportan-
 tes. Omnibus iam paratis, quum esset exerci-
 tus conscensurus, somnium vidit Cimon hoc: Ca-
 nis exacerbata visa eum est allatrare, atq; ex lattratu
 mistam edens humanam vocem dicere,
I, mihi namq; catulisq; meis redderis amicus.
C Ex hoc tam obscuro vito Astyphilus Posidoniates,
 vaticinandi peritus, qui erat familiaris Cimonis,
 docet eum mortem ei hoc viso denuntiati: atque
 ita explicat, Canis est homini, quem allatrat, ho-
 stis: hosti autem nulla ratione potius quam defun-
 ctus, amicus efficiatis. Vocis communitio hostem
 denotat Medum: Medorum enim exercitus ex
 Græcis est & barbaris mistus. Secundum hanc vi-
 sionem quum Liberto patri sacrificaret, & victimâ
 at us rex profecussset, quod sanguinis iam concre-
 uerat, id ex amem fornicarum rapuit, paulatinq;
 ad Cimonem detulit, atque eius pollicis pedis cir-
 cumiecit. Diu hoc non est animaduertum. Inde,
D vt animaduertit Cimon, adiit at us rex eum, & ie-
 cur sine capite ostendit. Attamen, quia expedire
 se nequiuu prouincia, classis solui. Naues misit
 sexaginta in Ægyptum: cum reliquis iustus proue-
 ctus, afflicta Phœnissarum & Cilissarum nauium re-
 gia classe, oppida circume circa subiugauit, & Ægy-
 ptis imminabat, nihil mediocre, verum totius re-
 gis imperii agitans conuulsionem: præsertim quia
 Themistoclem acceperat ingenti apud barbaros
 opinione & autoritate esse, quod regi recepisset,
 vbi bellum Græcis moueret, ducturum se exerci-
 tum. Cæterum Themistoclem ferunt spe abiecta
 belli Græci, quia diffidebat Cimonis se felicitatē
 & virtutem superare posse, voluntaria occubuisse
 morte. Voluens autem Cimon ingētis rudimenta
 belli, & circa Cypriū tenēs classem, legatos ad tem-
 plū Ammonis misit de re occulta deū consultum.
 Nec patet vlli quam obrem missi fuerunt. Neque
 dedit legatis deus responsum, verum, simul vt ad-
 fuerunt redire iussit eos. iam enim ipsum Cimonē
 apud se esse. His auditis, repetierunt legati mares:
 qui vt venerunt in castra, quæ tunc erant circa Æ-
 gyptum, de obitu Cimonis didicere. Supputatis
 autem ad oraculum diebus, perspexerunt recte si-
 gnificatū Cimonis exitū, quasi iā apud cælitē esset.

Decem...
 com...
 que Cimon...
 gina...
 fed...
 ver...
 re, ac...
 ven...
 cendo...
 las...
 bungs...
 uel...
 gela...
 r...
 siorum...
 que Per...
 d...
 p...
 la in...
 n...
 tur...
 dan...
 tot...
 (p...
 huma...
 Græc...
 P L
 Lucullus ad...
 tionē...
 rudimen...
 tris...
 pulo...
 celebra...
 suppet...
 delectab...
 canibus...
 in co...
 nera &...
 tem eloq...
 citatus...
 mentari...
 al concin...
 tam. Fuit...
 ta & p...
 f...
 In...
 la...
 I...

Decessit in obsidione Citii (ut pieriq; referunt) ex morbo, alii volunt ex vulnere quod confli- gens cum barbaris accepit. Moriens monuit suos ut ex templo discederent, & mortem suam te- gerent. Contigit aut ut nemine sentiente neq; hostiu neq; socioru illi reuenteretur incolumes ductu auspiciis que Cimonis, (ut Phanedemus ait) dies iam triginta defuncti. Ab illius fati nihil ultra contra barbaros praclari ab Graeco duce est vlllo editum, sed a concionatoribus & belli facibus in se mutuo versi, quum intercederet nemo, in bellum exarsere, ac laxamentum rebus regis dederunt, exitium vero opum Graeciae inuexerunt supra quam dicendo exaquaris graue. Diu post quidem Agefilaus armis in Asiam promotis, bellum cum ducibus regis, qui prouinciis maritimis praerant, breue libauit, nec re magna vlla vel memorabili gesta, Graecorum seditionibus & tumultibus abreptus de integro exortis, recepit se, in mediisque sociorum & amicorum oppidis coactores reliquit Persarum: quorum ne tabellarius quidem descendit, nec equus citra quinquaginta millia passuum a mari conspectus est duce Cimone. Relata in Atticam fuisse ossa eius testantur monumenta quae hac quoque aetate Cimonia appellantur. At colunt Citienfes quoque tumulum quendam Cimonis, quod deus iis (ut Nausicrates orator tradit) in fame & sterilitate praecipisset, ne despicerent Cimone, sed tanquam sorte maiorem humana eum honorarent & venerarentur. Is Graecus dux fuit.

ἀπέθανε ἢ πολιορκῶν Κίτιον, ὡς οἱ πλείους λέγουσι, νοσήσας· ἔνιοι δὲ φασὶν ἐκ βλάβης ὃν παρὰ τοὺς βαρβάρους ἀγωνίζο- μῆνος ἔχε τελευτῆν ἢ τοῖς παρ' αὐτὸν ἐκείλευσεν ὄντως ἀπο- πλεῖν, ἀποκρυφάμενος τὸν θάνατον αὐτοῦ· καὶ σκευέθη, μήτε τῶν πολεμίων, μήτε τῶν συμμάχων ἀδοξομένων, ἀσφα- λῶς αὐτοῖς ἀνακομιθῆναι. στρατηγὸν δὲ ὑπὸ Κίμωνος (ὡς Φησὶν Φαιέδημος) τεθνηκότος ἐφ' ἡμέρας βιάκοντα. μὲν δὲ τ' ἐκεῖσε τελευτῆν, παρὰ τοὺς βαρβάρους ἔδεν ἐπιλαμ- πορῶν· ὡς δὲ δένος ἐπαράστη στρατηγόντων Ἑλλήνων, ἀλλὰ βραπέντες ὑπὸ δημαγωγῶν καὶ πολεμοποιῶν ἐπ' ἀλλήλους, ἔ- δένος τὰς χεῖρας ἐν μέσῳ διεσχόντες, σκευερράγησαν εἰς τὸ πό- λεμον· ἀναπνοὴ δὲ τοῖς βασιλέως παρὰ τοὺς ἡμέτεροι, φθόρον δὲ ἀμύθητον τῆ Ἑλληνικῆς διωάμεως ἀποφασάμενοι. ὁ δὲ οἱ παρ' ἡμῶν εἰς τὴν Ἀσίαν ἔξενεγκάμενοι τὰ ὄπλα, βραχέος ἢ φατο πολέμου παρὰ τοὺς ἐπιθαλάσσης βα- σιλέως στρατηγούς. καὶ λαμπορῶν οὐδὲν ἔδεν μέγα δράσαντες, αὐτῆς ἢ τῆς Ἑλληνικῆς γαστρὸς καὶ λαοφιλίας ἀφ' ἑτέρας δε- χθῆναι ὑπερβάντες, ὡς οἱ τοῦ Περσῶν φορολόγους ἐν μέσῳ τῆς συμμάχου καὶ φίλου πόλεσιν ἀπολιπόντες· ὡς δὲ γεματὸ φέρος κατέβαινε, οὐδὲ ἵππος παρὰ θαλάσσης, τε- βρακοσίων σαδίων ἐντός, ὡς φησὶν ἡγεμῶν Κίμωνος. ὅτι μὲν οὖν εἰς τὴν Ἀστικὴν ἀπεκομιθῆναι τὰ λείψανα αὐτοῦ, μάρτυρεῖ τ' μνημάτων τὰ μέγιστον Κιμωνία παρὰ τοὺς ἀρχαίους· ἡ- μῶσι δὲ καὶ Κίλειος τάφον ἰνὰ Κίμωνος, ὡς Ναυσικράτης ὁ ῥή- τωρ φησὶν, ἐν λιμῶν καὶ γῆς ἀφορέα ἔστω παρὰ τῆς αἰτίας αὐ- τοῖς μὴ ἀμελεῖν Κίμωνος, ἀλλ' ὡς κρείττονα σέβασαι καὶ γα- ράρειν. τοῖσδε μὲν ὁ Ἑλληνικὸς ἡγεμῶν.



P L V T A R C H I
L V C V L L V S.



VCULLVS auum habuit con- sultarem, auunculū Metellū cog- nomēto Numidicū. Ex parētib. eius pater repetundarū dam- natus est, mater fuit Cæcilia ob vitā probrosā infamis. Ipse

Lucullus admodum iuuenis priusquam ad peti- tionē honorum descēdisset, aut rempub. attigisset, rudimenta in postulando peculatus accusatore pa- tris sui posuit Seruilio augure. Ea visa res est po- pulo Romano magna, eamque ut ingens decus celebrauit. Et quidem videbatur alioqui vel non suppetente causa res non pudenda accusatio, sed delectabantur iuuenibus improbos ut generosis canibus feras confectantibus. Atqui ingēti exorta in eo iudicio contentione vsq; ad aliquorum vul- nera & caedes, Seruilius est liberatus. Lucullus au- tem eloquens valde fuit atque vtraque lingua ex- ercitatus. Itaque rerum suarum gestarum com- mentarios ab se scriptos Lucullo dedicauit Sylla ad concinnandam & digerendam politius histo- riam. Fuit enim eius non ad vsum modo accuta & prompta oratio, ut, sicut aliorum, forum,

*Vt thunnus exagitaret impetu salum:
Vbi verò ex foro discessisset,
Iaceret exuicus bonarum hic arium
Leuitate mortuus:*



Π Λ Ο Υ Τ Α Ρ Χ Ο Υ
Α Ο Υ Κ Ο Υ Λ Λ Ο Σ.



Ω ἢ Λουκούλλου πάππος μὲν ἰωῦ ὑπα- τῆς, παῖς ἢ παρὰ μητρὸς, Μέτελλος ὁ Νομαδικὸς ἐπικληθεῖς. τῶν δὲ γονέων, ὁ μὲν πατὴρ ἐάλω κλοπῆς, Κακιλία δὲ ἢ μήτηρ ἠδούθησεν, ὡς οὐ βεβιωκῆσα σω- φρόνος. αὐτὸς δὲ ὁ Λύκελλος, ἐπιμάρκιον ὦν, παρὶν δεχθῆναι τινα μετῴθη καὶ πολιτείας ἀφασαί, παρ' ὅταν ἔργον ἐποιήσῃτο, τὸν τῆ πατρὸς κατήρορον κρίνει Σερουίλιον Αὐγύραν, λαβῶν ἀδικουῦσα δημοσία. καὶ ὁ παρ' αὐτῶν λαμ- πορῶν ἐφαίνετο Ρωμαίοις, καὶ τὸ δίκιον ἐκείνου, ὡς παρὰ δεξιάν, ἔχε τόματος ἔργον. ἐδόκει δὲ καὶ ὁμοῦ αὐτοῖς ἀνὰ ποροφάσεως ἐκ ἀ- γῆνης εἶναι, ὅτι κατήρορος ἔργον· ἀλλὰ καὶ πόρῳ τῆς νεότητος ἐ- βέλοντο τοῖς ἀδικῶσιν ἐπιφουρομένους ὄραν, ὡς παρὰ τοῖς ἐπι- γῆς σκύλακας. ἐμὲν ἀλλὰ μεγάλης παρὰ τὸ δίκιον ἐκείνου φιλονεικίας ἡγομένης, ὡς τε καὶ βωθῆσαι τινὰς καὶ πεσοῖν, ἀπέφυ- γῆ ὁ Σερουίλιος. ὁ δὲ Λούκελλος ἠσκησὶν καὶ λέγειν ἰκανῶς ἐκα- τέραν γλώτταν· ὡς τε καὶ Σύλλας τῆ αὐτῆ παρὰ τῆς ἀναρχα- φων, ἐκείνου παρὰ σφῶν ὡς σκευερράγησεν καὶ δεξιάν ἡ- σον τῆ ἰσορίαν ἀμεινον. ἡ γὰρ οὐκ ἐπὶ τῆ χρείαι μόνου ἐμ- μελής αὐτοῦ καὶ παρὰ τοῦ λόγους, καθάπαρ ὅτι ἄλλων τῶν μὲν ἀρετῶν Θωίνος βολαῖος πέλαγος ὡς διεσέθει. ἡ γὰρ ἀρετῆς ἐκτός, Αὐτοῦ ἀμοισία τεθνηκότος.

neque quicquam ex celebratis Ægypti miraculis
 visisse, quod feriantis hæc spectatoris & delicati ef-
 sent, non, sicut ipse, qui sub dio tendentem iuxta
 hostium præsidia reliquisset imperatorem. Vt ve-
 rò belli terrore Ptolemæus societatem repudiavit,
 naues autem quæ prosequerentur eum in Cyprum
 attribuit, & conscensuro salutandi colendiq; cau-
 sa pretiosum smaragdum auro illigatum dedit, pri-
 mum recusavit Lucullus donum: cæterum ubi in-
 sculptam imaginem suam monstravit rex, veritus
 est reiicere, ne, si discedere inimico animo existi-
 maretur, insidiæ sibi mari pararentur. Cum na-
 uium manu, quam in præteruchendo fecit ex op-
 pidis maritimis, repudiatis quæ sceleribus conta-
 ctæ prædatoriis erant, in Cyprum traiecit. Nuntia-
 to hostes sub promontoriis stare & ipsum captare,
 subduxit classem omnem, ciuitatibusq; de hy-
 bernis scripsit & annona, quasi illic ver expectaturus.
 Inde aspirante aura, nauibus repente dedu-
 ctis, vela fecit. Interdiu velis subductis & contra-
 ctis nauigans, noctu in altum datis, Rhodum ap-
 plicuit sospes. Nauibus additis Rhodiis, Coos &
 Gnidios induxit vt eiecto præsidio regio, ferrent
 secum arma in Samios. Chio regios solus exegit:
 Colophonios, comprehenso eorum tyranno Epi-
 gono, asseruit in libertatem. Eadem fortè tempe-
 state deserto Mithridates Pergamo, Pithanz in-
 cluserat se. Ibi premente eum ex terra & circumse-
 dente Fimbria, mare respiciens, omnes vndique
 contraxit & accersit ad se classes, quod cum acri
 viro & victore signa conferre & bellare Fimbria
 dubitaret. Quod aduertens ille, quia classe defi-
 ciebat, misit ad Lucullum oratum, classem vt ad-
 duceret, ac sibi præstò esset ad infestissimum po-
 pulo Romano atq; atrocissimum omnium regum
 capiendum, ne ingens & multis petitum certami-
 nibus laboribusq; decus Romanis elaberetur Mi-
 thridates, qui in manibus sit & plagis circumie-
 ctus: quo comprehenso neminem gloriam maio-
 rem laturum quàm illum, qui interclusisset ei fu-
 gam, & profugienti manus iniiecisset. Ab se terra
 expulsus, mari prohibitum ab ipso, ambobus
 præbiturum palmam. Illa verò ad Orchomenon
 & Chæroneam Syllæ decantata gesta in nullo lo-
 co Romanos numeraturos. Neque erat eius ab-
 surda oratio, sed omnibus liquebat, si Fimbriam
 id temporis audiuisset Lucullus, &, qui non pro-
 cul aberat, naues illuc flexisset, portumque obse-
 pisset classe, debellatum fuisse, atque omnes infi-
 nitis malis exolutos. Sed, siue quòd omnibus tam
 priuatis quàm publicis rationibus suam præferret
 cum Sylla necessitudinem, siue nefarium homi-
 nem, qui amicum nuper & imperatorem in-
 terfecerat ex ambitione, execraretur, siue diui-
 na utique sorte aliqua Mithridatem sibi seposue-
 rit & reseruauerit aduersarium, non auscultauit
 ei, Mithridatiq; copiam fecit mari elabendi
 & Fimbriæ deludendi exercitum. Ipse verò so-
 lus primùm circa Lecton Troadis regiam classem
 subito oblata profligauit. Iterum ad Tene-
 dum appetentem se maiore apparatu percipiens
 Neoptolemum, prouectus est ante aciem quin-
 queremi Rhodia, quam conscendit, cuius erat
 Demagoras nauarchus, vir cum Romanorum
 cupidus, tum præliorum naualium scientissimus.

A μήτ' ἄλλο τῶν θαυμασμένων ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐπιβοήτων
 ἰσθησάμενος ἰσθησάμενος γὰρ εἶπεν ταῦτα κατὰ τὴν ἑσφάντος, οὐχ
 ὡς αὐτὸς, ἐν τῷ αἰσθησάμενος τῷ αὐτοκράτορα σκίωσι τὰ πρὸς
 ταῖς ἐπαλάξει τῶν πολεμίων ἀπολελοιπότος. ἐπεὶ δὲ ἀπέ-
 λιπε τὴν συμμαχίαν ὁ Πτολεμαῖος, πρὸς τὸν πόλεμον ἀπο-
 δειλιάσας, ἐκείνη ἡ νῆα ἀρχὴ Κύπρου πομπῶς παρέχε, καὶ
 πρὸς τὴν ἐκπλοῖαν αὐτὸν ἀπαζόμενος καὶ θεραπείων, ἐδωρεῖτο
 χρυσοῖδεον σμάραγδον τὴν πολυτελέαν, ὅ μιν πρῶτον ὁ Λού-
 κυλλος παρητήτο δείξαι τὸν γλυφικὸν βασιλέως εἰκόνα
 ἑσθμιδίας, ἐφοβήθη δὲ ὡσαύτως μὴ πηρύττασιν ἐχθρὸς ἀπο-
B πλεῖν νομαδεῖς, ὅτι βυβλίη καὶ ἰαλίη. ἐπεὶ ἡ πλῆθος
 ἐν τῷ ἀπλά ναὸν ἐκ τῶν ἀπλάτων πόλεων ἀφείσας, πλὴν
 ὅσοι πειρατικῶν μετέχον ἀδικημάτων, εἰς τὴν Κύπρον διεπέ-
 ρεσεν, ἐν ταῖς πλωθαιόμοις τῶν πολεμίων ναυλοχουῦσας
 ὅτι ταῖς ἀκρῶν πρὸς φυλάξεν αὐτὸν, ἐνώλησε τα σκάφη
 πύματα, καὶ τὴν πόλεσιν ἐγραφε πρὸς χειμαδίω καὶ ἀρρεῖ, ὡς
 αὐτὸν τὴν ὡραιόμοιων εἶτα πλοῦ φανέντος, ἔξα πικρῶ
 Ἐσπασίας τῆς ναὸς ἀήρη, καὶ μὴ ἡμέρας μὴ ὑπειμένους.
 πλεῶν τοῖς ἰσίοις καὶ ταπεινοῖς, ὑκτωρ δὲ ἐπαρρημένους, εἰς
 Ρόδον ἐσάθη. Ροδίων ἡ ναὸς αὐτῶν πρὸς τῶν ἀρχῶν τῶν, Κοῦς
C ἐπέσει καὶ Κιτιδίοις τῶν βασιλικῶν ἀπαλαγῆσας, ὅτι Σαμῖοι
 συστράθειν. ἐκ τῆς Χίος τῶν βασιλικῶν αὐτὸς ὄξησε, Κολε-
 φωνίους δὲ ἠλθὲν ἔρωσε, συλαβὸν Ἐπίτηνον τὸν τύραννον αὐ-
 τῶν. ἐπύχθη τὸ κατ' ἐκείνου τὸ χρόνον ἡδὴ Μιθριδάτης ὁ
 Πέργαμον ἐκλελοιπῶς, καὶ σιωπῶντος εἰς Πιτρίω. ἐκ τῆς
 τῆς Φιμβρίας κατέχοντος αὐτὸν ἐκ γῆς καὶ πολιορκουῦτος, εἰς τὴν
 θαλάσσιαν ἀφορῶν, σιωπήσας καὶ μετεπέμπετο τῶν πλοῦτα χό-
 ρην σόλοις πρὸς αὐτὸν, αἰσθρὶ πολυμητῆ καὶ νενικησέ τῶν Φιμ-
 βρίας συμπλέκεσθαι καὶ πολεμεῖν ἀπεγνωσῶς. ὁ δὲ, ταῦτα
 σιωπῶν, ναυτικῶν ἡ λειπόμοις, πρὸς Λέκκλον ἐπέμπεν,
D ἡκεῖν τὸν σόλο δειόμοις, καὶ σιωπῶντος ἐχθρῶν καὶ πολεμιοῦτα τῶν
 βασιλέων ὡς μὴ ὁ μέγα καὶ ἔχε πολλὰν ἀγώνων καὶ πόνων διω-
 χόμενον ἀθλον ἐκ φύγῃ Ρωμαίοις Μιθριδάτης, εἰς λα-
 βῶς ἡκων καὶ γεροντῶς ἐπὶ τῶν ἀρκύων. ἔληφέντες, ὁσδένα τὴν
 δόξης οἴσατο πλεόν ἢ τὴν ἐμπόδων τῆς φυγῆς αἴτια, καὶ ἔχε ἀδρά-
 σχοῦσας ὅτι λαβόμενον ὑφ' ἐαυτῶν μὴ ὄξωσιν τῆς γῆς, ὡς
 ἐκείνη τὴν θαλάσσιαν εἰρήμοις, ἀμφοτέρωσιν ἀποδώσειν ὁ
 κατόρθωμα. τῶν τῶν Συλλῶ πρὸς Ὀρχομενῶν καὶ πρὸς Χαϊρώ-
 νειαν ὑμνησάμενος ἀριστείας, ἐν ὁσδένι λόγῳ ἡσέσας Ρωμαίους.
 καὶ ὁσδένι ἡ ἀπο τῶν πλοῦ τῶν λεγομένων, ἀλλὰ πλοῦ τῶν δὴλον ὡς
E εἰ Φιμβρία τότε πεισθεῖς ὁ Λέκκλος, ἔμακρα ὦν, πρὸς ἡ-
 γαθῶν ἐκείσε τῶν ναὸς, καὶ σιωπῶντος τῶν λιμῶν τῶν σόλοις,
 πέρας αὐτῶν ὁ πόλεμος, καὶ μυσίων ἀππληγῶν κακῶν
 ἀππομτες ἦσαν. ἀλλ' εἰ τε τὰ πρὸς Σύλλῶν δόγμα πρὸς ὁσδέων
 πρὸς πλοῦτος ἰδίς τε καὶ κοινῶν συμφέροντες, εἴτε τὴν Φιμβρίαν
 μακρόν ὄντα, καὶ φονεῖα γενησάμενον ἑαλίχως αἰσθρὸς φίλου καὶ
 στρατηγῶν ἀφ' ἑαυτῶν φιλαρχίας, πρὸς βαλλόμενος, εἴτε καὶ ἡσέσας
 δὴ πῶνα τυχῶν πρὸς φεισάμενος αὐτῶν Μιθριδάτης, καὶ φυ-
 λαξίας αἰταγωνιστῶν, ἔχε ὡς ἡκυσεν ἀλλὰ Μιθριδάτην
 μὴ ἐκπλοῖαν παρέχε, καὶ κατὰ γῆσας τῶν Φιμβρίας διωά-
F μεως αὐτὸς ἡ πρῶτον μὴ ὅτι Λεκπὸς τῆς Τρωάδος βασιλι-
 χῶς ναὸς ὅτι φανείσας κατεναυμάχησεν. αὐτῶν δὲ πρὸς Τε-
 νέδῳ ναυλοχουῦτα μείζονι πρὸς ἀσκήσας κατιδὸν Νεοπτόλε-
 μοι, ἐπέπλει πρὸς τῶν ἄλλων, Ρομαίους πεντήσας
 ὅτι βυβλίη, ἡς ἐσαυδῶντι Δημαγόρας, αἰσθρὸς ὅτις τε Ρωμαίοις καὶ θαλασσίαν ἀγώνων ἐμπειρότατος.

ἐπελευθύνοντος δὲ ῥοήσῃ τῷ Νεοπτολέμῳ, καὶ κελύσαις εἰς ἐμβολίῳ ἀγαγὴν τὸν κυβερνήτην, δεισας ὁ Δημαγόρας τὸ βάρος τῆς βασιλικῆς, καὶ τὴν βαρύνουσαν τῆς χαλκώμας, οὐκ ἐτόλμησε συμπεσεῖν αὐτῷ προσφύων, ἀλλ' ὀξέως οὐκ ἀναγωγῆς ἀποσφύρας, ἐκέλευσεν ἅπασαν τὴν ναυὸν ἀναγαγεῖν ἐπὶ τὴν νῆα, ἐδέξατο τὴν πληγὴν ἀβλαβῆ ἡμορρῶν, αὐτὸς δὲ τοῖς θαλασπύχοις τῆς νῆος μέρεσι προσπεσῶτα. οὐ τὸν δὲ τῶν φίλων προσφύων, ἐγκελδοσάμνος ὁ Λούκυλλος ἐπιτρέφειν, καὶ πολλὰ δράσας ἀξία λόγου, βέβηται τὸς πολεμίους, καὶ κατὰ δόξαν τὸν Νεοπτολέμον. ἐκείθεν δὲ Σύλλα πρὸς Χερρόνησον ἠδὲ μέλλοντι δροσάγειν, συμβαλὼν, τὸν τε πόρον ἀσφαλῆ παρεῖχε, καὶ τὴν στρατὸν σιωδιεβίβαζεν. ἐπεὶ δὲ σιωδικῶν ἡμορρῶν, Μιθριδάτης μὲν ἀπέπλευσεν εἰς τὸν Εὐξείνῳ πόντον, Σύλλας δὲ τὴν Ἀσίαν δισημεῖοις θαλάσσις ἐξημίωσε, προσταρξέν αὐτῷ τὰ τε χερσόματα ταῦτα προσάξει, καὶ νόμισμα χύσει, πρὸς ἀμυθῶν τι δοκί τῆς Σύλλας χαλεπότητος ἡμετέρας τῆς πόλεως οὐ μόνον καταρῶν καὶ δίκων, ἀλλὰ καὶ προσφύων εἰς οὐτὸ βαρὺ καὶ σκυδρῶν ὑποκρήτημα προσφύων ἑαυτὸν. Μιτυληναῖοις δὲ ἀπικρῆς ἀφεσῶτα ἐβόλετο μὲν ἄνθρωποι καὶ δίκης τυχεῖν μετείας ἐφ' οἷς πρὸς Μάριον ἐξήμωτον ὡς δὲ ἐώρα κακῶν ἀπομονοῦσας, ὅτι πλοῦσας, ἐκρήτησε μάχη καὶ κατέκλεισεν εἰς τὴν τείχη, καὶ πολιορκίαν συνησάμνος, ἐξέπλευσε μὲν καὶ φανερώς ἡμέρας εἰς Ἐλέαν, ὑπέσπερε δὲ λεληθότως, καὶ πρὸς τὴν πόλιν ὑφείκει ἐνδραὶ ἡσύχαζεν. ἐπεὶ δὲ ἀπικρῶν καὶ μὲν δράσας ὡς ἔρημον ἀρπασάμνοι τὸ στρατόπεδον οἱ Μιτυληναῖοι προσήλθον, ἐπεισπεσῶν αὐτοῖς, ἐλαβὲ τε παρὰ πολλοῖς ζῶντας, καὶ τῶν ἀμυθῶν πεντακροσίοις ἀπέκτεινεν ἀδραπόδων δὲ χιλιάδας ἐξ καὶ τὴν ἀλλῶν ἀναείμῃ ἡμέρας λείαν. τῶν δὲ πρὸς τὴν Ἰταλίαν κακῶν, ἀ τότε Σύλλας καὶ Μάριος ἀφθονα καὶ πρὸς τὸν πόρον ἀνδρῶν παρῆχον, οὐ πόρον μετέχε, τίς τινὶ τύχη πρὸς τῶν Ἀσίων προσφύων βραδύως. ἡ μὲν ἐλατῶν τι πρὸς Σύλλα τῶν φίλων ἔχεν, ἀλλὰ τὴν τε γραφίῳ (ὡς εἴρηται) τῶν ἀπομνημῶν ἐκείνη δὲ ἄνοιαι ἀνέστηκε, καὶ τελευτῶν, ὅτι ἔσπον τῶν παιδῶν ἐγραφε, ὑποβάς Πομπηῖον. καὶ δοκεῖ τὸ τοῦ προσφύων αὐτοῖς ὑποσφύρας ἀφθορίας ἀπὸν καὶ ἡλιθιότητος νέοις οὐσι καὶ ἀφθούρις πρὸς δόξαν. ὀλίγω δὲ ὑστερῶν τῆς Σύλλας ἀποθανεῖν, ὑποσφύσε μὲν Μάρκου Κόπια, πρὸς τὴν ἐκτίω καὶ ἐβδμηκῶν πρὸς τῆς ἐκπὸν ὀλυμπιάδα. πολλῶν οὖν αὐτῶν ἀνακινουμένων τὸν Μιθριδάτην πόλεμον, ἔφη Μάρκος αὐτὸν οὐ πεπαῦσθαι, ἀλλ' ἀναπεπαῦσθαι. δὲ καὶ λαχὼν τῶν ἐπαρχῶν ὁ Λούκυλλος τὴν ἀπὸς Ἀλπεων Γαλατίας, ἠρξεν, προσφύων ὑποσφύσει μετὰ τὸν οὐκ ἔχουσαν. μάλιστα δὲ αὐτὸν ἀδδοκίμῳ Πομπηῖος οὐ Ἰβηρία παρῶξιν, ὡς ἀλλῶς οὐδὲις, ὅτι δόξος ὦν, εἰ συμβαῖη παύσασθαι τῆς Ἰβηρικῶν πόλεμον, ἀπὸς ἀφρεθῶσα ἡ στρατηγὸς ὅτι Μιθριδάτην. δι' ὃ καὶ χερσόματα ἀπὸ τῆς αὐτῆς, καὶ χερσόματος ὡς εἰ μὴ πέμπωιεν, ἀφείκει Ἰβηρίας καὶ Σερτωλίων, εἰς Ἰταλίαν ἀπάξει τὰς διωάμεις, σιωδιεβίβαζεν ὁ Λύκελλος προσφύματα, πεμπώσθαι τὰ χερσόματα, καὶ μὴδὲ ἀφ' ἡσπιοσῶν προσφύσεως ἐκείνον ἐπὶ μελεθῆν, ὑποσφύσε αὐτῶν. πρῶτα γὰρ αὐτῶν ἐκείνη ἡμῶσθαι τὰ τῆς πόλεως, παρῶντι μὲν ποσάτης στρατίας, καὶ γὰρ ὁ κρατῶν τότε τῆς πολιτείας, τὰ πρὸς χερσῶν ἀπὸν καὶ λέγειν καὶ προσφύειν, Κέθηρος, ἔσφρα πινὰ πρὸς Λούκυλλον εἶχε, βδελυθῶν αὐτῶν τὸν βίον,

A Incurrente magno impetu Neoptolemo, imperranteque gubernatori dirigere proram in hostem, veritus molem Demagoras navis regiae & rostri aerei vim, non sustinuit fronte concurrere, sed navem prope circumactam detorquens inhiberi iussit, atque ibi incurrentis ictu excepto non est navis afflicta, quod esset partibus mari tectis illisus. Interea focis aduehentibus imperat navem sic et Lucullus. Ibi multis editis virtutis operibus auertit hostes, ac Neoptolemum confectatur. Inde Sylla transmissuro in Chersoneso coniungens se transitum tutum praebuit, atque in transportando exercitu iuuit. Ut Mithridates pace pacta recepit se in pontum Euxinum, Sylla autem Asiae viginti millia talentum multam indixit, iniuncto Lucullo munere huius pecuniae exigendae & signandae monetae, alleuatio quaedam Syllae acerbitatis videtur fuisse ciuitatibus oblata, quod non modò innocentem & iustum se sed lenem etiam in tam graui & tristi praestaret prouincia. Mitylenaeos quidem, qui aperte descuerant, cupiebat reducere ad culpam agnoscendam & poenam moderatam ob admissa, quod sequuti fuissent Marium, pendendam. quos ut insanite vidit, classe eos adortus est, fudit, atque intra muros redegit. Dum oppidum obsidet, nauigauit propalam die versus Eleam: verum tectè regressus, collocatis prope urbem insidiis, quieuit. Vbi Mitylenaei incompositè & ferociter sicut vacua castra oppressuri erupere, subito in eos coortus cepit ingentem numerum. Interfecit ex iis qui pedem secum contulerunt, quingentos: seruitia sex millia & immensam aliam praedam auertit. At cladibus, quas Sylla & Marius inflixerunt in Italia mortalibus multas & varias, nequaquam fuit implicatus, quod diuina quadam forte in negotiis Asianis moraretur. Nemini est tamen ab Sylla aliorum amicorum posthabitus: sed & lucubrationem illi Commentariorum suorum ex benevolentia nuncupauit, moriensque praeterito Pompeio, tutorem filio scripsit. Atque hinc manasse inter eos iuuenes & gloriae cupiditate flagrantis fons primus videtur simultatis & aemulationis. Breui sub excessum Syllae consul cum M. Cotta fuit, Olympiade supra centesimam sexta & septuagesima. Eo tempore multis bellum Mithridaticum exagitantibus, M. Cotta id non quieuisse, sed interquieuisse dixit. Quapropter fuit Lucullo molestum quod ei Gallia Cisalpina prouincia obrigisset, quae materiam non habebat rerum magnarum. Praecipue verò gloria cum Pompeii ex rebus in Hispania gestis, ut nullius alterius, stimulabat: qui omnium opinione, si patratum bellum Hispanicum esset, dux designabatur contra Mithridatem. Quare quum stipendium postularet, & ni mitteretur, relictis Hispania & Sertorio, deportaturum se in Italiam scriberet legiones: praestò ei fuit promptissimè Lucullus, ut pecunia mitteretur, & ne vlla occasione in suo consulatu ille reuerteretur. Totam enim Rempublicam in manu eius, si cum tanto adesset exercitu, existimabat fore. Nam ei qui omnia in ciuitate id temporis poterat, quod nihil non diceret & faceret populariter, Cethego, simultas intercedebat cum Lucullo, qui illius detestabatur vitam

ὡς ὅτι οἱ πολλοὶ τῶν σοφιστῶν, καὶ ἰσχυρῶς ἐν δόξῃ καὶ σοφίᾳ, ὅτι Ῥωμαίοις αἰσῆς ἀνακένει δυνάμει, λαμπαρῶν δὲ καὶ πα-
 τηρικῆν τὴν ὄψιν εἶτ' ἐκπεσὼν καὶ ἀναγνώστως καὶ ἰουδαί-
 ραίς, ὅτι δὲ δούτερον πολεμῆν ἐμολλεν, εἰς ἀληθινὴν καὶ ἰου-
 δαϊκῆν συνέσεμεν, εἰς δυνάμειν τῶν ἀσχυρῶν. ἀφελὼν
 γὰρ τὰ πρῶτα παρὰ πλῆθος καὶ τὰς πολυγλώσσους ἀπειλάς
 τῶν βαρβάρων, ὅσων τε ἀναγνώσων καὶ ἀναγνώσων κατα-
 σκευαί, ὡς λέγουσιν τῶν κρητικῶν, ὅτι ἀλλοῦ τινα τῶν
 κρητικῶν ὄντα, εἰς ἡμῶν ἤλασε τὰ Ῥωμαϊκὰ, καὶ θυροῦς
 ἐμβριθεῖς ἐπήγαγε, καὶ γεγενησάντων μάλιστ' ἢ κρητικῶν
 ἡμεῶν ἢ θροῦν ἰπποῦς, πεζῶν δὲ μυριάδας δώδεκα κατε-
 σκευασάντων, εἰς φάλαγγα Ῥωμαϊκῶν ἰπποῦς δὲ πρὸς μυ-
 ρίοις ἑξακισχίλιους, αἰὲν τῶν δρεπτονηφόρων τεθίππων. (ἑξ-
 ἑξ δὲ ἰω ἐκ τὸν) ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐχρυσόφοροις σκηνίσιν, ὁ δὲ ἐλα-
 βῆς παλλακίδων καὶ γυναικωνίσι βυφώσας ἰσχυρῶς,
 ἀλλ' ὅσων καὶ βελῶν καὶ χρυσῶν γεγενησάντων, τῶν ἀριστῶν,
 εἰς ἐβαλεν εἰς Βιθυνίαν, τῶν πόλεων αὐτῆς ἀσχυρῶς ὑποδε-
 χομένων, οὐ μόνον τούτων, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀσίαν ὅλην ὑπο-
 ἔστη τῶν ἐμπεσόντων νοσημάτων εἶχεν, ἀφορήτῃ πάρῳσας
 ὑπο Ῥωμαϊκῶν δαμειτῶν καὶ τελωνῶν οἷς ὑπερῶν μὲν, ὡς ὅτι
 ἀρπύγας τῶν ἐπιπέδων αὐτῶν, ὁ Λύκκελος ἐξήλα-
 σεν, τότε δὲ μετῴτερος ἐπεισέτο καὶ τῶν ποιῶν, καὶ τὰς ἀπο-
 γάμεις κατέπαυε τῶν δρημῶν ὁ δὲ ἐπὶ εἶπε (ὡς ἔπος εἶπε) ἰσχυ-
 ράστον ὄντ' ἐπὶ τῶν Λύκκελος ἠχολεῖτο χεῖρον, αὐτῶν
 καὶ ἐπὶ νομίζων ὁ Κόππας, παρεσκευάσθητο μάχῃ πρὸς
 Μιθριδάτην, καὶ πολλὰ ἀπαγγέλλοντων ἤδη Λύκκελον ἐν
 Φρυγίᾳ φρατρεδδῆν ἔπιόντα, μόνον ὅσων ἐν ταῖς χερσὶν ἔχον
 τῶν θείαμβον οἰόμενος, ὡς μὴ μεταλάβοι Λούκκελος αὐτῶν,
 συμβαλεῖν ἔαυτου. πληγῆς δὲ ἅμα καὶ καὶ γὰρ καὶ καὶ
 θάλασσαν, ἐξήκοντα μὲν ἀπάλεσεν αὐτὸν οὐδὲν σκάφη, πε-
 ζοῖς δὲ τετρακισχίλιους· αὐτὸς δὲ καὶ ἀσχυρῶς εἰς Χαλκη-
 δόνα καὶ πολιορκούμενος, εἰς τὰς Λουκρούλου χεῖρας ἀπέ-
 βλεπεν. ἦσαν μὲν οὖν οἱ τῶν Λούκκελον, ἀμελήσαντα Κόππας,
 πρὸς τὸν χεῖρον παρρημῶντες, ὡς ἔρημον ἀρήσονται, τὴν Μι-
 θριδάτην βασιλείαν, καὶ μάλιστ' αὐτῶν φρατρεδδῆν ὅτι ἰω ὁ
 λόγος, ἀρμακτούτων εἰ μὴ μόνον αὐτὸν ἀπολεῖ καὶ τὴν σὺν
 αὐτῶν βουλδοσάμενος κακῶς ὁ Κόππας, ἀλλὰ καὶ σφίσι ἐμ-
 ποδῶν ἔσαι, καὶ ἅμα καὶ δυνάμειν. Λούκκελος δὲ πρὸς
 μὲν τούτοις δρημῶν εἶπεν, ὡς ἕνα βούλοιστ' αἰὲν ἐκ πο-
 λεμίων ὄσων Ῥωμαίων, ἢ πρῶτα λαβεῖν τὰ τῶν πολε-
 μίων. Ἀρχελαίου δὲ τὸν πρὸς Βοιωτῶν Μιθριδάτην φρατρεδδῆν
 σαιτος, εἶτ' ἀποσάντος καὶ Ῥωμαίοις συστρατεύοντος, ἀνα-
 βεβαίουμενος, ὁφθέντα Λούκκελον ἐν Γόντῳ πρῶτον ὄμαδ
 κρητικῶν, ὅσων ἐφειδέτερος εἶν' αὐτῶν κρητικῶν, ὡς τε τὰ θη-
 ρία παρῶν ὅτι κενοῖς αὐτῶν τὴν φωνὴν βαδίζον, καὶ αὐτῶν
 εἰπὼν, ὅτι Μιθριδάτην πρὸς ἡγε, πεζοῖς μὲν ἔχων τρισμυ-
 ρίοις, ἰπποῦς δὲ δις χίλιους πεντακισχίλιους. καὶ τὰς εἰς ἔπο-
 ψιν τῶν πολεμίων, καὶ γυναικῶν δὲ πλῆθος, ἐβούλετο μὲν
 ἀπέχεσθαι μάχης, καὶ τείνειν τὸν χεῖρον· Μαρίου δὲ, ὄν
 Σερτώλειος δὲ Ἰβηρίας ἀπεσάλκει Μιθριδάτην μὲν δυνά-
 μεως φρατρεδδῆν, ἀπολυτῶσάντος αὐτῶν καὶ πρὸς ἀσχυρῶν, κα-
 τίσπεν εἰς τὰς ἑξ ἑξακισχίλιους. ἤδη δὲ ὄσων ἔπαυ συμ-
 φερῶν, ἀπὸ ὁ δὲ ἐπὶ φωνῶν μετὰ βολῆς, ἀλλ' ἐξαι-
 φνης τὸν ἀέρος ἀπορραγῆτος, ὡφθη μὲν ὅσων φλογρῶν εἰς μέσον τῶν φρατρεδδῶν καὶ φερῶν, ὅ μὲν ὄσων
 πῖθα μάλιστ', τὴν δὲ χεῖρον ἀπὸ τῶν φρατρεδδῶν πρὸς ὅσων ὡς τε δέισαντες ἀμφοτέρους δὲ φάσμα ἀφ' ἑκείνων.

A qui, ut multi sopheræ, infatus primò & evanidis ostentabundus viribus, splendidis tamen in specie & pomposis, adortus fuerat Romanos: inde cum risu explosus & correctus, quum esset iterum arma moturus, copias ad verum & iustum apparatus contraxit. Detrahit enim variam multitudinem, dissonorum minas barbarorum, armorum inauratorum & gemmis distinctorum instrumentum: quòd victoribus id prædæ esset, non adderent tenentibus nervos. Pro his gladios fabricavit more Romano, scuta solida compegit, atq; exercitatorum habuit magis quàm comptorum equorum delectum, peditum cxx. millium ad Romanos ordines instructorum, equitum xvi. millium præter currus falcatos, qui centum erant. Ad hæc naues non deauratis tabernaculis nec balneis pellicum & gynæciis delicatis adornatas, sed armis, sed telis, sed stipendio comparavit refertas, atque ita impetum in Bithyniam fecit. Ciuitates autem iterum receperunt eum lubentes, non hæc solum, sed Asia etiam tota, quam recidiui priores morbi inuaserant, quòd intolerandis malis oppressa à feneratoribus & publicanis Romanis esset. quos Lucullus post, ut harpyias alimenta eorum rapi- entes, abegit: tunc verò enitebatur castigando eos moderatiores efficere, defectionesque dissi- ciebat populorum, quum nemo propè dixerim quiesceret. Dum hinc distringitur Lucullus, suam occasionem Cottatus, configere institit cum Mithridate. Multis autem nuntiantibus Lucul- lum aduentare & iam in Phrygia castra habere, existimans triumphum se tantum non in manibus tenere, ne consors eius Lucullus foret, maturauit dimicare. Cæterum afflictus simul terra marique sexaginta naues cum ipsis viris, terra peditum qua- tuor millia amisit. Ipse Chalcedone inclusus & cir- cumfessus Luculli opem respectabat. Non deerant qui Lucillum ad progrediendum omisso sti- mularent Cottam, vacuum ostendentes capturum Mithridatis regnum. Fremebant maximè hæc milites, non tantum se suosque malis consiliis per- ditum iuisse Cottam, sed ipsis etiam officere pa- ratam sine sanguine victoriam habentibus. His Lucullus pro concione demonstrauit, vnum mal- le se ab hostibus seruare ciuem, quàm omnia quæ essent hostium capere. Quum Archelaus autem Mithridatis quondam in Bœotia præfectus, qui post desciiuit ab eo, & tunc in præsidiis erat Ro- manis, suo tantum conspectu confirmaret Lucul- lum toto Ponti regno potiturum, negauit vena- toribus se timidiorem esse, ommissis feris vt ad va- cua eorum iustra contenderet. Ita fatus, mouit in Mithridatem. Pedites habebat xxx. millia, e- quites duo millia quingentos. Vbi contemplatus est hostes, obstupefactus eorum multitudine cu- piebat abstinere pugna & tempus ducere: sed quia Marius, quem ex Hispania miserat Sertorius cum copiis duce Mithridati, occurrit lacessiuitque eum, instruxit aciem ad configendum. Quum iam penè concurrerent, ex nulla euidenti com- mutatione, sed caelo repente dirupto, grandis visa est flammea moles inter vtranq; aciem delabi: ea corpore dolium, colore referebat candens atgen- tum. Quod ostentum vtroque percussos diremit.

Id prodigii in Phrygia aiunt circa Otryas (quas vocant) accidisse. At Lucullus nullius humani apparatus vel opulentiae existimans esse, affidentibus hostibus tot legiones, quot habebat Mithridates, diu alere, iubet ex captiuis vnum ad se adduci. Primum percunctatur quot contubernales victitarent secum, deinde quantum cibarii in tentorio reliquisset. Hunc, vbi respondit, facessere imperat. Alterum item & tertium excutit. Inde comparata cum vescentium numero commeatus copia, comperit tribus vel quatuor diebus defecturam hostes annonam. Ita potius tempus statuit protrahere: atq; ingentem frumenti numerum in castra conuexit, quo rebus omnibus affluens ipse illorum immineret penuriae. Interea institit Mithridates capere accisos Chalcedonenfi marte Cyzicenos. quippe ciuium tria millia & decem naues amiserant. Ergo quo Lucullum falleret, mox à caena, densam & nimbofam noctem nactus, castra mouit, occupauitq; vrbis ex opposito oriente luce in Adrastrae mote cōsidere. Lucullus autem quum abeuntem sensisset, insequutus eum satis habuit non incidisse in composito agmine in hostem, & circa Thraciam, quam vocant comen, castra posuit loco maximè opportuno ad excludendas vias & regiones, quā & vnde petendus necessariò erat Mithridaticis commeatus. Quare consequentia animo prospiciens, non celauit ea milites: verum postquam munitis castris ab opere redierunt, concione aduocata, gloriatus est paucis diebus victoriam se iis incruentam traditurum. At Cyzicenos Mithridates denis ex terra castris einctos, classe per æquor, freto, quod à continente summouet urbem, obturato, vtrinque obsedit. Subibant illi quidem cætera forti animo periculum, & erant ad omnia acerba pro populo Romano perpetienda obfirmati, sed quod incerti essent vbinam ageret Lucullus, neq; de eo quicquā accepissent, erant attoniti: quanuis conspicua essent, & sub oculis eorum posita castra eius, verum decipiebantur à Mithridaticis. Hi Romanos locis superioribus affidentes sibi demonstrabant illis, dicebantq; Cernitis hos? Armeniorum & Medorum copiae sunt, quos auxilio misit Mithridati Tigranes. Ita Cyziceni tanto circumstante bello trepidabant, nec, si adesset quidem Lucullus, locum relictum videbant ferendi subsidii. Verum Demonax, qui ab Archelao missus in urbem fuerat, primus iis adesse Lucullum indicauit. Quibus fidem ei nō habentibus, arbitrantibusq; ad leuanda eum praesentia mala ficta adferre, puer adfuit captiuus, qui erat è manibus hostium elapsus. Hic rogantes vbinam Lucullum diceret esse, ludere eos putans, ridebat: quos vt feriò videt agere, commonstrat digito castra Romana. ita illi confirmati fuere. In lacu Dascylite acatia satis magna commeabant, quorum maximum subduxit Lucullus, ac plauftro ad mare deuexit. Eo, quot capiebat milites, imposuit. Hi noctu clam traiecerunt, atque imprudentibus hostibus oppidum sunt ingressi. Videntur Cyzicenos dii quoque, probantes eorum fortitudinem, excitasse cum aliis perspicuis signis, tum instante Proserpinae festo. Qui quum nigra boue ad immolandum deficerentur,

A τὸ μὲν οὖν φασιν ἐν Φρυγίᾳ πρὸς τὰς λεγόμενας Ὀτριάδας συμβῆναι τὸ πάθος· ὁ δὲ Λούκυλλος ὁδοδεμιᾶς εἶς νομίζων αἰθερπίνης πρὸς αὐτῆς ὁδοῦ πλὴν πύλου, ἀρέψαι μιν ἐλάδας ὅτι πολλὸν χρόνον αὐτῆς ἀπὸ τῶν πολεμίων πρὸς αὐτῆς ὅσας εἶχε Μιθριδάτης, ἐκέλευσεν ἀρῆναι τῆς ἀρχμαλώτων ἑναί· καὶ πρῶτον ἀνέκρινε, μὴ πόσων ἀφαιτῶν το συσκίων, ἐπειρῶ πόσων ἐν τῇ σκίῳ κατέλιπε σίτον. ἀποκρίνα μιν δὲ τὸν δρόμον, τὸ μὲν ἐκέλευσε μεταστῆναι, δὲ τερον δὲ τὴν τείτον ὁμοίως ἀνέκρινε. εἶτα σιωπῆς δὲ τὸ παρεσκιάσθη ἑσφῆς πλήθος πρὸς τὴν δεφορμῶν, ἐγνω τειαν ἢ τεσάβρων ἡμερῶν ἐπιλείποντα σίτον τοῖς πολεμίοις. καὶ πολλὸν μᾶλλον εἶχε τὸν χρόνον, καὶ σιωπῆς εἰς τὸν χάρακα παμπληθῆ σίτον, ὡς ἐν ἀφρόνοις ἀφαιτῶν αὐτὸς ἐφεδρῶν τῆς ἐκείνων ἀπολείας. ἐν τῆσδε Μιθριδάτης ἐπεβούλευεν Κυζικίωσις πεπληθῶσιν ἐν τῇ πρὸς Καλχηδῶνα μάχῃ τειχίων γὰρ ἀνδρῶν, καὶ δέκα ἑσὼν ἐφερέτω Βυθόλομος οὖν λαθεῖν τὸν Λέκκλον, ἀγῆς ἀπὸ δειπνου, νύκτα δις φαῖν καὶ νοτερῶν ἔχων, ἐκίνοι· καὶ φθαίει τὸ πόλεως ἀπὸ τῆς ἡμέρας πρὸς τὸν Ἀδραστίας ὄρος ἰδρυστας τὴν διώαμιν· ὁ δὲ Λούκυλλος ἀποδρόμος καὶ διώξας, ἠγάπησε μὲν οὐκ ἐμπεσῶν ἀστυπᾶκτος εἰς τοῖς πολεμίοις, καὶ ἰσχυρῶς τὸν στρατὸν πρὸς τὸν Θρακίῳ λεγόμενον κόμῳ, ἐν τῷ πρὸς τῆς ὁδῶν ἀεῖσα πεφυκῆσι, καὶ τῆς χροῖαν, ἀφ' ὧν καὶ δι' ὧν ἀναστῆσθαι τοῖς Μιθριδάτικῶσι τὰ ἐπιτήδεια φοιτῶν, δὲ καὶ πρὸς λαβῶν τῆς ἀφαιτῶν δὲ μέλλον, οὐκ ἀπεκρύφατο τοῖς στρατιώταις, ἀλλ' αἶμα τῶν ἑσῶν τὸν στρατόπεδον, καὶ ἀπὸ τῆς ἔργων ἡμέρας, σιωπαγαλῶν αὐτοῖς, ἐμεγαληγήρησεν, ὡς ὀλίγων ἡμερῶν ἀνάμνησιν τὸ νύκτα πρὸς ἀδρῶσων αὐτοῖς. Κυζικίωσις δὲ Μιθριδάτης δέκα μὲν οὐκ ἦν στρατοπέδους πρὸς λαβῶν, τῆς δὲ ναυσὶν ἐκ θαλάσσης τὸ ἀπὸ τῆς ἡπείρου διείρησεν τὸν πόλιν δειπῶν ἐμφράξας, ἐκατέρωθεν ἐπολιόρκει, τὰ μὲν ἄλλα δὲ καὶ κειμένους πρὸς τὸν κίνδυνον ὀψαρῶσ, καὶ πρὸς ἑνεκα Ρωμαίων ἐγνωσῶσ ἐκδέχασ δις χερῶσ· ἀγροσῶσ δὲ ὅππῃ Λούκυλλος εἶτη, καὶ τῶν μηδὲν πρὸς αὐτῶν πεπύσας παρετῶσ. καὶ τοῖς κατὰ φανῆσ μὲν ἢ στρατοπέδεια καὶ ἀποσῶσ, ἀλλ' ἄπὸ τῆς Μιθριδάτικῶν δὲ πατῆσ. δεικνύωσ γὰρ αὐτοῖς τοῖς Ρωμαίοις αἶμα πρὸς λαβῶσ, ὅρατε τούτοις; (ἑφασα) Ἀρμενίων στρατός ἐστὶ καὶ Μήδων, Τηραίου Μιθριδάτη κατὰ πρὸς τῶν ἐπικουσῶσ. οἱ δὲ δὲ ἐπλησῶσ, ὅσῳ πρὸς πολέμου πρὸς ἐκκεχυμένου, μινδὲ εἰ πρὸς ἀγῶσ. u. Palmer.

E νοίτο Λούκυλλος, χωρῶν ἐπὶ λελεῖσθαι βοηθείας ἐλπίζοντες. οὐ μὲν ἀλλὰ πρῶτος αὐτοῖς εἰσπεμψῶσ ἄρχειλῶσ Δημόστραξ ἐφρασε τὴν τῶν Λούκυλλου παροῖσῶσ. τούτων δὲ ἀπισῶστων, καὶ νομίζοντων αὐτὸν τῆς παρῶστων ὅτι παρηγοῖα πεπλάσθησ λέγῶν, ἦκε παιδάειον ἀρχμαλώσιν ἐκ τῆς πολεμίων ἀποδεδρακῶσ. σιωπῶσ μινδὲ δὲ αὐτῶσ πρὸς λέγει τὸν Λούκυλλον εἶς, κατεγέλασ, παίξῶσ αὐτοῖς οἰόμενοι· ὡς δὲ εἶωσα σπουδάσῶσ, ἐσημνη τῆς χροῖαν τὸν χάρακα τῶν Ρωμαίων. οἱ δὲ ἀνεθάρσῶσσαν. τῆς δὲ Δασκυλίπιδος λίμνης πλεομῶσ ἀκατίοις ὅππῆσ δὲ μεγέσ, δὲ μέγιστον αὐτῶσ ὁ Λούκυλλος ἀεικῶσ, καὶ ἀφαιτῶν αἶμαξ πρὸς τὴν θαλάσσησ, ὅσῳσ ἐχῶρει φρακῶσ ἐπέβασεν. ἔλασιν δὲ νυκτῶσ ἀφαιτῶσσαντες, καὶ παρῶστων εἰς τὴν πόλιν. εἶσκε δὲ καὶ τὸν θεῶν ὅτι παρῶστων τῶσ Κυζικίωσις, ἀγαθῶσ αὐτῶσ τὴν ἀδραστῶσ, ἀλλοῖσ τε σημείοις ἐναργῶσ, καὶ τῆσ τῶσ φερεφῶστων ἐορτῆσ ἀνεσῶσ, οἱ μὲν ἠπόρῶσ βοῶσ μελαίνῶσ πρὸς τὴν θυσῶσ,

καὶ φαίηνται πλάσαντες τὰ βωμῶν παρέστησαν. ἢ δὲ ἰερεῖα καὶ
 βεφορμὴν τῆ θεῶν, νομίμω μὲν εἶχεν (ὡσπερ πάλαι βοτὰ τῆς
 Κυζικίων) ἐν τῆ περσῆα κατ' ἐκείνῳ δὲ τῆ ἡμέρῃ ἀπο-
 κριθεῖσα τῆς ἀγέλης, μόνη διενήξατο πρὸς τὴν πόλιν, καὶ
 κατέστησεν ὅτι τὴν θυσίαν αὐτῆ. ὄναρ δὲ ἡ θεὸς Αἰεσαγῶ-
 ρα τῶ τοῦ δήμου γραμμωτῆ τῶ δασα, Καὶ μὴν ἔγωγε
 (εἶπεν) ἦκα τὸν Λίβυχὸν αὐλητῶν ὅτι τὸν Ποιρικὸν σαλπυ-
 κτῶν ἐπάγουσα. Φερόσι οὖν θάρρειν τοῖς πολίταις. θαυμα-
 ζόντων δὲ τὴν φωνὴν τῆς Κυζικίων, ἀμὲν ἡμέρα σάλον
 εἶχεν ἡ θάλασσα, κατιόντος ἀκρίτου πνέματος· αἱ τε μη-
 χροαὶ τῆ βασιλείως παρεῶσαν τοῖς τείχεσιν ἔργα θαυμασὰ
 Νικωνίδου τῆ Θεσσαλοῦ ροίζα καὶ πατάγῳ τῶσπον ἀπε-
 δήλωσεν ὁ μέλλον· εἶτα νότος ἐκρεγῆς ἀπίστος ὁ μέγιστος
 πάτ' ἄλλα σικεῖται μηχρημάτα, ὡς εἰς βροχὴν μοῖρα,
 καὶ τὸν ξύλιον πύργον, ἐκείτὸν πηγῶν ὕψος ὄντα, ἀφείσας
 κατέβαλεν. ἰσορείται δὲ, τῆς ἐν Ἰλίῳ πολλοῖς καὶ ὕπνον
 ὀφθῆναι τῆ Ἄθωα ἰδρῶν πολλῶν ῥεομύτων, καὶ ὑπερφαι-
 νουσαν π τῆ πέπλος παρέρρωγος, λέγουσαν ὡς ὄρτιος ἦεν
 βοηθήσασα Κυζικίων. καὶ ἐπὶ τὴν πνέματα καὶ γραμ-
 ματα πρὸς τῶτων ἔχουσαν ἐδείκνυον Ἰλιεῖς. Μιθριδάτι
 δὲ, ἀλλο μὲν ὑπὸ τῆς εὐσεβῆς φρατῆρῶν φενακίζομενος
 ἠγρόει τ' ἐν τῶ φρατῆρῶν λιμῶν, ἠνίων Κυζικίων ἀφ-
 φθόντες τὴν πολιορκίαν. τῶ δὲ ἐξέρρηθ' ὁ φιλότιμον
 αὐτῆ καὶ φιλόνηκον, ἐν αἰσθησὶ ἡρομῆος τῆς ἀπολείων αἰς οἱ
 φρατῆρῶν σικεῖντο, καὶ τ' αἰθεροφαιγῶν· ἀπὲρ δὲ μὴ
 θαυρακῶς μὴ δὲ ὀπιδεικνύων Λουκυλλοῦ πολεμουῦτος,
 ἀλλὰ πρὸς τῆ λεγόμενον, εἰς τὴν γαστέρα ἐναλλομῆος,
 καὶ ὅπως ὑφαίρησεν τὴν ἔφω ἀπὸ τῆ φρατῆρῶν.
 δὲ καὶ φερούσιον ἡ πολιορκίαν αὐτῆ, τὰ κερῶν χη-
 σασται σικεῖν ὁ Μιθριδάτης, ἐξέπεμψεν εἰς Βιθυνίαν
 τοῖς μὲν ἵππαις χερῶν ἀπὸ τῆς μὲν τῆς ὑποζυγίων, τῆ δὲ
 πεζῶν τοῖς ἀρῆσιν. πυθόμενος δὲ ὁ Λέκυλλος, ἐπὶ νυκτὸς
 ἦκεν εἰς τὸ φρατῆρῶν πρὸς δὲ χερῶν ὄντος ἀναλαβῶν
 σικεῖν δέκα, καὶ τὴν ἵππων, ἐδίωκε νιφόμῆος καὶ κερῶν
 θῶν, ὡς τε πολλοῖς ὑπὸ κρῶν ἐδιδόντας ἀπολείπεισται τ'
 φρατῆρῶν τῶ πῶς δὲ ἄλλοις πρὸς τ' Ῥωδακὸν πρὸς μὸν κερῶν
 λαβῶν τῆς πολιορκίαν, ποσά τῶν ἔπῳ ἐποίησεν, ὡς τε τῶ
 γυνάκας ἐκ τῆς Ἀπολλωνίας φρατῆρῶν ἀφάρπα-
 ζειν τὰ φορτία, καὶ σικεῖν τῶν φονδολομῆος πολλῶν δὲ (ὡς
 εἶχες) ἀποθανόντων, ἐάλωσαν, ἵπποι μὲν ἑξακισχίλιοι, καὶ
 πλῆθος ἀναείθμητον ὑποζυγίων, αἰδρες δὲ, μύριοι πεντα-
 κισχίλιοι· καὶ τῶν ἀγῶν πρὸς τῶν, παρεξήει τῶ φρατῆρῶν
 πεδῶν τῆ πολιορκίαν. Σαλασίς δὲ θαυμαζῶν, τότε φρατῆρῶν
 φθαί Ῥωμαῖοις καμῆλους λέγειν, εἰ μὴ τε φρατῆρῶν τοῖς
 μὲν Σικεῖν νικῆσαι τῶν Ἀντίοχον ὤετο, μὴ τε τῶ ἑναγῶς
 πρὸς Ὀρχομῆος καὶ πρὸς Χαίρωνεια Ἀρχελάῳ μεμαχη-
 μέως, ἐγνωκῆναι καμῆλον. ἀλλὰ ὅ γε Μιθριδάτη φράγῃ
 μὲν ἔγνωσται τ' παρῆσιν, αἰθολχῆς δὲ Λεκέλλος καὶ φρατῆρῶν
 ὀπίσω μηχρημάτος, ἔελλε τ' ναύαρχον Ἀεισόνικον ὅτι τὴν
 Ἐλλωικίαν θάλασσαν, καὶ ὅσον ἔπῳ μέλλοντος ἐκπλεῖν, ἐκ
 φρατῆρῶν ὁ Λέκυλλος ἐκείδουσε, μὲν χερῶν μυρίων, οἱ
 ἐκείμῃ φρατῆρῶν ἡ τῶ Ῥωμαῖκῶν φρατῆρῶν. ἐκ τούτου
 Μιθριδάτης μὲν ἐφυγῆν ὅτι θάλασσαν, οἱ δὲ φρατῆρῶν πε-
 ζοῖ τ' φρατῆρῶν ἀπήγαγον. ὅτι πεσῶν δὲ Λέκυλλος αὐτοῖς πρὸς τ'
 Γρατικὸν πρὸς μὸν, εἶλε τε παμπόλλας, καὶ δισμουεῖς ἀπέ-
 κτεινε. λέγει δὲ ἐκ τ' πρὸς ἀναλαβῶν τε καὶ μαχίμῃ ὄχλα μυριάδες ἑ
 πολὺ δὲ τ' φρατῆρῶν λείπασται φρατῆρῶν.

A farinaceam fictam admouerunt aræ. Sacra vacca,
 qua deæ alebatur, trans fretum pascebat cum reli-
 quo armento Cyzicenorū. Hæc illo die armen-
 to relicto ad oppidum tranauit sola, & se sacris ad-
 mit. Dea insuper publico ludi magistro Arista-
 goræ offerens se in somnis, Equidem, inquit, ad-
 fum vt tibicinem Africum in tubicinē Ponticum
 impellam: tu ergo ciues iube bono animo esse. Mi-
 rantibus hanc vocem Cyzicenis prima luce flu-
 ctuauit mare quasi immenso incumbente vento,
 & admotæ muris regis machinæ insignia Thessali
 Nicomedis opera, stridore & crepitu primū quid
 instaret indicauerunt: inde auster, supra modum
 procellosus coortus, horæ breui momento cū a-
 lia conuulfit machinamenta, tum turrim ligneam
 in altitudinem centum cubitorum excitatam tan-
 ta vi concussit, vt prouerit eam. Iam memoriæ
 proditum est compluribus Illi fuisse Mineruam in
 somnis obuersatam, quæ copioso manabat sudore,
 partemq; pepli discissam ostendebat. Eam dixisse,
 modò venire se ab ope Cyzicenis ferenda. Colu-
 mnam autem, quæ decreta & literas de his inscri-
 pta habet, ostendebant Ilienses. At Mithridatem,
 quouq; lactatus à ducibus suis famem exercitus
 ignorauit, vrebat quòd effugerent Cyziceni expu-
 gnationem vrbis. Vt verò aduertit necessariorum
 difficultatem, qua pressi non abstinebant milites
 humanis carnibus, ambitio & gloria eius citò ef-
 fluxit: quòd nimirum nō ad speciem vel pompam
 bellum gereret Lucullus, verum (vt est in prouer-
 bio) in ventrem sibi insiliret, omniaq; moliretur,
 quo præcideret sibi cibaria. Quapropter dum op-
 pugnat Lucullus arcem quandam, occasione ma-
 turans Mithridates vti, dimisit in Bithyniam o-
 mnem fermè equitatum cum iumentis atque ex-
 peditatu minus vtilis. Ea re nuntiata cōtendit Lu-
 cullus de nocte in castra. Diluculo tempestate sæ-
 uiente insequutus eos est cum cohortibus decem
 & equitatu, quamuis niue affligerentur atq; aliis
 incommodis, vt multi milites ex gelu succumben-
 tes sequi non valerent. Cum cæteris ad Rhynda-
 cum amnem hostes assequutus, stragem edidit
 tantam vt Apollonia egressæ scæminæ diriperent
 impedimenta & trucidatos spoliarent. Multis sci-
 licet cæsis capta sunt equorū sex millia & iumen-
 torum infinitus numerus, capita millia quindecim,
 omnesq; præter castra hostium duxit. Salu-
 stium verò demiror, qui autumat tunc primū vi-
 fos Romanis camelos: quòd neque olim illos qui
 duce Scipione Antiochum deuicerunt, neq; hos
 qui ad Orchomenon & Charoneam certauerunt
 cum Archelao, nosse putauerit camelum. At Mi-
 thridates fugam quamprimū instituit arripere.
 Quo autem tricas & moras Lucullo neceret à ter-
 go, misit ad mare Græcum præfectum classis suæ
 Aristonicum: quem, iam iam soluturum, Lucullus
 per prodicionem in potestatem suam redegit cum
 decem millib. aureorū, quos portabat ad sollicitan-
 dam exercitus Romani partē. Ibi fugit Mithridates
 ad mare, terrestres copias reliquit reducendas du-
 cibus. Quos adeptus ad Graniciū fluuium Lucul-
 lus permultos cepit, concidit millia viginti. Perhi-
 bentur ex vniuersa tam lixarum quàm militum
 colluic non minus trecenta millia contrucidata

fuisse. Lucullus, primū Cyclicū ingressus est: ubi ingenti lætitia & magnifico honore exceptus est: inde ad Hellepontum profectus classē instruxit. Troadem delatus diuertit in delubro Veneris: nocte sopitus deam videre visus est sibi assistentem, quæ diceret,

*Quid dormis animose leo, quum proximus adsit
Hinnulus ecce frequens?*

Surgens, aduocatis amicis, exposuit adhuc nocte somniū. Simul adfuerunt ab Illo quidā, qui nuntiantes conspectas ad Acheorum portum quinquiremes regias tredecim, quæ in Lemnū intenderent cursum. Statim igitur soluit, atq; his potit^o est, præfectū earum Isidorū occidit. mox insectatus est cæteros nauas. Stabant hi in ancoris, omnibusq; terræ appulsis nauigijs propugnauerunt ex fororum tabulis, ac Romanis vulnera ingessere. Nec circumuehendi dabat locus facultatem, vel nauib. fluctuantib. hostiles premendi terræ accubantes & firmiter consistentes. Tandem qua accessum in insula in terrā dabat, fortissimos quosq; milites exposuit, qui auersos adorti hostes partim eorū interfecerunt, partim cōpulerunt præcis nauīū oris fugientes à terra collidere nauigia, atq; in aciem Luculli incurere. Multi ibi afflicti. Inter captiuos adductus Marius est, qui missus à Sertorio dux fuerat. Altero oculo captus erat. Edixerat autē ante certamē Lucullus militib., ne quē luscum interficerent, quo probis & contumelijs vexatus necaretur. His confectis, properauit ipsum insequi Mithridatē, q̄ in spe esset circa Bithyniam se illum inuenturum, retentū à Voconio, quē ad instandū fugienti cū nauibus miserat Nicodemiam. Enimvero Voconius, dū in Samothrace initiatur mysteriis & festos dies celebrat, haud occurrit in tempore. At Mithridatem, qui iam cum classe vela fecerat & maturabat antequam ipsum peteret Lucullus Pontum tenere, corripit atrox tempestas, qua classis partim abrepta, partim est depressa. Omnia littora eiectis fluctu naufragijs permultos dies completa fuere. Rex ipse, quum nauis oneraria, qua uehebatur, nec ad terram appelli ob molem in tanta procella & cæcis fluctibus videretur gubernatoribus posse, & aquam iam accepisset atque obruta esset vndis, transgressus in myoparonem piraticum corpore prædonibus permisso incolumis Heracleam Ponticam insperato & summo cum discrimine peruenit. Porro Lucullus commendabili ambitione, quæ successum habuit, aduersus senatum est vsus. Quum enim hic ei ad classē parandam tria millia talentum decreuisset, negauit per literas ea pecunia sibi opus esse, iactans sine sumptu & tanto paratu Mithridatem se sociorum nauibus exacturum pelago. quod Dei ope præstitit. Fama tenet Dianæ Priapinæ ira fuisse tempestatem illam Ponticis immisissam, quod fanum eius spoliassent & signum loco mouissent. Multis Lucullum monentibus vt proferret bellum, horum repudiata sententia per Bithyniam & Galatiam in regnum Mithridatis inuasit. In principio laborauit vsq; eo difficultate necessariorū, vt xxx millia Gallogræcorum sequerentur castra qui medimnos singulos frumenti humeris portabant. Progressus vero omnia subiugando ad affluentiam euasit tantam,

θυρίας και Γαλατίας εις τὴν βασιλικὴν, ἐν δὲ ἑξῆσι μὲν ἐνδεῖς τῶν ἀναγκαίων, ὥστε Γαλατίας ἐπέσθη τρισμυρίοις, ἕκαστον ὅτι τῶν ὁμῶν κερμίζοντα οἴτου μέδιμνον. πρὸς δὲ τὴν καὶ κρατῶν ἀπόρτων, εἰς ποσσὺν τὴν ἦλθεν ὑποεῖα,

A ρίωαι. Λούκυλλος ὁ πρῶτον εἰς Κύζικον παρήθων, ἀπέλαυσεν ἠδονῆς καὶ φιλοφροσύνης ἀρεπούσης. ἔπειτα ναυτικὸν ἐξήρτυετο, τὸ Ἑλλήσποντον ὅτι πορβόμομος. εἰς δὲ Τρωάδα καταρθείς, ἐσκλιώωσε μὲν ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀφροδίτης· κατακοιμηθεὶς δὲ, ἰύκτωρ ἐδόκει τῷ θεῷ ὄραν ἐφεσῶσαν αὐτῷ, καὶ λέγουσαν, Τί κηάσεις μεγάρυμε λέον, νεβροὶ δὲ τοι ἐγίς. ἔξασατάς δὲ καὶ τὸς φίλους καλέσας, διηγεῖτο τὴν ὄψιν, ἐπινοκτὸς οὖσης. καὶ παρήσαν ἔξ Ἰλίου πινές, ἀπαγρηγόντες ὄφθαλμοὶ τῷ Ἀχαιῶν λιμῶνα τρεῖς καὶ δεκά πενήρεις τῶν βασιλικῶν ὅτι Λῆμνον πλεῖσας. ἄγους οὖν ἀναρθείς, τῶν τοῖς μὲν εἰλε, καὶ τὴν στρατηγὸν αὐτῶν Ἰσίδωρον ἀπέκτεινεν ὅτι ὁ τοῖς ἄλλοις ἐπλεῖ πρὸς ἑαυτῶν. οἱ δὲ ἔτυχον ὀρμουῦντες, καὶ τὰ πλοῖα πᾶντα πρὸς τὴν γῆν συνέλκοντες, ἀπὸ τῶν καταστρωμῶν διεμάχοντο, καὶ πληγὰς ἐδίδουσαν τοῖς πρὸς τὸν Λούκυλλον, οὔτε πρὸς πλοῖα τῶν χειρῶν διδόντες, οὔτε βιάσασθαι ναυτὸς μετεώρους τῶν πολεμίων, πρὸς εὐρησμένας τῆ γῆ, καὶ βεβηκῆσας ἀσφαλῶς. οὐ μὲν δὲ ἀμόλις, ἢ πρὸς ὀλιγὰ πινὰ ἢ νῆσους εἶχεν, ἀποβιάζει τῶν στρατιωτῶν τοῖς ἄρῆσιν, οἱ κατόπιν ὅτι πεσόντες τοῖς πολεμίοις, τοῖς μὲν διέφθειρον αὐτῶν, τοῖς δὲ ἰσχυρὰς ἀποκόπτοντας τὰ κυρμῆσια τῶν νεῶν, καὶ φθῶντας ἐκ τῆς γῆς, ἀλλήλοισ τε συγκρούειν τὰ πλοῖα, καὶ ταῖς ἐμβολαῖς ταῖς πρὸς τὸν Λούκυλλον ὑποπίπτειν. πολλοὶ μὲν οὖν διεφθάρησαν. ἐν δὲ τοῖς ἀλοῦσιν ἀνήρτη καὶ Μάριος ὁ πρὸς Σερτωρίεω στρατηγός. ἰὺ γὰρ ἑτεροφθαλμος. καὶ παρήγητο τοῖς στρατιώταις ἄγους ὅτι πλείοσιν ὑπὸ Λούκυλλου, μὴδενα κτείνειν ἑτεροφθαλμον ὅπως ἐξονδιδάταις καὶ καχυβελιδεῖς ἀποθάνοι. γυρόμομος δὲ ἀπὸ τούτων, ἠπειγέτο πρὸς τὴν αὐτῶν Μιθριδάτου δίωξιν. ἠλπίζε γὰρ ἐπιπρὸς Βιθυνίαν ἀρῆσειν αὐτὸν ὑπὸ Βοκαίου φρουροῦ μῆνον, ὃν αὐτὸς ἐρησόμενον τῆ φυγῆ μετὰ νεῶν ἀπέσκαλκει

D πρὸς Νικημήδειαν. ἀλλὰ Βοκαῖος μὲν ἐν Σαμοθράκῃ μουρόμομος καὶ πρηνεὶς καχυβέρησε, Μιθριδάτῃ δὲ ἀναρθέντα μετὰ τῶν γόλου, ἀπεύδοντα πρὸν ὅτι σφραγεῖν Λούκυλλον, εἰς τὸν πόντον εἰς πλοῖα, καταλαμβανὴς χιμῶν πολίς, ὅφ' ἔτ' ἀμὲν ἀφηρπάγη, τὰ δὲ ἐβουλήθη τῶν σκαφῶν. πᾶσα δὲ ἡ πρὸς αὐτὸν τὴν ναυαγίαν ἐκ φρεσὶ μῶν ὑπὸ τῶν κλύδωνος ὅτι πολλὰς ἡμέρας ἰὺ πρὸς πλεως. αὐτὸς δὲ, τῆς ὀλικίδος ἐφ' ἧς ἐπλεῖ, μήτε πρὸς τὴν γῆν ὑπὸ τῶν κερμῆσιν ἔξ ἐμέγροτος, ἐν σάλας μεγάλῃ καὶ κύματι τυφλῷ παρῆσταις τῶν τοῖς κυβερνήταις, πρὸς τε τὴν θαλάσσαν ἠδὲ βαρείας καὶ

E ὑπὸ τῶν κερμῆσιν, μετεμβαὶς εἰς ληερικὸν μουπάριον, καὶ ὁ σῶμα πειραταῖς ἐν χερσῶν, ἀειλίπτος καὶ πρὸς ἀβόλως εἰς τὴν Ποντικὴν Ἡράκλειαν ἐξέσθη. Λουκύλλου δὲ ἀνεμῶστος ἡ πρὸς τὴν σύγκλητον ἀπέβη φιλομῆια. ψιφίζομῶν γὰρ αὐτῆς πρὸς τὸν πόλεμον ἀπὸ τριχλίων ταλάντων ἐξαρτύεσθαι ναυτικὸν, ἐκάλυσε, πέμψας γράμματα, καὶ μεγαληγρησίας, ὡς αἰὲν δαπνόνης καὶ ποσσῶν τῆς πρὸς ἀβόλης, ταῖς τῶν συμμάχων ναυσὶ Μιθριδάτῃ ἐκβλήει τῆς θαλάσσης. καὶ τῶν ὑπὸ ἡρξεί αὐτῶν τῶν ποσσῶν συναγωνισαμῆς. λέγεται γὰρ Ἀρτέμιδος γόλου Πειραπίνης ὁ χιμῶν ἐμπεισῖν τοῖς Ποντικαῖς, συλήσασιν αὐτῆς ὀίερον καὶ ὀξοῖον ἀνασπάσασιν. πολλῶν δὲ Λουκύλλου πρὸς αἰνοῦντων ἀναβάλλεσθαι τὸν πόλεμον, οὐ φρονησας ἐπέβαλε ἀπὸ Βι-

F

ὡς τε τὸν μὲν βοῦν ἐν στρατοπέδῳ, δραχμῆς, ὃ δὲ δρόδρα-
 ποδόν, τετάρων ὠνιον εἶναι· τίω δ' ἄλλω λείαν ἐν ὄσθενι λό-
 γω τὸς μὲν ἀπολείπειν, τὸς δὲ αἰαλίσκειν. Δραχμῆς γὰρ ἡ
 ὄσθενος πρὸς ὄσθενά, πρὸς τῶν ὑπορωμάτων. ἀλλ' ὅσον φη-
 ραί καὶ κακῶσαι τίω χύσαν, ἵππασάμωροι καὶ καταδρα-
 μόντες ἄγχι. Θεμισκύρας καὶ τῶν πρὸς Θερμάδοντα πεδίων,
 ἠπείωντο τὸν Λούκουλλον, ὑπὸ πᾶσας πρὸς ἀγαταί τας πόλεις,
 καὶ κρείτος ὃ ὄσδεμίαι ἤρκεν ὄσδε παρέρχκεν αὐτοῖς ὠφελι-
 " δύναι Δραχμῆσασιν. Ἀλλὰ καὶ νῦν (ἐφασαν) Ἀμισόν,
 " πόλιν ὠδαμίονα καὶ πλοσιόδου, οὐ μέγα ὄν ἔργον (εἴ τις ἐ-
 " τεῖναι τίω πολιορκίαν) καταχεῖν, ἀπολιπόντας ἡμᾶς, ἄγε
 " πρὸς τίω Τιβαριωῶν καὶ Χαλδαίων ἐρημίδου, Μιθριδάτη
 " πολεμήσοιτας. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐκ ἀπὸ Λούκουλλου ἐλ-
 " πίτας εἰς τοσοῦτον ἀπονοίας τὸς στρατιώτας, ὡς καταχεῖν, ὅ-
 " σι ὕστερον ὄξεφηνεν, ὑπερέσχε, καὶ οὐκ ἐφρόντιζεν. ἐκεί-
 " νοις δὲ ἀπελογεῖτο μάλλον οἱ βραδυτῆτα καταχέσθω
 " αὐτῶν, Δραχμῆσασιν ἐν ταῦτα πρὸς κάμας καὶ πόλεις οὐ
 " πολλοῦ πινος ἀξίας πολὺν χρόνον, ἐάντος δὲ αὐξέσθαι
 " Μιθριδάτιω. Αὐτὸ γὰρ (ἐφη) τὸς καὶ βούλομαι, καὶ κή-
 " μαι τεχνάζων, μέγα μὲν αὐτῶν ἡρέσθαι τὸν ἀόδρα, καὶ σωμα-
 " γαχεῖν αὐτὸν ἀξίωμα καὶ δυνάμειν, ἵνα μείη καὶ μὴ φύγη
 " πρὸς ἰόντας ἡμᾶς. ἢ οὐχ' ὄρατε πολλὴν μὲν αὐτῶν καὶ ἀτέκ-
 " μῶτον ἐρημίαν ὀπίσω παρεῖσαν; ἐγὼ δὲ ὁ Καύκασος, καὶ
 " ὄρη πολλὰ καὶ βαθέα, καὶ μυρίους βασιλεῖς φουρμαχοῦν-
 " τας ἀρκυῖατα κατακρύψαι καὶ πείθεσθαι. ὀλίγων δὲ ἡμε-
 " ρῶν ὁδὸς εἰς Ἀρμενίαν ἐκ Καβείρων καὶ ὑπερ' Ἀρμενίας
 " καὶ θηται Τηραῖος, βασιλεὺς βασιλέων, ἔχων δυνάμειν ἢ
 " Πάρθους τε πρὸς ἰπεί τῆς Ἀσίας, καὶ πόλεις Ἐλλιωίδας εἰς
 " Μηδίαν αἰακρομῆσαι, καὶ Συρίας κρατεῖ καὶ Παλαστίνης, καὶ
 " πρὸς ἀπὸ Σελδύκου βασιλεῖς ἀποκτινύει, θυρατέρας δὲ αὐ-
 " τῶν ἀγὰ καὶ γυναιχῶν αἰα σπᾶσται. οὐκ οἰκείος ὅστι Μιθριδάτου
 " καὶ γαμβρός. οὐ πρὸς ἰπεί τῆς Ἀσίας, καὶ πόλεις Ἐλλιωίδας εἰς
 " μῶρος, ἀλλὰ πολεμήσαι πρὸς ἡμᾶς καὶ σπεύδοντες ἐκβαλ-
 " λειν Μιθριδάτιω, κινδυνώσομεν ὅτι σπᾶσθαι Τηραῖ-
 " νου, πάλαι μὲν αἰτίας δέομεν ἐφ' ἡμᾶς, ὡς πεπεπτερας δὲ
 " οὐκ ἂν λαβόντα τῆς ὑπερ' ἀπὸ οὐκ οἰκείου καὶ βασιλέως αἰ-
 " ναγκαθέντος ὑποσχεῖν αὐτῶν. τί οὖν δεῖ τῶν ἡμᾶς ὄξεργά-
 " σασθαι; καὶ διδάξαι Μιθριδάτιω ἀνοουῖα μὲν ὡν ὅστι
 " αὐτῶν πρὸς ἡμᾶς πολεμητέον; καὶ μὴ βουλόμεν, ἀλλ' αἰ-
 " διξοῦντα, στω λαβόντα ὅτι τῶν Τηραῖου χεῖρας; ἀλλ'
 " οὐχ' ὄρατε αὐτῶν χρόνον, ἐκ τῶν οἰκείων ὡς ἀποκτινύσασθαι
 " καὶ ἀναθάρρυναι, Κόλχοις καὶ Τιβαριωῶσι καὶ Καππά-
 " δοξιν, ὡν πολλάκις κεκερτήκαμεν, μάχεσθαι, μάλλον ἢ
 " Μήδιδι καὶ Ἀρμενίοις; ὅτι τοιοῦτον λογισμῶν ἡρόμενος ὁ
 " Λούκουλλος, πρὸς τίω Ἀμισὸν διέτριψε, μαλακῶς τῆ
 " πολιορκία χρόνον· καὶ μὲν χιμάνα Μερβῶσι ἀπολιπόντων
 " ὅτι τῆς πολιορκίας, ἐβάδιζεν ὅτι Μιθριδάτιω καὶ θήμενον
 " ἐκ Καβείρας, καὶ ἀνοουῖα ὑφίστασθαι πρὸς Ῥωμαίους,
 " ἠθροισμένης αὐτῶν δυνάμεως εἰς τετρακισμυρίου πεζοῖς,
 " ἵππεσι δὲ τετρακισμυρίοις, οἷς ἐθάρρει μάχισα. καὶ ἀφ᾽ ἑαυτῶν
 " Λύκον ποταμὸν, εἰς ὃ πεδίον πρὸς ἑκατέτω πρὸς Ῥωμαίους.
 " ἡρομῆς δὲ ἵππομαχίας ἐφύρην οἱ Ῥωμαῖοι. Πομπώνιος
 " δὲ αὐτῶν οὐκ ἀδύξος ἐάλω τετρακισμυρίου, καὶ πρὸς τὸν Μι-
 " θριδάτιω αἰήθη κακῶς ὑποτρευματῶν ἀφ᾽ ἑαυτῶν.
 " ται φίλος, Ἄν γε δὴ (ἐφη) Ῥωμαίοις ὄξεργῆσαι εἴ ἢ μὴ, πολέμιος.) τῶν μὲν γαμῶσας ὁ Μιθριδάτης οὐκ ἠδίκησε.

in exercitu drachma, mancipium quatuor
 eius venale, ceteram praedam nullo respectu alii
 relinquerent, alii corrumpent. quippe distrahe-
 re praedam omnibus abundantibus nulli valebant.
 Sed quum equitatu & excursionibus omnem re-
 gionem (que Themiscyras & circa Thermodon-
 tem vastaffine caedaffentq;), lacerabant Lucullum
 quod omnes vrbes per deditioem, vi cepisset nul-
 lam, neq; diripiendam concessisset militi. Imo di-
 xerunt, nunc etiam Amiso opulenta & copiosa re-
 lieta vrbe, quam non sit operosum, si acriter eam
 oppugnes, expugnare, ad solitudines nos Tibare-
 norum & Chaldaeorum rapito, vt cum Mithrida-
 te configamus. Verum quia non sperauerat hinc
 milites eo furoris progressuros, vt apparuit dein-
 cept, contemnebat & floccipendebat ea. Apud il-
 los vero malebat purgare se, qui culpabant cun-
 ctationem suam, quod circa vicos & oppida non
 magni momenti multum corrumpere temporis,
 & permitteret respirare Mithridatem. Id ipsum, in-
 quit, cupio & reses struo, vt vires ille repareret, co-
 piasque, quibus fidere queat, contrahat: quo con-
 sistat, neq; ad nostrum profugiat aduentum. Cer-
 nitifne habere illum a tergo solitudinem vastam &
 immensam? Subest Caucasus montesq; multi &
 lati, qui infinitos reges valeant aciem declinan-
 tes occultare & tegere. Paucorum dierum est
 ex Cabiris in Armeniam iter, vbi sedet otiosus
 rex regum Tigranes tanta subnixus potentia, qua
 Parthis extorquet Asiam, ciuitates Graecas in Me-
 diam deportat, Syriam obtinet & Palaestinam, re-
 ges Seleuci successores sustollit, eorum filias & con-
 iuges sedibus extractas abducit. Hic Mithridatis
 propinquus est & gener. Non proiciet certe, vbi
 ad ipsum se contulerit supplicem, sed arma nobis-
 cum conferet: ac dum acceleramus Mithrida-
 tem pellere, verendum fuerit, ne accersamus Ti-
 granem, qui iam pridem praetextum aduersus nos
 quaerit, verum haud reperiet speciosiore, quam
 pro homine necessario & rege coacto sibi seruire.
 Quid ergo, hoc sine vrgebimus ipsi, & Mithri-
 datem docebimus nescium, quibuscum socianda
 ei aduersus nos arma sint? inuitumque & dedi-
 gnantem, vt probrosum sibi, in manus agemus Ti-
 granis? Non spatium ei dabimus ex peculiaribus
 se instruendi atque erigendi, ac cum Colchis, Ti-
 barenis, Cappadocibus, quos contudimus fre-
 quenter, potius quam cum Medis & Armeniis
 praeliabimur? Hoc consilio Lucullus ad Ami-
 sum lenta obsidione tempus triuit. Exacta bru-
 ma, relicto ad continuandam obsidionem Mu-
 rena mouit in Mithridatem. Is ad Cabira stantia
 habebat, certus ibi subsistere Romanos exercitu
 conscripto ad XL millia peditum, quatuor e-
 quitum, in quibus summam fiduciam habebat.
 Ac transgressus Lycum amnem, in campos pa-
 tentes progressus, laceffiuit Romanos. Commis-
 so equestri praelio, terga Romani verterunt. In eo
 Pomponius, non obticurus vir, faucius captus est,
 atque ad Mithridatem vulneribus grauis pertra-
 ctus. Quem vbi rogauit rex an, si ipsum conserua-
 set, amicus sibi esset futurus, Sane, inquit, si pa-
 cem cum populo Romano feceris: sin secus, ho-
 stis. Cuius rex admiratus virtutem, nihil eum laffit.

πολιμήμου δὲ τῶν βασιλέως εἰσαθείς ὑπερ' αὐτῶν, γημήσι-
 ται φίλος, Ἄν γε δὴ (ἐφη) Ῥωμαίοις ὄξεργῆσαι εἴ ἢ μὴ, πολέμιος.) τῶν μὲν γαμῶσας ὁ Μιθριδάτης οὐκ ἠδίκησε.

Quum timeret Lucullus, prævalentibus equitatu hostibus, planicem: petere autem montanam regionem longinquam, saluosam, impeditam gravaretur, ecce Græci quidam, qui abdiderant se in speluncam quandam, capiuntur: quorum natu maximus Apollodorus Lucillum recipit se ducturum & locaturum tuta castris sede, quæ arcem habeat Cabiris imminuentem. Huic fidem adiunxit, ac prima vigilia, incensis ignibus, movit, saltuque sine incommodo superato, tenuit arcem. Vbi diluxit, conspectus est supra capita hostium metari castra locis qui dimicare volenti facultatem eius dabant, & ne compelli posset, quiescenti. Quum ergo neuter in animo haberet in præsentia prælio decernere, ferunt ceruum persequentibus regiis intercepta via occurrisse Romanos. Hinc initium ortum certaminis, pluribus semper ad utrosque affluentibus. postremo superiores fuerunt regii. Fugam Romani suorum ex vallo despicientes fremuerunt, ac concursu ad imperatorem facto, rogauerunt ut duceret in hostem, signumque poposcerunt pugnae. Qui, quo eis ostenderet quanti sit momenti in ipso certamine & discriminis articulo ducis præsentia & conspectus prudentis, edixit illis ne mouerent se, ipse autem descendit in campum, & primis occurrens fugientium consistere imperavit & redire secum in hostem. His parentibus, cæteri à fuga se reprimentes, globo facto hostes facile fugant consecanturque usque ad castra. Reuersus Lucullus eos qui ceperant fugam, de more notauit, ac fossam pedum duodecim distinctos, assistente & spectante toto exercitu, ducere iussit. Erat in præsidii Mithridatis Dardariorum dynastes Olthacus, (est autem Dardariorum gens ex barbaris illis qui Mæotin paludem accolunt) omnibus vir in bellicis factis insigniter manu promptus & audax, & consilio cum primis bonus, in consuetudine præterea ciuilibus & obsequiosus. Hic, quod semper cum aliquo popularium suorum dynastarum certamen & æmulationem de primis haberet, recepit Mithridati ingens factum, Lucillum se interfectorum. Collaudatus ab rege, atque in speciem iræ probris ab eo ex composito fugillatus, equo arrepto, transfugit ad Lucillum: à quo est receptus benigne, quod magni nominis in castris eius esset. At cito vsu comprobati sagacitatem obseruantiamque magni fecit, ut adhiberet subinde eum mensæ & in concilio. Vbi Dardario res matura visa est, iussit pueris suis ut equum producerent extra vallum. Tum perrexit militibus meridianibus & quiescentibus, ad prætorium, neminem ratus prohibitorum ingressu se, qui familiaris esset imperatori, ac de re graui agere diceret velle se cum imperatore. Et ingressus libere erat, nisi, qui multos perdidit duces, Lucillum seruasset somnus. Nam somno operam dabat, & Menedemus à cubiculis ad limina stans, intempestiue ait Olthacum venire, modo Lucillum quieti se ex longis vigiliis & tantis occupationibus tradidisse. Qui quum iussus non discederet, sed inuito eo ostendit se ingressurum, ac rem relaturum ad eum necessariam & magnam. Ibi stomachabundus Menedemus nihil tanti esse ait ac Luculli salutem, hominemque ambabus manibus repulit,

τὸν Λουκυλλοῦ τὰ μὲν πεδία τῶν πολεμίων ἰπποκρατοῦ-
των, δεδιότος, πῶς δὲ ὄρεινὸν ὄγκου ὡς παρῖέναι, μακρὰ καὶ
ὕψω δὴ καὶ δεξιὰ τὸν οὐρανὸν, ἀλίσκονται πινὲς καὶ τὴν ἑλ-
λίως, εἰς τὴν ἀπὸ λαὸν καταφυγόντες. ὡς ὁ φρεσὺ τερος Ἀρ-
τεμίδωρος, ἔπειθετο τὸν Λουκυλλον ἄξειν καὶ καταστήσειν
ἵππῳ τὸ πᾶσιν ἀσφαλὲς τῶν στρατοπέδων, καὶ φρεσὺ εἰον ἔργῳ τῆς
Καβείρης ὅτι κρεμὰ μύρον. πειθόμενος δὲ ὁ Λουκυλλος, ἀμ-
τὴν νυκτὶ πύρρῳ καύσας ἐκίνει· καὶ τὰ φεῖα παρηγῶν ἀσφαλῶς
ἵππῳ εἶχε, καὶ μὴ ἡμέραν ἔπειθετο τῶν πολεμίων,
ἵππῳ τῶν στρατῶν ἐν τοῖσι οἱ μάχασθαι βουλομένων παρῖεναι
B γῶν ἐδίδοσαν, καὶ ὅ μὴ βιασθῆναι παρῖεναι ἡσυχάζον-
τι. γῶν μὲν οὖν ὡς δὲ τερος εἶχεν ἔργῳ τῶν παρῖεναι Δα-
κινδύων εἰν ἔλαφον ἢ λέγεται τῶν βασιλικῶν διωκόντων, ὑ-
ποπεμνομένων ἀπὸ τῆσιν τοῖς Ῥωμαίοις. ἐπὶ τῷ τῷ τε, συμ-
πεσόντας ἀγωνίζεσθαι, πλείονων ἐκατέρωθεν αἰεὶ παρῖεναι μέ-
νων. τέλος δὲ ἐκίειν οἱ βασιλικοὶ, καὶ πῶς φυγῶν ἐκ τῶν χεί-
ρασιν οἱ Ῥωμαῖοι καταρῶντες, ἤγαλλον, καὶ σιωπῶντες
παρῖεναι τὸν Λουκυλλον, ἄγειν σφᾶς δεξιῶν, καὶ σιωπῶντες
παρῖεναι πῶς μάχῃ ἀπῖεναι. ὅς, βασιλικῶν ἀδελφῶν μαχῆν
C ἠλίκῃ ἔστιν ἐν ἀγῶνι πολέμου καὶ κινδύων παρῖεναι καὶ ὅς
ἡγεμόνος ἐμφροῦς, ἐκείνοις μὲν ἡσυχίαν ἄγειν ἐκείθεν,
αὐτὸς ἢ κατέβαινεν εἰς τὸ πεδῖον, καὶ τοῖς παρῖεναι ἀπῖεναι
τῆσιν τῶν φεῖων, ἵστασθαι παρῖεναι καὶ ἀνατρέφειν μετ᾽
αὐτῶν. πειθόμενος τῶν τῶν, καὶ οἱ λοιποὶ μεταβαλλόμενοι καὶ
συσάντες, ὀλίγῳ πόνῳ βέποιται τοῖς πολεμίοις, καὶ καταδιώ-
κασιν εἰς τὸ στρατόπεδον. ἐπὶ μελῶν δὲ Λουκυλλος ἀπῖεναι
D πῶς τοῖς φεῖσι νενομισμένῳ παρῖεναι, κελύσας ἐν
χρῆσιν ἀζώσας ὀρύξαι δώδεκα ποδῶν τᾶσιν, ἐφεσῶντων
καὶ θεωμένων τῶν ἄλλων στρατιωτῶν. ἡ δὲ πῶς ἐν τῷ Μιθρι-
δάτῃ στρατοπέδῳ Δαρδαρίων δυνάσθης Ὀλθακῆς, (ἄλλος
E δὲ εἰσὶν οἱ Δαρδάριοι βαρβάρων τῶν τῶν Μαυρίων οἰκῶν-
των) ἀπῖεναι χεῖρῶν ἔργα καὶ τὸ λῆμν ἐν πολέμῳ, Δα-
κῆσιν ἀπῖεναι, καὶ γῶν μὲν ἡγεμόνος ἐν τοῖς μεγίστοις, ἐπὶ δὲ ἐμ-
μελῆς ὁμιλῶν καὶ θεωπῶν πῶς. ὅς, ἔχων αἰεὶ παρῖεναι
τῶν ὁμοφύλων δυναστῶν ἀμύλλαι ἔπειθετο τῶν παρῖεναι καὶ ζηλο-
τυπίαν, ἔπειθετο τῶν Μιθριδάτῃ μέγα ἔργον, ἀποκτενεῖν
Λουκυλλον. ἐπαμύσαντος δὲ τῶν βασιλέως, καὶ πῶς αὐτῶν
παρῖεναι ὅτι τῆσιν ἀπῖεναι εἰς παρῖεναι ὀργῆς, ἀ-
φῖεναι πᾶσιν παρῖεναι Λουκυλλον ὅς, ἀσμενος ἐδέξατο. λῆμν
F γῶν ἡ αὐτῶν πόλις ἐν τῷ στρατοπέδῳ, καὶ τὰ χεῖρῶν πειρῶντες,
ἡσυχάζετο πῶς τῶν ἀγχινοῖον αὐτῶν καὶ τῶν λιπαρῶν, ὡς τε τρε-
πέθης καὶ σιωπῶντος ποτὲ ποιεῖσθαι κρινῶν. ἐπὶ δὲ ἔδοκει
καρῶν ἔχειν ὁ Δαρδάριος, τῶν ἵππων ἔξω τῶν χείρασιν ἐκέ-
λῶσιν παρῖεναι τοῖς πᾶσιν, αὐτὸς ἢ, μεσημβρίας ἔσθης,
καὶ τῶν στρατιωτῶν ἐν Δακινδύων καὶ ἀναπαυομένων, ἐβάδιζεν
ἵππῳ τῶν στρατηγικῶν σκηνῶν, ὡς ὁ δὲ κελύσωντος εἰσελθεῖν,
αὐτῶν σιωπῶν καὶ λῆμν πῶς ἀξίως σπουδῆς τῶν στρατη-
γῶν καμῖεναι φάσκοντα. καὶ εἰς ἠλθεν ἀδελφῶν, εἰ μὴ ὁ πολλοὺς
αἰρηκῶς στρατηγῶν ὕπνος Λουκυλλον ἔσωσεν. ἐπὶ γῶν γῶ
καθῶν, καὶ Μενέδημος εἰς τῶν καταναστῶν, τῶν τῶν θύρασιν
ἐστῶς, ὅς, ἔφη καὶ καρῶν ἡκῖεν τὸν Ὀλθακῆν, ἀπῖεναι Λουκυλλου
παρῖεναι ἀναπαυσιν, ἐκ μακρῶς ἀγρυπνίας καὶ πόνων ποσῶν,
δεδωκῶτος ἑαυτῶν. ἐπὶ δὲ ὅς, ἀπῖεναι κελύσωντος, ὅς, ἔφη κελ-
λύσωντος εἰσελθῶσθαι τῶν παρῖεναι ἀναγῶν καὶ μεγάλῃ Δακινδύων βασιλικῶν, ἡ δὲ παρῖεναι ὀργῶν ὁ Με-
νέδημος, εἰπὼν μηδὲν ἀναγῶν τῶν σῶσθαι Λουκυλλον, ἀπῖεναι τὸν δὲ, δεσποτῶν ἀμφοτέρωθεν ταῖς χεῖρῶν.

λύοντος εἰσελθῶσθαι τῶν παρῖεναι ἀναγῶν καὶ μεγάλῃ Δακινδύων βασιλικῶν, ἡ δὲ παρῖεναι ὀργῶν ὁ Με-
νέδημος, εἰπὼν μηδὲν ἀναγῶν τῶν σῶσθαι Λουκυλλον, ἀπῖεναι τὸν δὲ, δεσποτῶν ἀμφοτέρωθεν ταῖς χεῖρῶν.

ὁ δὲ δεισας ὑπεξῆλθε τῷ χάρει, καὶ λαβὼν τὸν ἵππον, ἀπήλασεν εἰς τὸ Μιθριδάτου στρατόπεδον ἀπαρακτός. οὕτως ἄρα καὶ τοῖς παρὰ γὰρ ὁ χάρει, ὡς παρὰ τοῖς Φαρμάκτοις, καὶ τῷ σῶζοντι καὶ τῷ ἀμαρτῶν ῥοπήν παρὰ τῆσιν. ἐκ τούτου, Σαρνάπιος μὲν ἐπὶ οἴτου κρημνῶν ἐπέμψθη μετὰ δέκα σπειρών, καὶ κρημνισθεὶς ὑπὸ Μεινάνδρου τῷ Μιθριδάτου στρατηγῶν ἐνός, ἀπέστη, καὶ συμβαλὼν φόρον ἐποίησε πολλῶν καὶ Ἑσπῶν τῶν πολεμίων. αὐτὸς δὲ πεμφθέντος Ἀδριανοῦ μετὰ διωάμεως, ὅπως ἐκ παρὰ τοῖς ἐξωσιν οἱ στρατιῶται οἴτον, οὐ παρὰ τοῖς Μιθριδάτης, ἀλλ' ἀπέστειλε Μενέμαχον καὶ Μύρωνα, πολλῶν μὲν ἵππων, πολλῶν δὲ πεζῶν ἠξυμῶν. οὗτοι πρότερος (ὡς λέγεται) πλείω δυνῶν, κατέκρησαν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων. καὶ Μιθριδάτης μὲν ἐκρυπτε τὴν συμφορῆν, ὡς οὐ ποσά τι οὖσαν, ἀλλὰ μικρῶν, παρὰ τοῖς κρημνισθῶν ἀπειρία τῶν στρατηγῶν. Ἀδριανὸς δὲ λαμπερῶς παρὰ μείβετο τὸ στρατόπεδον, πολλὰς κατὰ γων ἀμάξας, οἴτου καὶ λαφύρων γεμούσας ὡς τε δις θυμίας μὲν αὐτῶν, παρὰ γὰρ καὶ φόρον ἀμήχανον ἐμπέσειν τοῖς στρατιώταις. ἐδέδοκτο μὲν οὖν μηκέτι μῦθον ἐπεὶ δὲ παρὰ ἐξέπεμπον οἱ βασιλικὴν τὰ σφέτερον χεῖματα καὶ ἵσυχίαν, τοῖς δὲ ἄλλοις ἐκώλυον, ἠδὲ καὶ παρὰ ὀργῶν ὅτι τὰς δὲ ὀδύς ὠθούμενοι καὶ βιαζόμενοι, τὰ μὲν χεῖματα ἤρπαζον, αὐτοὺς δὲ ἀπέσφαθον. ὅπου καὶ Δορύαλος στρατηγός, ὅθεν ἔτερον ἔχων ἢ τὴν πορφυρέαν παρὰ αὐτὸν, ἀπώλετο Διὰ ταῦτα. Ἐρμῆος δὲ ὁ θύτης κατεπατήθη παρὰ τῶν πύλων. αὐτὸς δὲ ὁ Μιθριδάτης, οὐτε ὀπαδὸς τίνος, οὐτε ἵπποκῆμου παρὰ μείαντος αὐτῶν, σιωπῶν ἐπέσειν ἀπὸ τῶν στρατοπέδου τοῖς πολλοῖς ἀναμεμνημένους οὐδὲ ἵππου τῶν βασιλικῶν ἀπὸρῆσας, ἀλλ' ὅψι που κατὰ δὴν αὐτὸν ἐπὶ τῶν ῥόματι τῆς Ἑσπῆς ἐκείνης Διὰ φερόμενον Ἰππολέτους ὁ ὄνοδος, ἵππων ἔχων, αὐτὸς ἀπεπῆδησε καὶ παρὰ γὰρ. ἠδὲ καὶ αὐτὸν οἱ Ῥωμαῖοι κατεῖχον ὀπτικῶν καὶ παρὰ γὰρ μὲν ἐκ ἀπελείποντο τῷ λαβεῖν αὐτὸν, ἀλλ' ἦλθον ἐγγιστα τούτου. φιλοπλουτῆα δὲ καὶ μικρολογία στρατιωτικῆ, ὅ πολλοῖς ἀγῶσι καὶ μεγάλοις κινδύνοις διωκόμενοι ἐκ μικροῦ θήραμα Ῥωμαῖοις ἀφείλετο, καὶ Λούκυλλον ἀπέστειλε νικῶντα τῶν ἐπαθλῶν. ἡ μὲν γὰρ ἐπὶ ἐφικτῶν τῆς διώξεως ὁ ὑπεκφέρων τὸν ἀδρα ἵππος ἠμῶν δὲ τῶν ὁ χεῖροι κρημνισθῶν μετὰ τῶν βασιλέως, εἴτε ἀπὸ ταυτοματου παρὰ παρὰ τόντος, εἴτε ὁ βασιλέως ὀπίτηδες ἐμβαλόντες αὐτὸν εἰς τοῖς διώκοντες ἀρπάζοντες καὶ συλλέγοντες ὁ χεῖροι, καὶ Διὰ μαχόμενοι παρὰ ἀλλήλους, κατεστέρησαν. καὶ οὐ τῶν μόνον αὐτῶν ἀπέλαυσε τῆς πλεονεξίας ὁ Λούκυλλος, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπὶ τῶν ἀπὸρῆτων τῷ βασιλέως ὄντα Καλλίστρατον ὁ μὲν ἀγῶν ἐκέλευσεν, οἱ δὲ ἀγῶντες, ἀμαρτῶν πενήτα τοῖς χεῖροις ὑπεκωσμένον, ἀπέκτειναν. οὐ μὲν ἀλλὰ τούτοις μὲν ἐπέβη τὸν χάρει κα παρὰ τῆσιν. τὰ ἢ Κάβειρα λαβῶν, καὶ τῶν ἄλλων φρουρίων τὰ πλείστα, ἡσυχαστῶν τε μεγάλους ὄρε, καὶ δεσμωτήρια, πολλῶν μὲν Ἑλλήνων, πολλῶν δὲ συγγενῶν τῷ βασιλέως κατεργασμένων, οἷς πάλαι τεθναῖα δοκῶσιν οὐ σωτηρία, ἀλλ' ἀνάβωσιν καὶ δούτερον πινά ἤρπασιν ἢ Λουκυλλου χάρει παρὰ γὰρ. ἑάλω δὲ καὶ ἀδελφῆ τῶν Μιθριδάτη Νύσα, σωτήριον ἄλωσιν ἢ ἀπὸ τῶν τῶν κινδύνου, καὶ καὶ ἵσυχίαν ἀποκείσθαι δοκῶσιν, παρὰ Φεριακίαν, ἀδελφῆ καὶ γυναικίς, οἰκῶν ἀπώλετο, Μιθριδάτου πέμψαντος ἐπὶ αὐτῶν ὅτι τῆς φυγῆς Βακχίδου ὄνομα.

A Quare metuens ille, subduxit se ex castris, atque conscenso equo, in castra Mithridatis re infecta profugit. Ita quidem rebus tempus ut medicinis salutis adferendae & necis tribuit momentum. Inde Sornatius cum decem cohortibus est frumentatum missus, & infectante eum vno ex Mithridatis ducibus Menandro, restitit, commissoque praelio magnam stragem & fugam edidit hostium. Postquam iterum missus cum copiis Adrianus est, ut cumulate exercitus commeatum haberet, non indormiuit Mithridates, sed misit in eum Menemachum & Myronem, attributo his tam equitum quam peditum magno numero, qui a Romanis sunt, duobus exceptis, omnes trucidati. Eam cladem Mithridates dissimulauit ut non tantam, sed exiguam & acceptam ducum imperitia. At Adrianus iter fecit magno splendore praeter illius castra, ingentem numerum secum trahens plaustrorum commeatu & praeda onustorum. Vnde animus illius plane est deiectus, trepidatio autem & timor milites incessit. Itaque deliberatum est discedere. Caeterum quia praemittebant in occulto illi qui praecipui erant apud regem pretiosissimas quasque res suas, & alios prohibebant, ibi iam infesti ad portas per impressionem & vim impedita illorum diripuerunt, ipsos obtuncauerunt. Vbi Doryalus quoque dux, qui praeter purpuram, qua erat amictus, nihil habebat, eius causa perit: Hermæus aruspex est in porta eilifus: ipse Mithridates, quum nemo apud eum ne apparitor quidem vel equis remansisset, in caterua se caeterorum extulit castris, ac ne equum quidem ex regis ad manum habuit. Verum quum ferro tandem in fluctu fugae illius conspexisset iactatum eunuchus Ptolemæus, cui equus erat, defiliit praebuitque equum regi. Iam enim premebant eum instantes Romani, neque defuit celeritas his ad eum comprehendendum, sed pene tenebant. At avaritia & sordes militares multis certaminibus magnisque periculis diu captatam praedam Romanis eripuerunt, Lucillumque victoriae premio fraudauere. Iam enim prope in manibus instantium equus qui Mithridatem auexit erat, quum interea mulus ex iis qui gazam regis portabant, coniecit se inter regem & confectantes, siue sponte sese obtulit, siue de industria rex obiecit eum insequentibus. Ita illi rapiendo colligendoque auro, atque inter se digladiando cessauerunt illum corripere. Neque hoc modo ex eorum rapacitate detrimenti sensit Lucullus, sed & qui regi a secretis erat, Callistratum duci Lucullus in castra imperauit. Qui vero illum ducebant, succinctum quingentis aureis sentientes, occiderunt. Et his castra regis tamen diripienda concessit. Porro Cabiris aliisque compluribus captis arcibus, grandes thesauros inuenit & carceres, in quos conditi multi Graeci, multi etiam regis necessarii erant, qui quum habuissent se iam dudum pro deploratis, non tam Luculli beneficio sunt conseruati, quam reuixerunt, & quodammodo renati sunt. Inter caeteros soror Mithridatis Nyssa capta est magna ipsius salute. Illae vero quae remotissime a periculo & pacato loco repositae videbantur apud Pharnaciam sorores & uxores, misere perierunt: ad quas necandas eunuchum Bacchidem ex fuga misit Mithridates.

In multis duarum regis sorores fuerunt Roxane & Statira, quae annis prope quadraginta in virginitate vixerant, & coniuges, duae Ionides natione Berenice Chia, & Mommia Milesia. Erat huius celebre inter Graecos nomen, quod quum eam rex attentaret, & quindecim millia aureorum misisset, catenus fuerit tenisa, dum sponsalibus factis misisset diademate appellavit reginam. Ea ante quoque in perpetuo mœrore egerat, deploraueratque corporis sui venustatem, quae dominum sibi pro viro, pro nuptiis autem & penatibus conciliaffet custodiam barbarorum. Iam quod procul Graecia relegata speratis bonis per somnium frueretur, & veris illis spoliata. Vbi iam adfuit Bacchides, eisq; indixit mortem, quae cuiq; facillima & leuissima videretur, detractum capiti diadema collo aptavit, atque ex eo semetipsa suspendit. Quo cito abrupto, Execrabilis fascia, inquit, ne hic quidem eris mihi vitilis? Tum illud proiecit conspuitque, ac iugulum obtulit Bacchidi. Berenice poculum veneni sumpsit, cuius portionem matri dedit praesenti & petenti, vnaq; ebiberunt ambae. Valuit autem in corpus imbecillius vis veneni: Berenicen vero, quae minus iusto hauserat, non abstulit: quum diu animam ageret, accelerante Bacchide strangulata est. Ferunt etiam ex innuptis illis fororibus, alteram, post multas in fratrem execrationes & probra, virus epotasse, Statiram vero nihil grauius aut abiecius loquutam, sed collaudato fratre, quod de vita in discrimen vocatus, rationem habuisset etiam ipsarum prospexissetque, vt citra contumeliam vitam ponerent liberae. Haec, clementem natura & humanum momorderunt Lucullum. Insequendo Talaurorum tenuis peruenit. Vnde, quum quarto iam die Mithridates praeritisset in Armeniam ad Tigranem fugere, retro coeessit. Subactis Chaldaeis & Tibarenis, & Armenia minore potitus, subiugatis item arcibus & vrbibus, misit Appium ad Tigranem Mithridatis exposcendi causa. Hinc Amisum profectus est, quae adhuc obsidebatur. In causa praefectus erat Callimachus, qui scientia apparatus machinalis & omnis virtutis, cuius in obsidione vsus sit, vehementissime fatigauit Romanos. ob quod post poenas exoluit. Hic tunc solertia & consilio est victus Luculli, qui qua diei hora abducere & reficere consueuerat milites, ea adortus est moenia. Quorum quum modicam partem cepisset, ille, vel quod praedam inuideret Romanis, vel quo facultatem sibi euadendi strueret, deseruit incenditq; vrbem. Nemo enim morabatur soluentes. Verum vt vis flammæ sublata muros comprehendit, accingebant se milites ad praedam. At Lucullus intereuntis misertus vrbis foris voluit prohibere ignem, atque ad restinguendum adhortatus est milites. Caeterum nemo obtemperabat ei, sed eruebant opulentiam, clamantesque armis concrepabant donec vi adactus, quo vrbem ipsam certe eriperet ex incendio, permisit eis praedam. Illi vero diuersum egerunt. Quum enim ad faces rimarentur omnia, & omnes in angulos lumen inferrent, ipsi pleraque aedificia concremaverunt. Quare ingressus postridie vrbem Lucullus, ad amicos lacrymabundus dixit, cum crebro iam fortunam se Syllae suspexisse,

καὶ λαμπάδων καὶ πλοταχῶς φῶς ἐπιφέρουτες, αὐτῶν τὰ πλείστα τῶν οἰκημάτων κατέλιπον. ὥστε τὸν Λούκουλλον, εἰσελθόντα μὲθ' ἡμέρας καὶ δακρύσαντα, πρὸς τοὺς φίλους εἶπεν, ὡς πολλάκις ἤδη Σύλλα μακαρίσας,

A ἦσαν ἡμῶν πολλῶν ἀδελφῶν τε δύο τῶ βασιλέως, Ρωξάνη καὶ Στατίρα, αἵ τε πρῶτα ἐκρίθη ἔτη παρθενῶν ἡμῶν καὶ γαμετῶν δύο, ἡμῶν Ἰονίδες, Βερενίκη μὲν ἐκ Χίου, Μομίμη δὲ, Μιλησία. ταύτης ὁ πλείστος ἰὸ λόγος ἐστὶ τοῖς Ἕλλησιν ὅτι ἔβασιλέως πειρώντος αὐτῶν, καὶ μυρίοις πεντακισχίλιοις χρυσοῖς πρὸς πέμψαντος, αὐτίκα, μέχρις οὗ γάμον ἐγένοντο σὺν ἑαυτῇ, καὶ ἀφ' ἧμα πέμψας αὐτῇ, βασιλισσὴν αἰτησάμεν. αὐτὴ καὶ πρὸ τῶν ἄλλων χρόνον διὰ τῶν εἰχῆ καὶ ἀπεθνήκει τῷ σώματι δὲ μορφίμῃ, ὡς δεσποτικῶν μὲν αὐτῆ ἀνδρῶν αὐτῇ, φερούσῃ δὲ βαρβάρων ἀπὸ γάμου καὶ οἴκου

B πρὸς ἐξενήσασαν πύρρῳ δὲ τοῦ τῆ Ἑλλάδος ἀπωκισμένη, τοῖς ἐλπίσειν ἀγαθῶν ὄναρ σιωπῆσῃ, τῆ δ' ἀληθινῶν ἐκείνων ἀπετήρηται. καὶ δὴ ἔβασιλέως πρὸς ἀφ' ἧμα, καὶ πρὸς τῶν ἐκείνων αὐτῶν δεσποτικῶν, ὡς ἐκείνη δοκίμη ῥῆσιν εἶναι καὶ ἀλυπότατον, αἰσπῶσα τῆ κεφαλῆς τῶ ἀφ' ἧμα, τῶ βασιλῆω αἰσπῶσα, καὶ αἰτησάμεν αὐτῶν. ταύτῃ δὲ δεσποτικῶν ὡς κατηραμένην (ἐφ' ἧ) ῥῆσιν, ὡς δὲ πρὸς τῶν τοῖς ἐξενήσασαν, καὶ ἀφ' ἧμα ἀπεθνήκει πρὸς πύρρῳ, τῶ βασιλῆω σφαλίω παρέχον. ἡ δὲ Βερενίκη, κόλιν φαρμάκων λαβούσα, τῆς μήτρας αὐτῆ παρῶσθαι καὶ δευτέρας μετέδωκε καὶ

C συνεξέπιον μὲν ἀμφοτέρω. ἦρχε δὲ ἡ τῶ φαρμάκων δύναμις εἰς τὸ ἀσθενέστερον σῶμα τῆ Βερενίκην, οὐχ ὅσον εἶδει πύρρῳ, ὅτι ἀπὸ τῆ ἀφ' ἧμα, ἀλλὰ δευτέρας αὐτῆ βασιλῆω ἀπεθνήκει. λέγεται δὲ καὶ τῶ ἀγάμον ἀδελφῶν ἐκείνων τῶ μὲν ἐπαρωμύμῳ πολλὰ καὶ λοιδορῶσθαι, ἐκείνῳ δὲ φάρμακον, τῶ Στατίραν, ἔτε δύσφημον πρὸς τῶ ἀμύμῳ, οὐδὲ ἀγνῆς, ἀλλ' ἐπαμύσθαι τῶ ἀδελφῶν, ὅτι αἰσπῶσα ὡς σώματος κινδυνώσθαι, ὅτι ἡμέλησεν αὐτῶν, ἀλλὰ πρὸς ἐξενήσασαν ἐλθούσας καὶ αὐτῶν δεσποτικῶν. ταῦτα μὲν οὖν φύσει χρόνον ὄντα καὶ φιλόδοξον ἰδία τὴν Λούκουλλον. ἐλάσας δὲ ἀφ' ἧμα Ταλαύρων ἦλθεν. ἡμέρα δὲ τετάρτη πρὸς τὸν ἡφθακί Μιθριδάτης εἰς Ἀρμενίας πρὸς Τιγράνῳ πεφουγῶς, ἀποβέπεται καταστρέψαμενος τῶ Χαλδαίους καὶ Τιβαρηνούς, καὶ τῶ μικρῶν Ἀρμενίας πρὸς λαβῶν, καὶ φερούσα καὶ πόλεις πρὸς ἀφ' ἧμα. Ἀπῶσθαι μὲν ἐπέμψα πρὸς Τιγράνῳ, ἐξ αὐτῶν Μιθριδάτῳ αὐτῶν δὲ ἦκε πρὸς Ἀμισῶν ἐπὶ πολιορκουμένην ἀπὸ τῶ Κηλκίμαχος ὁ στρατηγός, ἐμπειρία μηχανικῆς πρὸς ἀφ' ἧμα, καὶ δεινότητι πρὸς ἀφ' ἧμα, ὅσῳ πολιορκία δέχεται, πλείστα λυπησῶς Ρωμαίους ὡν ἕτερον ἔδωκε δίκην. τότε δὲ ὑπὸ Λούκουλλου καταστρατηγῆται, ὑφ' ἧμα ἔσθαι εἶχεν ὡρον τῆς ἡμέρας ἀπάγειν καὶ ἀπαύειν τοὺς στρατιώτας, ἐν ἐκείνῳ πρὸς βαλόντος ἀφ' ἧμα, καὶ καταρόντος οὐ πολὺ μέρας τῶ τείχεσι, αὐτῶς ἐκλιπῶν τῶ πόλιν ὑφ' ἧμα. εἴτε φθονῶν ἀφ' ἧμα Ρωμαίους εἴτε ῥασιῶν φυγῆς αὐτῶν μηχανικῶν. ὡς δὲ εἰς φερούσῃ τῶ ἐκπλεόντων, ἀλλὰ καὶ ὡς ἡ φλόξ ἀναδραμῶσα πολλὰ τὰ τείχη αἰσπῶσθαι, καὶ οἱ μὲν στρατιώται παρεσθῶσθαι τῶ πρὸς ἀπαύειν. ὁ δὲ Λούκουλλος, οἰκτείρων ἀπολλυμένων τῶ πόλιν, ἐξῶσθαι ἐβόηθαι πρὸς τὸ πῦρ, καὶ σεντιῶσαι παρεκάλει, μηδενὸς αὐτῶ πρὸς ἐξενήσασαν, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τῶν παρ' ἧμα, καὶ μετὰ βοῆς ὅπλα χροούτων, ἔως ἐκβῶσθαι εἰς τῶ πόλιν, ὡς αὐτῶν γὰ τῶ πόλιν ἐξ αὐτῶν τῶ πύρρῳ. οἱ δὲ τῶ ἀπῶσθαι πρῶτα γὰ ἐξ αὐτῶν τῶ πύρρῳ.

F οἱ δὲ τῶ ἀπῶσθαι πρῶτα γὰ ἐξ αὐτῶν τῶ πύρρῳ. οἱ δὲ τῶ ἀπῶσθαι πρῶτα γὰ ἐξ αὐτῶν τῶ πύρρῳ.

αλίσα τῆ σήμερον ἡμέρα τῶ πάνδρος Διτυχίδου θυμιάσειεν, ὅτι σώσας βουλευθεὶς ἐδύνηθη τῆς Ἀθῆνας. Ἐμὲ δ' (ἔφη) τὸς τῶ Ζηλωτῶν θυμολόμων, εἰς τῶ Μομμίου δόξαν ὁ δαίμων παρέβησεν. οὐ μὲν δὲν ἔκ τ' παρόντων ἀναλαμβάνειν ἐπειρῶτο τῶ πόλιν. καὶ ὁ μὲν πῦρ ὄμβροσι κατέσβεσαν ἕκ πίνος θείας τύχης πρὸς τῶ ἄλλωσιν αὐτῆς συμπόντες. τὰ ὅ πλείστα τῶ ἀπολωλότων, αὐτὸς ἐπ' παρῶν ἀναχρῶδὸς, καὶ τὸς Φόβου τῆς Ἀμισωνῶν ἐδέξατο, καὶ τῶ ἄλλων Ἑλλήων κατέκτισε τὸς βασιλευσίν, εἴχοσι καὶ ἕκαστον σταδίων χώρον περὶ σφείας. ἡ δ' ἡ πόλις Ἀθῆναίων ἀποικῆς, ἐν ἐκείνοις ἄρα τοῖς χρόνοις ἐν οἷς ἡ κμαζεν ἡ δυνάμεις αὐτῶν, καὶ κατέκτισε τῶ θάλασσαν, οἰκισθεῖσα. καὶ ἀπὸ τῶ πολλοὶ τῶ τῶ Ἀείωνος τυραννίδα βουλομένων φύγειν, εἰς πλάσαντες αὐτὸ κατῶκισαν, καὶ μετῆχον τῆς πολιτείας οἷς σκέβη τὰ οἰκεία ἀπὸ φόβου ἀπολαύσασα τῶ ἀλλοτρίων. ἀλλὰ τοῖς γε σωθέντες αὐτῶν ὁ Λύκουλος ἀμφιέσας καλῶς, καὶ ἀφ' αὐτοῦ ἐκάστῳ δραχμας ὅτι οὐδὲν ἀπέσειλε. τότε καὶ Τυραννίων ὁ γραμματικὸς ἐάλω. Μυρτιάς δὲ αὐτὸν ἐξητήσατο, καὶ λαβὼν, ἀπηλάθερσεν, αἰελοθερῶς τῆ δαρεῖα χρησάμενος. οὐ γὰρ ἡξίου Λούκουλος αἰδρα ἀπὸ παιδείας ἐσπουδασμένον, δοῦλον ἡμέρας πρὸς τῶν, εἴτα ἀπαλάθερον ἀφαιρέσει γὰρ ἡ τῆς ἰσοαρχούσης, ἢ τῆς δοκῆς ἐλθεῖας δόσις. ἀλλὰ Μυρτιάς μὲν οὐκ ἐπὶ τῶ μόνον ὡφθη πολὺ τῆς τῆς στρατηγῶν καλοκαγαθίας ἀποδῶν. Λούκουλος δὲ τρέπεται πρὸς τῆς ἐν Ἀσίᾳ πόλεις, ὅπως τῶ πολεμικῶν ἔργων χρῆζοντος αὐτῶν, καὶ δικῆς πίνος μετῶχη καὶ θεσμών, ὡν ὅτι πολὺν χρόνον ἐνδεῆ τῶ ἐπαρχίας ἔσαν ἀρήτοι καὶ ἀπιστοὶ δυστυχίας κατεῖχον, ἔπειτα τῶ τελωνῶν καὶ τῶ δήμεῖων ἀπορρομῶν καὶ ἀρδραποδίζοντων, πτωχίσκειν ἰδίᾳ μὲν ὑοὺς ἀπορρεπῆς, θυγατέρας δὲ παρθένους δημοσίᾳ δ' αἰαθῆματα, γραφάς, ἱερεῖς ἀφρῆτας, αἰαγκαστῶν αὐτοῖς δὲ τέλος μὲν ἡ πρὸς ἀπὸ τοῖς θυμολόμοις δουλεύειν. τὰ δὲ πρὸς τῆς, χαλεπώτερα, χροισμοὶ καὶ κινγκλίδες καὶ ἵπποι, καὶ γάσεις ὑπαίθροι, καύματος μὲν ἡλίος, ψύχους δ' εἰς πηλὸν ἐμβίβαζοντων, ἢ πάσῃ ὡς τῶ δουλείᾳ σισαχθῆσιν δοκῆν ἔτι καὶ εἰρήνῃ. ταῦτα μὲν καὶ Λούκουλος ὄρων ἐν ταῖς πόλεσιν, ὀλίγω χρόνῳ πρὸς ἀπὸ πᾶσι τοῖς ἀδικησάντων. πρὸς τῶν μὲν γὰρ ἐκαστῶν ἐκέλευσε καὶ μὴ πλέον εἰς τοῖς τόκους λογίζεσθαι. ἀλλὰ τῶν δὲ, τοῖς μακροτέρους τῶ δ' ἐξαίρου τόκους ἀπέκτασε. ὁ δὲ τρίτον καὶ μέγιστον, ἔταξε τῶ τῶ χρεωφειλέτου πρὸς τῶν τῶ τετάρτῳ μερίδα καρπεύσασθαι τὸν δήμευσῆν. ὁ δὲ τὸν κεφαλαῖον σκῆψας, ἐφέρθη τῶ πρὸς τῶ ὡς τῶ ἐλάθησι χρόνῳ τετραετίας ἀφ' αὐτῶν τῶν τῶν πρὸς τῶν, καὶ τῶ κτήσεις ἐλθεῖας ἀποδοῦναι τοῖς δεσπότης. ἡ δὲ τῶ χροῖον δήμεῖον, ἐκ τῶν δισμυρίων ταλάντων, οἷς τῶ Ἀσίᾳ ἐζημίωσεν ὁ Σύλλας. καὶ διπλοῦν ἀπέδωκε τῶν δήμεύσασιν ἔπειτα ἐκείνων, ἀνηγμένοι ἤδη τοῖς τόκους εἰς δώδεκα μυριάδας ταλάντων. ἐκείνοι μὲν οὖν, ὡς δεινὰ παθόντες, ἐν Ρώμῃ τῶ Λουκούλλου κατεβόων, καὶ χρεῖμασιν αἰσάσαν ἐπ' αὐτὸν οἷος τῶν δημαγωγῶν, μέγα δυνάμενοι, καὶ πολλοὺς ἔπειτα χρεῶς πεποιημένοι τῶ πολιτοκόμων ὁ δὲ Λούκουλος οὐ μόνον ἔπειτα τῶν πεποιησάντων ἡγάπατο δήμεῖον, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπαρχίαις πορηνὸς ἡ, ἀδαιμονίζουσας τοῖς ἡγεμόνος ποιούτου τυχεῖας.

A tum eo die felicitatem illius duxisse admirandam, quod servare urbem Atheniensem quum vellet, potuisset: Me huius æmulum (inquit) ad Mommii detrufit fors existimationem. Attamen urbem enifus est ex præfenti facultate erigere. Flammam imber, dum capitur vrbs, diuino quodam casu effusus, extinxit. Pleraq; ipse ante discessum suum, quæ diruta fuerant, instauravit. Profugos Amisenorum excepit, aliiſque Græcis, quicunque velent, frequentavit urbem, agrumque iis viginti & centum stadiorum attribuit. Colonia hæc ciuitas erat Atheniensium, quo tempore florebat opibus & imperium maris obtinebant, condita. Vnde qui Aristionis tyrannidem volebant defugere, eo se habitatum contulerant, fuerantque in ciuitatem recepti. Quibus accidit, vt, quum domestica mala declinauissent, inciderint in aliena. Cæterum quotquot horum incolumes fuerunt, hos vestiuit Lucullus honeste, ducentasque in capita drachmas largitus, in patriam remisit. Eadem tempestate captus est Tyrannio grammaticus. Hunc Murena petiuit à Lucullo. quem vt accepit, manumisit eum. Verum vsus est eo munere in liberaliter: nolēbat enim insigni virum eruditione Lucullus, prius seruum fieri, inde libertinum. Quippe ereptio præfentis, erat illa simulatæ libertatis donatio. Cæterum non hic tantum ostendit se imperatore suo Murena honestate imparem. Lucullus vero conuertit se inde ad vrbes Asiæ, quo, dum à muneribus feriretur bellicis, aliquid his impertiret iuris & æquitatis: quibus iam diu carentem, infandæ atque incredibiles calamitates oppresserant prouinciā. Eam publicani & fceneratores depopulantes, & seruilem in modum vexantes, prouinciales distrahete priuatim filios decoros filiasque virgines, publice ornamenta, picturas, signa, cogebant. Ipsis hic erat exitus vt addicti seruirent creditoribus. Hunc quæ antecedeabant, atrociora erant, fideiular, carceres, equulei, stationes sub dio per æstum in sole, hyeme in luto vel glacie, quo eos compulerunt, vt seruitus his nouæ tabulæ & malorum videretur finis. Eas pestes quum Lucullus in oppidis reperisset, omnibus breui læfos vindicauit. Primum centesimam vsuram nec supra præcepit duci. Deinde eas quæ sortem excessissent, cum duxit. Tertium & maximum sanxit, vt acciperet creditor debitoris quartam partem prouentuum. Siquis vsuras capiti adiunxisset, his vniuersi crediti exigendi ius denegauit. Ita intra quadriennium omnia nomina dissoluta, & possessiones sunt dominis restitutæ liberæ. Erat publicum hoc æs alienum nomine viginti millium talentum quæ Asiæ imperauerat lucre Sylla. Huius summæ solum creditoribus duplum est, quæ vsuris redacta iam ab illis fuerat ad cxx millia talentum. Illi vero velut magna iniuria icti, Lucullum infestati sunt Romæ, atque hinc suis præualidi opibus, hinc quod multos qui rempub. gerebant haberent obnoxios, pecunia nonnullos qui in concionibus dominabantur, concitauerunt in eum. At Lucullus non tantum à gentibus, de quibus bene meritus fuerat, diligebatur, verum erat etiam charus cæteris prouinciis, quæ beatos ducebant illos qui talem nacti essent rectorem. Porro Appius Clodius, qui legatus ad Tigranē profectus fuerat

Ἀππίος δὲ Κλώδιος, ὁ πεμφθεὶς πρὸς Τίγρανιν, ἡ δ' ὁ

fuit autem hic Clodius frater eius, quam tunc Lucullus in matrimonio habebat) quum primò à du-

bus regis traheretur per superiores regiones via...

A (ὡς δὲ ὁ Κλάδιος ἀδελφὸς τῆς τότε Λουκίου σπειριού...)
B Τῆς ἑσπέρου ἀκρωμῶν τῆς Ἀρμενίου διωρατῶν...
C ἑσπέρου ἀκρωμῶν ἐλπίδος, ἔδνη πολλά κατετρέφατο...
D ἐσπέρου ἀκρωμῶν ἐπὶ Ἀππίου λαμπερῆ, καὶ μὴ λαβόντος...
E ἡλοιομῶν τῆς παρρησίας τῆς νεμέσιου φωνῆς...
F πεμφθεὶς παλαιῶν, καὶ δὲ παλαιῶν ἀπὸ λαμπερῆ...

τὰς παρὰ ἀλλήλους ἐπερὶ πλοῦν ἰσοψίας ὅτι καὶ τῶν φίλων, εἰς ἑκείνους τὰς αἰτίας βέποντες· ὡν ἡ καὶ Μητροδωρος ὁ Σκήμιος, αἴηρ εἶπεν ὅτι ἀνδρῶν, καὶ πολυμαθῶν, ἀκμῆ δὲ Φιλίας ποσάυτη χρῆσάμενος, ὥστε πατὴρ παροσαρβόεαζ τῆ βασιλέως. τῶτον (ὡς εἰσκειν) ὁ Τιγραίνης περιφθόντα παροσαρβόεαζ τῶν Μιθριδάτη παρὸς αὐτὸν, δεομένου βοηθεῖν ὅτι Ρωμαίους ἤρεθ, Σὺ δὲ αὐτὸς ὡς Μητροδωρε τί μοι πῶς τῶτων παροσαρβόεαζ, καὶ κείνος, εἴτε παρὸς ὁ Τιγραίνης συμφύρον, εἴτε Μιθριδάτην σάξασθαι μὴ βουλόμενος, ὡς μὴ παροσαρβόεαζ, ἔφη κελύειν, ὡς δὲ σύμβουλος, ἀπαροσαρβόεαζ.

τῶν δὲ ἐξελύεντων ὁ Τιγραίνης ὁ Μιθριδάτην, καὶ κατεῖπεν ὡς ὅτι ἐν ἐργασίᾳ τῆ Μητροδωρον ἀνήκεσον. ὁ δὲ ἄλλος ἀνήρεθ, καὶ μετὰ τὸν τῆ Τιγραίνης εἶχεν, οὐ πῶρτε ὄντα τῶν Μητροδωρον τῆ συμφορῆς αἴτιον, ἀλλὰ ῥοπήν τινα παρὸς αὐτὸν ἔχει τῆ Μιθριδάτη παροσαρβόεαζ. πάλαι γὰρ ἰσοψύως εἶχε παρὸς τῆ ἀδρα· καὶ τῶν ἐφωραθῆ τῶν ἀπορρήτων αὐτῆ γραμματέων ἀλόντων, ὡς οἷς ἡ καὶ Μητροδωρον ἀπολέσθαι ἀπαροσαρβόεαζ. ἔθαψεν οὖν ὁ Τιγραίνης λαμπαρῶς ὁ σῶμα, μηδεμίαν πολυτελείαν φεισάμενος εἰς νεκρὸν, ὃν ζῶντα παροσαρβόεαζ. ἐτελεύτησε ὁ παρὸς τῆ Τιγραίνης καὶ Ἀμφικρατίης ὁ ῥήτωρ· εἰ δὲ καὶ τῶν μνημῶν πᾶσι γῆρας ἔχει τῆς Ἀθηνῶν. λέγεται γὰρ φυγεῖν μὲν αὐτὸν εἰς Σελδύκειον ὅτι Τιγραίνης, δεομένου δὲ αὐτῆ σοφιστεῖν, ὡς εἶδεν, καὶ ἀλαζονεῖσάμενος, ὡς ὅτι λεχάνη δελφίνα χρῆσι. μετὰ τὸν τῆ παρὸς Κλεοπάτρας τῆ Μιθριδάτη θυγατέρα, Τιγραίνης ὁ στωικῶσθαι, ὡς ἔλαβον ἡ γῆρας παρὸς, καὶ τῆ παρὸς τῆς Ἑλλήως ἐπιμιξίας εἰργάμενος, ἀποκαρτερῆσθαι. παρὸς τῆ τῶτον ἐπιμιξίας ἰσοψύως, καὶ κείσθαι παρὸς Σαφῶν ὅκει τι χροῖον ἔτω καλέμενος. Λέκελλος ὁ τῶν Ἀσίων πολλῆς μὲν ἀνομιῆς, πολλῆς δὲ εἰρήνης ἐμπεπληκῶς, ὡς τῆ παρὸς ἡδονῶν καὶ χροῖον ἡμέλησεν, ἀλλὰ πομπῆς καὶ πῶρτε γῆρας ὅτι νικίοις, καὶ ἀγῶσιν ἀθλητῶν καὶ μονομάχων ὡς Ἐφέσῳ καὶ ἡμίονος ἐδημαγῶν τῆ πόλεις. αἱ δὲ ἀμειβόμενοι, Λουκυλλία τε ἦσαν ὅτι πῶρτε ἡδονῶν, καὶ τῆ πῶρτε ἡδονῶν τῆ ἀληθινῶν ἀνομιῶν αὐτῶν παρὸς. ἐπεὶ δὲ Ἀππίος τε ἦκε, καὶ πολέμητον παρὸς Τιγραίνης ἐφάνετο, παρὸς αὐτῆ εἰς Γόντον. καὶ τῆς στρατιῶν ἀλαζονῶν, ἐπολιόρκει Σινώπην, μάλλον ὅτι τῆς κατεχόντας αὐτῶν βασιλικῶν Κίλικας, οἱ πολλοὶ μὲν ἀνελόντες τῆ Σινώπην, τῆ πόλιν ἐμωρήσθησαν, ἀπὸ νοκτὸς ἐφυγον. ἀπὸ μὲν ὁ Λέκελλος, καὶ παρελθὼν εἰς τῶν πόλιν, ὁ ἀλαζονῶν αὐτῶν τῆς ἐγκαταλείφοντας ἀπέκτεινεν, τοῖς δὲ ἄλλοις ἀπέδωκε τὰ οἰκία καὶ τῆς πόλεως ἐπεμελήθη, μάλισα ἔχει τῆ τοιαύτην ὄψιν, ἔδδει πᾶσι καὶ τῆς ὕπνου εἶπεν παρὸς τῆ, Γέελε Λουκυλλε μικρὸν ἤκει γὰρ Αὐτολύκος ὡς τυχεῖν σὺ βουλόμενος. ἔξαισας ὅτι, τῆ μὲν ὄψιν ὅτι εἶχε συμβαλεῖν εἰς ὅτι φέροι. τῶν δὲ πόλιν εἶλε καὶ ἐκείνῳ τῶν ἡμέρων, καὶ τοῖς ἐκπλέοντας τῆ Κίλικαν δῶκαν, ὅτι παρὸς τῶν ἀγαθῶν ἀδριατικῶν κείμενος, ὃν ἐκκαμίζοντες οἱ Κίλικας ὅτι ἐφθασαν ἐμβαλέσθαι. ὁ δὲ ἔργον ἡ Σθένιδος τῆ καλῶν. φέρει οὖν πῶς ὡς Αὐτολύκου πῶς κίσατος τῶν Σινώπην ὁ ἀδριατικῶν εἶη. λέγεται δὲ ὁ Αὐτολύκος γῆρας τῶν ὅτι τῆς Ἀμαζόνων ὅτι Θεσσαλίας Ἡρακλεῖ στρατηγῶντων, Δημάχου παῖς. ἐκείθεν δὲ ἀποπλέων ἄμα Δημόλεοντι καὶ Φλογίῳ, τῶν μὲν ναῦν ἀπολέσθαι, παρὸς τῆς Χερρονήσου καὶ ὁ καλέμενος Πηδάλιον

mutuas suspiciones in capita lenierunt amicorum, in quos causas detorsere. Eorum de numero Metrodorus Scepsius fuit, lepidæ vir facundia & variæ eruditionis, in eum autem gradum prouectus amicitia, vt parens regis diceretur. Hunc Tigranes legatum ad se à Mithridate missum ad petendum contra Romanos subsidium rogauit, Tu verò quid mihi hîc Metrodore suades? Ille siue ad id quod Tigrani expediret, siue quòd saluum nollet Mithridatem, Vt legatus (inquit) consulo, vt consiliarius deterreo. Id aperuit & renuntiauit Tigranes Mithridati, nihil eum arbitratus de Metrodoro grauius consulturum: at ille hunc interfecit protinus. Tigranem quidem pernituit facti, licet non ex toto perniciem Metrodoro inuexerat, sed momentum aliquod adiunxerat in eum Mithridatis odio, quando iam pridem oderat eum, quod in captis illius sanctuariis est deprehensum ex commentariis, in quibus cædes eius erat inter alias decreta. Cadauer huius funeravit Tigranes splendidè, neque vllæ magnificentia pepercit in mortuum, quem viuum prodiderat. Decessit etiam apud Tigranem Amphicrates orator (si hic quoque memorandus Athenarum gratia est.) Exulasse dicitur Seleuciz super Tigrim positæ, rogantes autem ciues vt ludum ibi aperiret, reiecit, respondens arroganter, nec patinam delphini capacem esse. Quum verò inde contulisset se ad Mithridatis filiam Tigrani nuptam, citò pressus calumniis fuisse, atque interdicta sibi Græcorum consuetudine vitam inedia fuisse. Quem item honorificè aiunt à Cleopatra elatum, ac sepultum iuxta Sapham, castellum quoddam ita appellatum. Porro Lucullus, vbi Asiam multis præclaris legibus, alta etiam pace confirmauit, nec voluptates & festiuitates præterit, verum spectaculis, festis triumphalibus, muneribusque athleticis & gladiatoris ciuitates Ephesi residens oblectauit. Hæ celebrauerunt vicissim in illius honorem Lucullia, iucundiorumque eo honore veram præstiterunt illi beneuolentiam. Vt rediit Appius, & bellum gerendum cum Tigraue apparuit, contendit iterum Lucullus in Pontum, motisque castris Sinopen, vel potius illos qui eam tenebant, regios obsedit Cilicas: qui, multis trucidatis ciuium Sinopensium atque vrbe inflammata, nocte ceperunt fugam. Quod quum sensisset Lucullus, urbem ingressus interfecit ex iis qui remanserant octo millia: cæteris res suas restituit, urbemque curæ habuit ex huiusmodi præsertim visò: Visus est ei in somnis adistere quispian qui diceret, Progredere paululum Luculle: venit enim Autolicus, vt te conueniat. Vbi surrexit, non potuit assequi coniectura quòd id tenderet: sed urbem illo die cepit, atque in persequendo Cilicas, qui nauibus fugam capessabant, iacentem cernit in littore statuam, quam exportantes Cilices non habuerant satis spatii vt imponerent nauigio. Opus erat elegans Sthenidis. Declarauit autem ei quispian Autolyçi esse, qui Sinopen condidit, statuam. Fertur Autolicus fuisse inter Herculis commilitones, qui, ex Thessalia profecti, bellum Amazonibus intulere, Deimachi filius. Dum inde cum Demoleonte & Phlogio reuehitur, fregisse nauem, quæ in locum Cheronesi impedit, Pedalion appellatum,

ὄσθιν ἀδικῶν τοὺς ἀνθρώπους παροχρωμῶσθε αὐτοὺς, καὶ
 δεχομένοις τὴν φραπαὶ ἀσπίδοις. ἀλλὰ καὶ τὴν φραπαὶ φρου-
 ρεῖον, δακρυῶν ἔχον χεῖρας πολλά, βουλομένων λαβεῖν,
 Ἐκείνο (ἔφη) μάλλον ὁ φρουρεῖον ἢ μὴν ἐκχερῆσαι ὅστι (δείξας
 τὴν Ταύρον ἀπὸ τῆν ὄψα) ταῦτα δὲ ἀπόκειται πῆς νικῶσι, σιω-
 τεῖνας ὅτι πορείαι, καὶ τὴν Τίγριν ἔχοντας, ἐπέβλεψεν εἰς τὴν Ἀρ-
 μηρίαν. Τίγρι δὲ, ὡς ὁ παρθένος ἀγέλας ἤκουσεν Λέκκλον,
 οὐκ ἐχάρησεν, ἀλλ' ἀπετέτμητο τὴν κεφαλὴν, ὁ δὲ ἄλλος
 ἔφραξεν, ἀλλ' ἀγνοῶν καὶ τὴν παροχρωμῶσθαι ἤδη τὰ πολε-
 μίᾳ περὶ λόγους ἀκούων παρὸς χάριν, ὡς μέγα ὄψα Λού-
 κκλον φρατηρῶν, εἰ παρὸς Ἐφέσῳ Τίγρι μὲν ὑποσταίη, καὶ Β
 μὴ φθῶν δὴ τὸν ἄσας οἰχοῖτο, τὰ ποταμῶν μυριάδας
 ἰδῶν. ἔτις ἔτε σώματος πρῶτος ὅστι πολὺν ἀκράτην ἐπέκειν,
 οὔτε ἀφροῖας τὴν τυχύσης, ἐν δὲ τυχήμασι μεγάλοις μὴ
 ἐκείνῳ τὴν λογισμῶν. παρθένος δὲ αὐτῶν τὴν φίλων ἐτόλμησε
 Μιθροβαρζάνης φρασαί ὁ ἀληθῆς. ἔχον δὲ τὴν χερσὸν ἠνεγ-
 κέτο χεῖρας τὴν παρρησίας, ἐπέμψθη γὰρ δὴ τὸν Λέκκ-
 λον σιω ἰππεδοὺς τριχάλιοις, περὶ οἷς ὁ παμπόλλοις, κελθ-
 οῦσι τὴν μὴ φρατηρῶν ἀγῶν ζῶντα, τοὺς δὲ ἄλλοις καταπατή-
 σα. Λουκκκλον δὲ τὴν φραπαὶ ἢ μὴ ἤδη κατεζῶν γυνεῖ, ὅτι ἐπὶ
 παροχρῆ τὴν δὲ σκαπῶν αὐτῶν φρασαίντων ἐπελαμῶντα τὸν C
 βάρβαρον, ἔδεισε μὴ χρεῖς ὄντας καὶ οὐκ ἐν τάξει παρὸς
 πεσῶν παρῆξη, καὶ αὐτὸς μὴ κατέτατο τὴν φρατοπεδείαι,
 Σεκσίλιον δὲ παρῆξεν τὴν ἐπεμψῶν ἰππεδοὺς ἔχοντα χάλιοις
 ἐξαχσίοις, ὁπλίτας δὲ καὶ ψιλῶν οὐ πολλῶν πλείονας κελθ-
 στας ἐπὶ παροχρῶσθαι τοὺς πολεμίοις μῦθον, ἔως δὲ πύθηται
 τοὺς μετ' αὐτῶν κατεφρατοπεδοκῶσθαι. ἐβούλετο μὴ οἶν ὁ
 Σεκσίλιος ταῦτα ποιεῖν, ἐβιάσθη δὲ ὑπὸ τοῦ Μιθροβαρ-
 ζάνης, φρασῶσ ἐπελαμῶντος, εἰς χεῖρας ἐλθεῖν. καὶ ἡμο-
 μῶντος μάχης, ὁ μὴ Μιθροβαρζάνης ἐπέσει ἀγωνιστομῶντος,
 οἱ δὲ ἄλλοι φθῶντες ἀπὸ τῶν πλῶν ὀλίγων ἀπῶντες, ἐκ D
 τούτου, Τίγρι μὴ ἐκλιπῶν Τίγρι μὴ ἐκλιπῶν μαζάλιου
 πόλιν, ἐκπῶ μὴ ὑπὸ αὐτῶν, παρὸς τὸν Ταύρον αἰεχῶρη-
 σε, καὶ τὰ διωάμεις πῶντα χότην ἐν ταῦτα σιωῆγε. Λού-
 κκκλον δὲ τὴν φρατοπεδείαι χεῖρας ἐδιδῶν, Μουρίων μὴ ἐξέ-
 πεμψῶν ὀχλήσθαι καὶ παρῆξοντα τὸν ἀφροῖομῶντος παρὸς
 τὸν Τίγρι μὴ, Σεκσίλιον δὲ πάλιν, Ἀραβῶν χεῖρας μαζάλιου
 ἀνείρξοντα βασιλεῖ παροχρῶσθαι ὁμῶς ὁ Σεκσίλιος μὴ ὅστι-
 πεσῶν φρατοπεδοὺν ποιουμῶντος τοὺς Ἀραβῶν, τοὺς πλείους
 διέφραξε Μουρίων δὲ ἐπῶ μῶντος Τίγρι μὴ, φραχὴν αὐτῶν
 καὶ φροῖομῶντος φρατομῶντος μακρῶν φρατομῶντος. καμῶντος φρα-
 χῶντος ὅστι τῆται, καὶ φθῶν μὴ αὐτὸς Τίγρι μὴ, παρῆξοντος
 τὴν ἀποκῶντος ἀπασαν ἀποθῆσθαι ὅτι πολλοὶ, καὶ πλείο-
 νες ἀλίσχονται τὴν Ἀρμηρίων οὔτω ὅτι τῶν παροχρωμῶντων,
 ἄσας ὁ Λέκκκλον ἐπῶ μῶντος παρὸς Τίγρι μὴ, καὶ παρῆ-
 φρατοπεδοκῶσθαι, ἐπολιόρκει τὴν πόλιν. ἦσαν δὲ ἐν αὐτῇ πολλοὶ
 μὴ Ἐλλῶντες τὴν ἀφροῖομῶντος ἐκ Κιλικίας, πολλοὶ δὲ βάρβα-
 ροὶ τοὺς Ἐλλῶν οἰμοῖα πεπονηότες, Ἀραβῶν, καὶ Ἀσσοῖοι,
 καὶ Γορδυνοὶ, καὶ Καππαδόκες ὡν κατῶσθαι τὰς παρῆ-
 δας, αὐτοὶ δὲ χεῖρας, ἐκεῖ κατῶσθαι ἠνάσθαι. ἡ δὲ καὶ χε-
 μῶντος πόλις μετῆ καὶ ἀφροῖομῶντος, πρῶτος ἰδῶν καὶ διωάσου F
 τὰ βασιλεῖ συμφορομῶντος παρὸς αὐξῆσθαι καὶ κατῶ-
 σθαι τὴν πόλεως. δὲ καὶ σιω τῶντος ἐπολιόρκει ὁ Λουκκκκλον
 αὐτῶν, οὐκ ἀνέξασθαι τὸν Τίγρι μὴ οἰομῶντος, ἀλλὰ καὶ φρατομῶντος
 μῶντος, ὀρθῶς οἰομῶντος. πολλὰ δὲ Μιθριδάτης ἀπηρῶσθαι, ἀφροῖομῶντος
 πέμψων καὶ φρατομῶντος, μὴ σιω τῶντος μάχην.

A Incolas, qui debebant se & promptè recipiebant
 exercitum, nulla re violavit. Ibi quum milites at-
 cem, in qua ingens præda putabatur esse capere
 vellent, Illa arx (inquit) expugnanda potius est, o-
 stendens procul Taurum. hæc præmia reposita
 sunt victoribus. Extentis itineribus, Tigrim trans-
 gressus, iniit Armeniam. At Tigrani, quòd eum
 qui adventum Luculli primus ipsi nuntiauit pro
 præmio obtruncavit, nemo postmodum detulit
 quicquam: verùm ignarus desidebat igne iam fla-
 grans hostili, adultoresq; audiebat dicentes, infi-
 gnem ducem fore Lucullum, si Tigranem operi-
 retur Ephesi, & non, vbi iam innumeras legiones
 aspexisset, extemplo profugeret ex Asia. Adeo non
 est neq; cuiusvis corporis multum vini ferre, neq;
 vulgaris animi in magnis successibus non exire de
 potestate. Princeps ei ex amicis verum dicere Mi-
 throbarzanes est ausus. Cæterùm ne hic quidem
 faustum pretium retulit libertatis suæ: quando qui-
 dem ilicò cum tribus millibus equitum & pedi-
 tum ingenti numero missus est contra Lucullum.
 Cui imperatum ut ducem attraheret viuum, cæte-
 ros obtereret. Luculli copiz partim castra meta-
 bantur, pars adhuc erat in itinere, quum nuntiant
 ei speculatores adesse barbarum. Itaq; timuit ne
 distractos & incompositos turbaret incursum suos.
 quare substitit ad castra munienda. Sextilium le-
 gatum cum mille sexcentis equitibus, militibus
 legionariis & levis armaturæ non multo pluribus
 misit, iussum, quum venisset prope hostem, confi-
 stere dum se castra permuniuisse accepisset. Et vo-
 luit quidem parère iussis Sextilius, verùm à fero-
 citer inuehente coactus est Mithrobarzane ma-
 num conferere. In conflictu Mithrobarzanes pu-
 gnans cecidit: reliqui in fuga, demptis paucis per-
 ierunt cuncti. Tum Tigranes relictis Tigrano-
 certis grandi vrbe, quam condiderat ipse, aut Tau-
 rum recepit se, eò copias omnes contrahens. Cæ-
 terùm Lucullus, spatium ei non permittens ad se
 parandum, Murenam misit ad premendos &
 carpandos eos qui ad Tigranem conglobabant
 se: Sextilium aliò, ut obsisteret magnæ Arabum
 manui, ne coniungerent se regi. Sextilius castra
 ponentibus superueniens oppressit maiore ex
 parte Arabas: Murena Tigranem insequens a-
 spera & arcta conualle longo agmine iter facien-
 tem, opportunitate data, adoritur. Tigranes ob-
 ectis omnibus impedimentis, ipse fugam capessit.
 Multi cadunt, plures capiuntur Armeni. in
 eo rerum progressu Lucullus versus Tigrano-
 certa mouit, castrisque cinctam obsedit urbem.
 Erant in ea frequentes ex Cilicia exciti Græci,
 frequentes barbari eadem atque Græci sorte vsi,
 Adiabeni, Assyrii, Gordyeni, Cappadoces: quos
 excisis eorum patriis deduxerat illuc, ac sedes fi-
 gere coegerat. Erat illa vrbs opulentiz plene
 & ornamentorum, quòd omnes priuati & dy-
 nastæ cum rege certarent ad eam amplifican-
 dam atque exornandam urbem. Qua de cau-
 sa obsedit eam Lucullus acriter, non perpeffu-
 rum id ratus Tigranem, sed ingratis etiam sti-
 mulante ira ad dimicandum descensurum. Et
 rectè censuit. Enimuerò Mithridates magnope-
 re cum per legatos & literas à pugna deterruit,

ratum equitatu ut interciperet comitatum Luculli. Multum Taxiles quoque, qui Mithridatis legatus in praesidiis eius erat, oravit eum ut vitandus fugae consuleret, rem inexpugnabilem esse arma Romana. Ac primum quidem benigne hos audiebat: ut vero cum omnibus copiis iunxerunt se ei Armenii & Gordyeni, ad haec omne nomen Medorum & Adiabenorum excitum reges illarum gentium adduxere, utque frequentes a mari Babylónico venerunt Arabes, multi item a mari Caspio Albani, & contermini Albanis Iberes, nec pauci ad Araxem colentium liberi populi, studiis in regem & donis evocati, occurrerunt, spe, ferocia, minis barbaricis omnia personarunt regis conuiuia, personarunt consilia, ibi in discrimen vitae venit Taxiles, qui oblique repugnabat sententiae de committendo praelio. Videbatur etiam per invidiam auertere Tigranem ab insigni palma Mithridates. Unde nec illum est Tigranes praestolatus, ne in societatem veniret gloriae. Itaque progreditur cum toto exercitu, perquam aegre ferens (ut fertur) apud amicos, quod cum vno sibi Lucullo, non cum vniuersis esset Romanis duobus certandum. Neque erat profus regis insana ferocia aut absurda, qui tot gentes & reges in praesidiis suis, legionesque armatorum peditum & infinitas turmas equitum conspiciebat. Siquidem sagittariorum & funditorum habebat xx. millia, equitum quinquagintaquinque, ex quibus cataphracti erant xvii. millia, ut senatui scripsit Lucullus, grauis armaturae pedites partim in cohortes, partim in phalangas descriptos c. l. millia, viarum munitores, & qui pontes pararent, flumina repurgarent, materiarios & ad ministeria destinatos alia xxxv. millia. Hi postremam aciem claudentes speciem & robur praebant. Ut Tauro superato, simul cum tanto agmine conspectus, & ipse ex edito circumfidentem Tigranocerta exercitum Romanum est contemplatus, barbara colluuiis quae in vrbe erat, ululatu & plausu excepit regis conspectum, Romanisque ex muro minitans commonstravit Armenios. Consulenti de praelio Lucullo alii ducendum in Tigranem omnia obsidione suaferunt, alii non relinquendum a tergo tam numerosum hostem neque intermittendam obsidionem. Ille utrosque dixit parum recte, sed ambos recte censuisse, atque ita bipertito exercitu, Murenam cum sex millibus peditum reliquit ad continuandam obsidionem: secum duxit quatuor & viginti cohortes, in quibus legionarii non amplius decem millia erant, vniuersum equitatum, funditores & sagittarios ad mille, atque ita processit. Quum apud amnem in campo spatioso confidisset, apparuit Tigrani admodum exilem esse, praebuitque ludibriorum adulatoribus eius materiam. Hi nanque irridebant, illi de manubiis iaciebant per iocum sortem. Vniuscuique ducum & regum Tigranem adiit, eam provinciam sibi deposcens vni, ipse ut spectator sederet. Voluit ipse quoque non nihil urbanus & facetus esse Tigranes, atque vsurpauit vulgare illud, *Si ut legati venissent, multos esse, sin ut milites, paucos.* ac tunc quidem in istis dictis & ludis perstitere. At Lucullus prima luce armatas copias castris eduxit.

A Ἀλλὰ τοῖς ἰππέσι περικέλευται ἡ ἀρχὴ πολλὰ τῶν Ταξί-
λης, ἢ καὶ παρ' αὐτῶν καὶ συστρατεύων, ἐδείκτε τῆ βασιλείῳ
φυλάττειν καὶ φάλαγγας ἄμαχον ὡς ἄμαχον ὡς ἄμαχον, τὰ Ῥω-
μαίων ὄπλα. καὶ τὰ γε πρῶτα, ὡς ἄμαχον ἢ καὶ τούτων ἔπει-
δὲ πρῶτα μὲν αὐτῶν συνήλθον Ἀρμένιοι καὶ Γορδυνοὶ,
πρῶτα δὲ Μήδοι καὶ Ἀδιαβηνῶν ἀρχόντες οἱ βασι-
λεῖς ὡρῆσαν, ἢ καὶ πολλοὶ μὲν ἀπὸ τῆς Βαβυλωνίᾳ θα-
λάσσης Ἀραβες, πολλοὶ δὲ ἀπὸ τῆς Κασπίας Ἀλβανοὶ καὶ
Γερρες, Ἀλβανοὶ παρσοικιστῆς, οὐκ ὀλίγοι δὲ τῶν περὶ
τὸν Ἀρξέλιον νεμομένων ἀβασιλευσάντων, χεῖρι καὶ δούροις πει-
θέντες, ἀπήντησαν ἑλπίδων ἢ καὶ θράσους καὶ βαρβαρικῶν
ἀπειλῶν μετὰ μὲν ἡμῶν τὰ συμπόσια τοῦ βασιλείῳ, μετὰ δὲ
τὰ συμβούλια ὡς ὁρῶντο μὲν ὁ Ταξίλης ἀποθαι-
νεῖν, ὡς ἐναντιούμενος τῇ γνώμῃ τῆς μάχης, ἐδόκει δὲ καὶ
Μιθριδάτης φρονῶν, ἀποδέπειν μεγάλου κατὰ νόμον.
ὅθεν οὐδ' ἀέμεινε αὐτὸν ὁ Τίγρης, μὴ μετασχοῖ τῆς δόξης,
ἀλλ' ἐχώρει πρὸ τῆς στρατῶν σφόδρα δις φορῶν (ὡς λέγε-
ται) ὡς τοῖς φίλοις, ὅτι ὡς Λούκυλλον αὐτῶν μόνον, οὐ
ὡς ἀπὸ τῆς ὁ ἀγὼν ἔσοιτο τοῖς Ῥωμαίων στρατηγῶν ἐν
ταῦτα ἡγεμονίῳ. καὶ οὐ πρὸ τῆς πασίν ἡμῶν θράσους αὐτῶν
C μολοῦσιν, οὐδ' ἄλλοθεν, ἔθνη ποσάυτα καὶ βασιλεῖς ἐπομέ-
νοις, καὶ φάλαγγας ὀπλιτῶν, καὶ μυριάδας ἰππέων ἀπο-
βλέποντος. πρῶτος μὲν γὰρ καὶ σφενδοθήσας δις μυρίους ἢ
ἡμῶν, ἰππεῖς δὲ, πεντακισμυριοὶ καὶ πεντακισχίλιοι. (ὡν ἐ-
πτακισχίλιοι καὶ μύριοι, κατὰ φασκτοῖ ἦσαν, ὡς Λέκκυλλος
ἔγραψε ὡς τῶν σύγκλητον) ὀπλιτῶν δὲ, τῶν μὲν εἰς σπεί-
ρας, τῶν δ' εἰς φάλαγγας στω τετραμύρων, πεντεχάδεκα μυ-
ριάδας. ὁδοποιῶν δὲ καὶ γαφυρωσῶν, καὶ κατὰ τῶν ποτα-
μῶν, καὶ ὑλοτόμοις, καὶ τῶν ἄλλων χρεῶν ὡς ἠρέσας, τρις-
μυριοὶ καὶ πεντακισχίλιοι. οἱ τοῖς μαχομένοις ὅπλιτα
D γυμνοὶ καὶ ὅπλιν, ὡς ἄμα καὶ Ῥώμιον παρεῖχον. ὡς δ' ὡς ὡς
βαλῶν τὸν Ταῦρον, ἀθροῖς κατεφάθη, καὶ κατεῖδε ὡς
τοῖς Τίγρησιν ὅπλιτα θήμῳ ὅ ἑρατεύμα τῶν Ῥω-
μαίων, ὁ μὲν ἐν τῇ πόλει βαρβαρὸς ὄμιλος ὀλολοῦν καὶ κρό-
τω τῶν ὡς ἐδέξατο, καὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἀπὸ τῶν τειχῶν ἀ-
πειλοῦντες, ἐδείκνυσαν τοῖς Ἀρμένιοις. Λούκυλλον δὲ
σχοποῦντι ὡς τῆς μάχης, οἱ μὲν, ἀγὼν ὅτι Τίγρης, ἡ
ἑάσαντα τῶν πολιορκίᾳ, στω βούλῳ, οἱ δὲ, μὴ κατὰ
λιπεῖν ὀπίσω πολεμίοις ποσύτοις, μὴ δ' ἀεῖναι τῶν πολιορ-
κίᾳ. ὁ δ' εἰπὼν, ἑκάτεροι μὲν οὐκ ὀρθῶς, ἀμφοτέρους
E δὲ καλῶς ὡραμνῆν, διείλε τῶν στρατῶν. καὶ Μουρῶν μὲν
ἑξακισχίλιοι ἔχοντα πεζοὺς, ὅτι τῆς πολιορκίᾳ ἀπέλιπεν,
αὐτὸς δὲ τρίασκα καὶ εἴκοσι σπείρας ἀναλαβῶν, ἐν αἷς οὐ
πλείονες ἦσαν μυρίων ὀπλιτῶν, καὶ τοῖς ἰππεῖς ἀπὸ τῆς
καὶ σφενδοθήσας καὶ πρῶτος ὡς χίλιοι, ἐχώρει καὶ
ὡς τὸν ποταμὸν ἐν πεδίῳ μεγάλῳ κατὰ στρατοπεδού-
σας, πρὸ τῆς πασίν μικρὸς ἐφαίνε Τίγρησιν, καὶ τοῖς κατὰ
κείλοισιν αὐτὸν ἀφαιρῶν ὡς εἶχεν. οἱ μὲν γὰρ ἔσκω-
πῶν, οἱ δὲ ὡς τῶν λαφύρων ἐν παιδίᾳ διεβάλλοντο
κλήρον τῶν στρατηγῶν καὶ βασιλέων ἕκαστος ἠτεῖτο ὡς ὡς,
F αὐτῶν μόνου γνέσασθαι ὅ ἔργον, οὐκ εἶχον δὲ κατὰ τῶν θα-
τύῳ. βουλόμενος δὲ ἡ καὶ αὐτὸς ὁ Τίγρης χρεῖς εἶναι
καὶ σκωπῆς, εἶπε ὁ θροῦλλοῦ μῦθος, εἰ μὲν ὡς ὡς ὡς
σβῶται, πολλοὶ πάρεσιν. εἰ δ' ὡς ὡς ὡς, ὀλίγοι. καὶ τότε

μὲν οὕτως εἰρωνεύμενοι καὶ παίζοντες διετέλεσαν. ἅμα δ' ἡμέρα Λούκυλλος ὡπλισμένῳ τῶν δυνάμειν ἐξῆγε.

Cædes autem ingens iam fugientium vel potius fugere volentium edita. neque enim poterant ordinibus confertis & profundis impediti. Tigranes initio statim cum paucis effuso cursu fugam cepit. Filium quum videret in eadem fortuna, detractum ex capite diadema illi profusis lacrymis tradidit, alia via iubens, siqua posset, ut seipsum servaret. Adolescens, quia non audebat diadema capessere, dedit id servandum fidissimo amico, qui forte captus atque ad Lucillum est attractus. ita inter cæteros captivos diadema quoque Tigranis fuit. Pedites cecidisse supra centum millia perhibentur, equitum pauci plane effugisse. Ex Romano exercitu centum vulnerati, quinque desiderati. Huius pugnae Antiochus philosophus in commentario De diis mentionem faciens, negat à sole visam parem. Strabo alius philosophus in libris Historiarum ipsos Romanos commemorat puduisse, & semetipsos derisisse quod in eiusmodi mancipia induissent arma. Liuius ait nunquam Romanos signa cum hostibus contulisse tanto numero inferiores. Neque enim vigesimam propemodum partem, imo nec minorem æquarunt victores victorum. Romanorum vero peritissimi duces, & diutissime in bellis versati, Lucillum in eo celebrabant præcipue, quod duos clarissimos & maximos reges rationibus duabus pugnantissimis, celeritate & tarditate, superauerit. Siquidem Mithridatem tempore & mora florentem attriuit, Tigranem obtruiuit accelerando, inter rarissima omnium imperatorum exempla, cunctatione strenua & audacia ad securitatem usus. Quapropter nec ad pugnam properavit Mithridates, solita Lucillum cautione & productione bellum ratus administraturum: itaque lente ad Tigranem pergebat. Ac postquam primum in paucos Armenios incidit in via, qui percussi metuque exangues recipiebant se, coniecit aduersum casum. Ut plures iam exuti & vulnerati occurrerunt, audita clade, Tigranem requisivit. Quem quum semel desolatam & abiectam offendisset, non insultavit ei vicissim, verum ex equo desiliit, deploratisque communibus calamitatibus, regium comitatum, qui ipsum sequebatur, dedit illi, eumque in futurum confirmavit. Inde alias de integro copias conscribebant. Porro dum in vrbe Tigranocertis secessionem Græci à barbaris atque ad Lucillum tendunt deditionem facere, adortus muros, ille potitus est vrbe. Thesauros regis qui ibi erant, cepit: urbem militibus dedit diripiendam, in qua cum reliqua opulentia octo millia talentum pecuniæ signatæ inuenta. Insuper octingentas drachmas in singulos de præda diuisit. Quum repositos in vrbe accepisset multos scenicos, quos vndequaque conquieserat Tigranas dedicaturus theatrum quod extruxerat, his ad ludos & spectacula & triumphalia est usus. Græcos autem, præbito viatico, remisit in patrias suas, barbaros item qui eo commigrare coacti fuerant. Itaque accidit ut vna conuulsa vrbe, multæ receptis ciuibus suis instaurarentur, à quibus ut bene de ipsis meritis & conditor est cultus Lucillus. Succedebant ei cætera quoque, prout merebatur,

κατακτείν. ὥστε σωθέν, μιά πόλεως ἀγαθότητος, πολλὰς ἀνοικίζεσθαι, πάλιν κερμιζομένης τοῖς αὐτῶν οἰκήτορας ὑφ' ὧν ὡς ἀεργέτης ὁ Λούκουλλος καὶ κτίσης ἠγαπᾶτο. παρ' οὗ χάριτι ἢ καὶ πάλλα κατ' ἀξίαι παῖδρι,

A ὁ ὅτι πολὺς φόρος, ἢ δὴ φθάνων ἰγνέτο, μᾶλλον ἢ βουλομένων φθάνειν. οὐ γὰρ ἐδύνατο, πυκνότητι καὶ βάθει τῆς τάξεως, ὑφ' αὐτῶν ἐμποδίζομενοι. Τίγρης δὲ ἐξέλασας ἐν ἀρχῇ μετ' ὀλίγων, ἐφθάρη, καὶ τὸν υἱὸν ὀρώων κρινωνοῦτα τὴν αὐτῆς τύχης, ἀπεισάσατο τὸ ἀξίωμα τῆς κεφαλῆς, καὶ κείνην δακρύσας παρέδωκε, σώζειν αὐτὸν ὅπως δύναιτο καθ' ἐτέρας ὁδοὺς κελύσας. ὁ ὅτι νεανίας ἀπαθήσασθαι μὴ οὐκ ἐτόλμησε, τῶν δὲ παιδῶν τὰ πισυτάτω φυλάττειν ἔδωκεν. οὗτ' ἀλλοὶ κατὰ τύχην, ἀνήρητο πρὸς Λούκουλλον, ὥστε μὴ τῶν ἄλλων ἀιχμαλώτων καὶ τὸ ἀξίωμα ἡμέσας τῆς Τίγρης λέγεται ἢ τὴν μὴ πεζῶν ὑπὸ δέκα μυριάδας ἀφαιρούσας, τὴν δὲ ἰππέων ὀλίγους πρὸς ἅπαντας ἀφαιρούσας. Ῥωμαίων δὲ ἑκατὸν ἐτρώθησαν, ἔπεσον δὲ πεντήτε. ταύτης τῆς μάχης Ἀντίοχος ὁ φιλόσοφος ἐν τῇ περὶ θεῶν γραφῇ μνησθεὶς, οὐ φησὶν ἀλλῶν ἐφεωρακείων τεινῶν τὸν ἥλιον. Στραβὼν δὲ, ἔτερος φιλόσοφος, ἐν τοῖς ἰστορικῶν ὑπομνήμασιν, ἀλλοὶ λέγει τοῖς Ῥωμαίοις, ἀγνέσθαι καὶ καταγελαῖν αὐτῶν, ἐπ' ἀνδράποδα τοιαῦτα δεηθέντας ὀπλων. Λιούιος δὲ εἴρηκεν ὡς ὁσέποτε Ῥωμαῖοι πολεμίοις, ἀποδέοντες ποσῶν πληθύν, παρετάξαστο. σχεδὸν γὰρ οὐδὲ εἰκασὸν ἀλλ' ἐλαττον ἐγγύοντο μέρος οἱ νικῶντες τῶν ἠσκημένων. Ῥωμαίων δὲ οἱ δεινότατοι στρατηγῶν, καὶ πλείστα πολέμοις ἀμιληκῆτες, ἐπήνοιν μάλιστα τῶν Λουκουλλοῦ ὁ, δύο βασιλεῖς τοῖς ὅπλοις φανεράτοις καὶ μεγίστοις, δυοῖν τοῖς ἐναντιωτάτοις τάχει καὶ βραδυτῆτι καταστρατηγῶσιν. Μιθριδάτι μὴ γὰρ ἀκμάζοντα, χροῖα καὶ τελευτῆ κατὴν ἀλώσει. Τίγρης δὲ, τὰ ἀπέσθαι σιωπέσειεν ἐν ὀλίγοις τῶν πρόποτι ἐγγυμένων, τῇ μελλήσει μὴ ἐνεργῶ, τῇ τολμῇ δὲ ὑπὸ ἀσφαλείας χρησάμενος. εἰς καὶ Μιθριδάτης οὐ σιωπέσειεν ὅτι

D τὴν μάχην, τῇ σιωπῇ τὸν Λούκουλλον ἀλαβεία καὶ παραγωγῇ πολεμήσειν οἰόμενος, ἀλλὰ καθ' ἡσυχίαν ἐπαρθεῖτο πρὸς τὸν Τίγρηνα. καὶ πρῶτον μὴ ὀλίγοις τῶν Ἀρμενίων ἐντυχῶν καθ' ὁδὸν, ἐπὶ σπηλαίοις καὶ περὶ φόβοις ἀπιποδῶν, εἴκασε ὁ πάθος εἶτ' ἠδὴ πλείονων γυμνῶν καὶ τετραπόδων ἀπληκῶντων πυθόμενος τὴν ἦπαι, ἐζήτησε τὸν Τίγρηνα. ὄρων δὲ πύτων ἔρημον καὶ πεπεινόν, οὐκ ἀνύθεισιν, ἀλλὰ καταβάς καὶ σιωδακρύσας τὰ κρινὰ παύθη, θεραπείαν τε τὴν ἐπορμῶν αὐτῶν βασιλικῶν ἔδωκεν, καὶ κατεθάρισε πρὸς τὸ μέλλον. οὗτοι μὴ οὐκ αὐτῆς ἐτέρας δυνάμεις σιωπήσαν. ἐν ἢ τῇ πόλει τοῖς Τίγρησιν ἑρποῖς τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοῖς βαρβάροις σαπασάντων, καὶ τὰ Λουκουλλοῦ τὴν πόλιν ἐρδιδόντων, πρὸς βαλῶν, εἶλε. καὶ τοῖς μὴ ἐν τῇ πόλει θησαυροῖς παρελάμβανε, τὴν δὲ πόλιν ἀφαιρούσας παρέδωκε τοῖς στρατιώταις, μετὰ τῶν ἄλλων χρημάτων, ὀκτακισχίλια τάλαντα νομισματός ἔχρυσαν. χρῆσις δὲ τέτων, ὀκτακισχίλια δραχμῶν κατ' ἀνδρα διένειμεν ἀπὸ τῶν λαφύρων. πυθάνομενος δὲ πολλοὺς ἐν τῇ πόλει κατελήθηται τῶν περὶ τὸν Διόισον τεχνιτῶν, οἷς ὁ Τίγρης πρὸς τὸν ἠθροίκει, μέλλον ἀποδεικνύσας τὸ κατεσκευασμένον ὑπὸ αὐτῶν θεῶν, ἐχρήσατο τέτοις πρὸς τοῖς ἀγῶνας καὶ ταῖς θεῶν τῶν Ἑλληνικῶν. τοῖς δὲ Ἑλλήνας εἰς ταῖς αὐτῶν πατείδας ἐπεμψε, πρὸς τοῖς ἐφόδω, καὶ τῶν βαρβάρων ὁμοίως τοῖς ὑμῶν κερμιζομένοις

τῷ δὲ ἀπὸ δικαιοσύνης καὶ φιλευθροσύνης ἐπαίνων ὄρεζον
 ἕναι μᾶλλον, ἢ τῷ ἐπιπολεμικῶς κητορθώμασιν. ἐ-
 κείνων μὲν γὰρ οὐκ ὀλίγην ἡσραπιά, καὶ δὲ πλείονη τύχη με-
 τείχε. ταῦτα δὲ ἕναι ἡμέρου ψυχῆς καὶ πεπαδόμενης ὁπί-
 δεύεις, οἷς ὁ Λούκυλλος τότε χρεῖς ὀπλων ἐχειροτοπῆς
 βαρβαροῦ, καὶ γὰρ Ἀραβίων βασιλεῖς ἤχον πρὸς αὐτὸν, ἐγ-
 χειρίζοντες τὰ σφέτερα, καὶ δὲ Σωφίτων ἐθνὸς πρὸς ἐχθ-
 ρεί. ὁ γὰρ Γορδύνων οὕτω διέστηκεν, ὥστε βούλεσθε, τὰ πό-
 λεις ἐκλιπύνας, ἀχλουθεῖν ἐκείνῳ μετὰ παιδῶν καὶ γυ-
 ναικῶν ἐθελοντῶν, ἐξ αἰτίας τοιαύτης. Ζαρβιηνὸς γὰρ ὁ τῷ Γορ-
 δύνων βασιλεὺς (ὡς πρὸ εἰρηται) δι' Ἀππαίου κρύφα Λου-
 κυλλῶ διείλετο πρὸς συμμαχίας, πλὴν Τιγραίου τυραν-
 νίδα βαρυνόμενος μνηστὴς δὲ ἀπεσφάγη, καὶ παῖδες αὐ-
 τῆ καὶ γυνὴ στυαπόλοντο, πρὶν ἢ Ῥωμαίοις εἰς Ἀρμονίαν
 ἐμβαλεῖν. τῶν οὖν ἡμενμοῖσιν ὁ Λούκυλλος, ἀλλὰ πα-
 ρελθὼν εἰς τὴν Γορδύνων, ταφὰς πρὸς ὑπερτο τὴν Ζαρβιηνῶν
 καὶ πρὸς ἐθνη καὶ χρεῖσιν βασιλικῶν καὶ πῶς ἀπὸ Τιγραίου
 χρυσίνας λαφύρας, αὐτὸς παρὼν ὑφῆψε, καὶ χρὰς ἐπὶ νείκε
 μετὰ φίλων καὶ οἰκείων τῶ ἀιδρός ἐταίρον ἐαυτοῦ, καὶ Ῥω-
 μαίων συμμαχῶν αἰακλῶν. ἐκέλευσε δὲ καὶ μνηστῆρας
 ἀπὸ χρυσίνας συχνῶν αὐτῶν ἀνάσσειν. πᾶσι πολλὰ γὰρ ἰ-
 ρῆθη, καὶ χρυσὸς καὶ ἀργυρὸς ἐν τοῖς Ζαρβιηνῶν βασιλείοις.
 σίτου δὲ ἀπεκείντο μυριάδες τριακόντα μεδίμων, ὥστε καὶ
 τοῖς στρατιώταις ἀφελείσθαι, καὶ τὸν Λούκυλλον θαυμά-
 ζεσθαι, ὅτι δραχμῶν μίαι ἐκ τῶ δημοσίου ταμείου μὴ
 λαβὼν, αὐτὸν δὲ αὐτῶ διώκει τὸν πόλεμον. ἐν ταῦτα καὶ πα-
 ρὰ τῶ Πάρθων βασιλέως ἦκε πρεσβεία παρ' αὐτὸν, εἰς Φι-
 λίας πρὸς ἀχλουμίου καὶ συμμαχίας. ἕναι δὲ ἀσκήσας ταῦ-
 τα τὰ Λουκυλλῶ, καὶ πάλιν αἰτέπησε παρ' αὐτοῦ πρε-
 σβείαν πρὸς τὸν Πάρθον, οἱ κατεφώρσαν αὐτὸν ἐπαμφο-
 τερίζοντα τῇ γνώμῃ, καὶ μιστὸν αἰτιώωντα κρύφα τῶ συμ-
 μαχίοντα τὰ Τιγραίη τὴν Μεσσοποταμίαν. ὡς οὖν ταῦτ' ὁ
 Λούκυλλος ἤδετο, Τιγραίου μὲν ἐγὼ καὶ Μιθριδάτην
 παρελθεῖν, ὥς πρὸ ἀνταγωνιστῶν ἀπειρηκῶν, ἀποπειρεσθαι
 δὲ τῆς Πάρθων διωάμεως, καὶ στρατεύειν ἐπ' αὐτοῦ. κε-
 λὸν ἠγούμνος μὲν ῥύμη πόλεμος τρεῖς ἐφεξῆς, ὥς πρὸ ἀθλη-
 τῆς, βασιλεῖς καταπαλάσσει καὶ ἀφ' ἐταῖρον τῶ ἑαυτοῦ τὸν
 ἡλιον μεγίστων ἠγεμόνων ἀπῆτης καὶ ἡκῶν διεξελθεῖν. ἐ-
 πέμψεν οὖν εἰς Γόντον τοῖς πρὸ Σωφίτων ἠγεμόσι, ἐπι-
 τείλας ἄγειν τὴν ἐκεῖ στρατίαν πρὸς αὐτὸν ὡς ἐκ τῆς Γορ-
 δύνων ἀνακτοῦμοιοι. οἱ δὲ, καὶ πρὸς τὴν χαλεπὴν χρεῖ-
 σιν καὶ δις πείθει τοῖς στρατιώταις, τότε πρὸς τὴν ἀπε-
 κελύσαν αὐτῶν τὴν ἀχλουσία, ὅσθαι ἕπερ πειροῦς
 οὐδ' αἰάγκης ἀρεμόνοι πρὸς ἀγαγῆσθαι, μαρτυροῦντο
 καὶ βοῶντας ὡς οὐδ' αὐτῶν μνηστοῖν, ἀλλ' οἱ χηροῖσιν τὸν
 Γόντον ἐρημον ἀπολιπόντες. ταῦτα πρὸς Λούκυλλον
 ἀπαχλέντων, καὶ πῶς ἐκεῖ πρὸς διέφθαι στρατιώταις, ἠδὴ
 μὲν ἑαυτοῦ πλοῦτος καὶ τρυφῆς βαρεῖς γεγνησθαι πρὸς
 τὴν στρατείαν, καὶ χολῆς δεομένοισι ὡς δὲ τὴν ἐκείνων ἐπύ-
 λοντο παρρησία, ἀφρὰς αὐτοῖς ἀπεκείλω. καὶ μνηστοῖς αὐ-
 τοῦ ἔφασαν εἶναι. πολλὰ γὰρ αὐτοῖς ἀξια σωτηρίας καὶ αἰ-
 παύσεως κατεργάσθαι τοιούτων δὲ καὶ ποιηστέων ἐπὶ λόγων ἀγούμνος ὁ Λούκυλλος, τὴν ἐπὶ Πάρθοις στρα-
 τείαν ἀφῆκεν, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν Τιγραίου ἐβάδιζε, ἴσους ἀκμάζοντος. καὶ τὸν Ταῦρον ἑαυτοῦ λαβὼν, ἠγούμνησε
 χλαρωδῶ τῶν πεδίων ἐκφαίντων. ποσσῶν αἰ ἄρα ἀφ' αὐτῆν ψυχρότητα τῶ ἀέρος ὑπερίζουσιν. οὐ μὴν ἀλλὰ κατὰ τὴν

A qui iustitiæ & humanitatis laudes gloriæ antefe-
 rebat laurearum bellicarum. quippe huius non
 exiguam partem exercitus, & maximam vendicat
 fortuna: illæ, placidæ & eruditæ mentis documen-
 tum erant, quibus tunc absq; armis barbaros sube-
 git Lucullus. Quando reges Arabiæ venerunt ad
 eum, suaq; ei permiserunt, adiunxit se ei Sopheno-
 rum nomen. Gordyenorum gens ita fuit in eum
 animata, ut relictis sedibus suis, illum sequi cum
 liberis & coniugibus vellent ex huiusmodi causa:
 Gordyenorum rex Zarbienus, Tigranis grauatius
 tyrannidem, interprete Appio (ut est dictum) clam
 B cum Lucullo societatem inierat: verum, quia
 detectus fuit, interfectus est, vnaque liberi & vxor
 eius necati ante sunt quam in Armeniam inuade-
 rent Romani. Hæc apud Lucullum non erant
 obliterated, sed profectus in Gordyenos, exequias
 Zarbieni celebravit, pyræque veste & auro regali,
 & Tigranis instructæ spoliis, ipsemet subdidit fa-
 cem, ac libamina cum amicis & necessariis illius
 infudit, amicum quoque suum & socium populi
 Romani appellavit. Ad hæc monumentum iussit
 ei sumptuosum faciendum locari. Nam vis ingens
 pecuniæ, aurumque & argentum reperta in Zar-
 bieni regis sunt. Frumenti in horreis decies tre-
 C centa millia medimnum condita erant. Ita & mi-
 les auctus est, & Lucullo fuit ingenti honori
 quod ne renunciatio quidem ex ærario accepto, bel-
 lum ipsius belli sumptibus sustineret. Hic etiam
 regis Parthorum legati eum adierunt, amicitiam
 & societatem petentes. Fuit id Lucullo haud
 ingratum, qui inuicem suos misit ad Parthum. E-
 um compererunt hi fluctuantem consilio, poscen-
 temque clam societatis à Tigrane præmium Me-
 sopotamiam. Quæ vbi Lucullus percepit, Ti-
 granem & Mithridatem statuit, ut aduersarios cō-
 D fectos, transfilire, & periclitari Parthorum vires,
 atque expeditionem in eos mouere, præclatum
 existimans vno belli impetu tres deinceps reges
 sicut athletam in iucta prosternere, ac per tres to-
 tius orbis potentissimos principes perumpere in-
 uictum & victorem. Igitur in Pontum ad Sorbati-
 um legatum suum & alios misit litteras, ut copias
 quæ illic erant, adduceret, quasi ex Gordyone
 in Parthos signa moturus. Illic cum ante mo-
 rosos & contumaces milites habuerunt, tum in
 præsentia cognouerunt proteruiam eorum, quod
 nullis blandimentis vel imperio mouerent illos
 valerent testantes & vociferantes, neque illic per-
 E mansuros se, sed relicto sine præsidio abituros
 Ponto. Hæc ad Lucullum relata insuper, quos se-
 cum habebat, milites labefecerunt, ob diuitias
 iam & delicias languesceres ad militiam & o-
 tium quærentes. Vt vero illorum acceperunt fe-
 rociam, viros appellauerunt, imitandosque iacta-
 uerunt. Multis enim factis missionem se & re-
 quiem meritos. His & improbius ad Lucul-
 lum delatis sermonibus, expeditionem Parthiam
 deposuit, & media æstate mouit in Tigranem.
 Postquam superauit Taurum & campos vidit vi-
 F rentes, deprehensus est. adeo sunt illic ex algore
 serotina tempora. Attamen descendit in campos,

ac duobus vel tribus praeliis coortos in ipsum Armenios fudit. Inde libere vicos populatus est, captoque, qui comportatus Tigrani fuerat commeatu, quam ipse extimescebat, offudit inopiam hostibus. Quos quum laceffendo ad dimicandum, castris eorum circumuallandis & foedandis ante oculos eorum agris quia saepe fuerant fusi, non mouit, exercitum inde ad Tigranis regiam conuertit Artaxata, vbi parui liberi & coniuges eius erant, non facturum ratus Tigranem quin pro eorum salute dimicaret. Fama tenet Annibalem Poenum, deuictu ab Romanis Antiocho contulisse se ad Armenium Artaxam, cui cum alia multa vtiliter suafisse & docuisse, tum notata eius loci, qui iners negligebatur, eximia indole atque amoenitate, formam ibi vrbis delineasse, eamque deducto eo Artaxae ostendisse, hortatumque ad eam condendam. Quod regi quum placuisset, atque ab eo contendisset, ipse ut operis curam susciperet, amplam excitauisse & magnificam urbem, eamque accepisse ab rege appellationem, atque caput factam Armeniz. Ad hanc urbem contendentem Lucillum non tulit Tigranes, sed castris motis quarto die prope Romanos confedit, medium capiens Artaxiam amnem quem transire necesse erat petiuris Artaxata Romanis. At Lucillus postquam diis sacrificauit, quasi certus de victoria, exercitum traduxit. Duodecim cohortibus in fronte positus, reliquos, ne circumueniretur ab hostibus, in subsidiis collocauit. Multi enim & delecti equites stabant in hostium aduersa acie, ante quorum signa fagittis ex equo vtentes Mardi & Iberes hastati, quibus Tigranes praecipue inter externos milites ut pugnacissimis fidebat. Nihil est ab illis tamen editum praeclari. Paulisper cum equitatu Romano velitati non tulerunt impetum legionum: verum hinc inde fuga diuisi, equitem ad insequendum traxere. Simulatque hi dissipati sunt, prouehentibus Tigranis equitibus, videns splendorem & multitudinem eorum Lucillus, subtrimit. Itaque equitem a confectandis hostibus reuocat. Interim ipse satrapis cum praestantissimo quoque sibi oppositis occurrit primus: quos, antequam manum conferere possent, consternatos pepulit. Ex tribus regibus, qui vna in hac acie fuerunt, foedissime fugit Ponticus Mithridates, qui ne clamorem quidem sustinuit Romanorum. Hi quum per longum spatium tota nocte hostium tergis inharenter, non solum trucidandis, verum etiam capiendis, pecuniaque & praeda agenda ferenda fatigati sunt. Liuius autor est priore praelio plures fuisse, in hoc nobiliores hostes captos & caesos. Hinc erectus Lucillus & fiduciae plenus, superiores regiones petere & domare statuit barbarum. Caeterum sub aequinoctio autumnali graues tempestates nec opinantem corripuerunt. Ningebat fere, & sereno pruina cum gelu infesta erat. Vnde equis erant amnes ex immodico frigore parum potabiles, ruptaque glacies & nervos equorum asperitate incidens aegre permeabiles efficiebat. Tractus fere nemorosus saltuosusque rigabat eos assidue ex niue in itinere effusa, atque incommode locis humidis pernoctabant.

Α και δις η̄ τρις αιατολμησαντᾱς επ̄ αυτον τοις Αριβριοις τρεφαλμος, αδεως επ̄ορθη̄ ταῑ κωμας και τον παρεσκωσμενον ταῑ Τιγρειαῑ σιτον εξαίρων, αῡ τοις εφοβειτο, τοις πολεμιοις απειετησεν διπορειαι. επεῑ ο̄ παρθαλιδμος εις μαχλιυ αῡτοις, ωπειτα φρβ̄ον τον χαρκα, και πρθαν̄ εν̄ ο̄φ̄ε̄ τ̄ω̄ χαρκᾱ εν̄ ο̄κ̄ινεῑ πεπληρησ̄ᾱ πολλαῑσι, αῑασῑ εβᾱδιζεν̄ επ̄ Αρταξατᾱ ο̄ Τιγρειου βασιλειον, ο̄ποῡ η̄ πᾱιδ̄ε̄ς αῡτ̄η̄ η̄π̄ιοῑ η̄ γεμεταῑ γεμ̄ᾱῑκ̄ε̄ς η̄σαν̄ εν̄ ο̄κ̄ιν̄αῑ ο̄ιομενος̄ αῑμᾱχ̄η̄ τ̄ω̄τᾱ παρ̄η̄σ̄ᾱταῑ τον̄ Τιγρειου. λεγεταῑ δε̄ Αγγῑσαῑ τον̄ Καρχηδονιου, Αντιοχοῡ καταπολεμη̄θεντος Β̄ υπο̄ Ρωμ̄αῑων, μεταβαῑᾱτᾱ παρ̄ος̄ Αρταξαῑ τον̄ Αριβ̄ριον, ᾱλλων̄ τε̄ πολλαν̄ εισηγη̄τιω̄ καῑ διδᾱσκαλον̄ αῡτ̄η̄ η̄με̄σ̄ᾱταῑ χ̄η̄σ̄ιμον, καῑ της̄ χω̄ρας̄ καταμᾱγοντᾱ τον̄ δοῡφε̄σ̄ᾱτον̄ καῑ η̄δισον, δε̄γε̄μ̄ω̄τᾱ καῑ παρ̄ορ̄ᾱλιδμον, ε̄χη̄μᾱ πολ̄εω̄ς εν̄ αῡτ̄η̄ παρ̄ο̄πορ̄ᾱσ̄ᾱταῑ, καῑ τον̄ Αρταξαῑ επ̄αγᾱρ̄η̄ντᾱ δε̄ῑσαῑ, καῑ παρ̄ε̄ρμ̄η̄σαῑ παρ̄ος̄ τον̄ οικισ̄ιον. η̄θεντος̄ δε̄ τ̄η̄ βασιλεω̄ς, η̄ δ̄η̄θεντος̄ ο̄πως̄ αῡτο̄ς̄ ε̄πιτρατη̄ση̄ τ̄η̄ ε̄ργοῡ, με̄γᾱ τῑ καῑ πᾱγκαλον̄ χ̄η̄μᾱ πολ̄εω̄ς αῑαση̄ναῑ, καῑ η̄μο̄δ̄η̄ιω̄ επ̄ωνυμ̄ον τ̄η̄ βασιλεω̄ς, μη̄ ε̄σ̄πολῑν̄ διποδ̄εῑη̄σ̄ω̄ναῑ της̄ Αριβ̄ριαῑς. ε̄πῑ τ̄ω̄τω̄ τ̄η̄ Λουκ̄ουλλοῡ βαδῑζοντος, εν̄ ο̄κ̄ιν̄αῑ η̄νε̄χε̄το̄ Τιγρειαῑς, ᾱλλᾱ τ̄ω̄ δ̄ιω̄σ̄ᾱμ̄ιν̄ αῡᾱλαβ̄ων, η̄με̄ρᾱ τε̄ταρτη̄ παρ̄ε̄τραπο̄δ̄εῑσε̄ τοις̄ Ρωμ̄αῑοις̄ εν̄ με̄σ̄ω̄ λαβ̄ων τον̄ Αρσαν̄αῑ ποταμον̄, ο̄ν̄ ε̄ξ̄ αῑᾱγκ̄ης̄ Αρ̄βᾱτιον̄ αῡ τοις̄ Ρωμ̄αῑοις̄ τοις̄ επ̄ Αρταξ̄ᾱτων̄ παρ̄ορ̄ᾱλιδμοις̄. η̄σ̄ᾱς̄ ο̄ τοις̄ θε̄οις̄ Λουκ̄ουλλοῡ, ω̄ς̄ εν̄ χ̄ε̄ρ̄αῑ ο̄ῡσης̄ της̄ νικ̄ης̄, διε̄β̄ιβᾱζε̄ τον̄ στρᾱτη̄ν, εν̄ δω̄δεκᾱ σπεῑραῑσῑ παρ̄ε̄ταγμε̄ναῑσι, τ̄αῑσῑ δε̄ ᾱλλαῑσῑ ε̄πῑε̄ταγμε̄ναῑσῑ Αρ̄βᾱ τ̄αῑ κυκ̄λω̄σῑ τ̄η̄σ̄ πολ̄εμ̄ιων. πολλοῑ γαρ̄ η̄σαν̄ ῑπ̄ω̄ταῑ καῑ λογᾱδες̄ αῑπ̄ω̄τᾱ ε̄ταγμε̄νοι. παρ̄ ο̄ αῡτ̄η̄ ῑπ̄ω̄το̄ξ̄ο̄ταῑ, Μᾱρδο̄ν̄ καῑ λογᾱφο̄ροῑ Ιβ̄η̄ρες, ο̄ις̄ με̄λῑσᾱ τ̄η̄σ̄ ξ̄ενων̄ ο̄ Τιγρειαῑς̄ ε̄πῑσ̄ευεν̄, ω̄ς̄ μαχη̄μο̄σᾱτοις̄. ο̄ῡ μ̄ω̄ν̄ επ̄ᾱρ̄ᾱνη̄ η̄ λαμ̄ω̄σ̄αῑ επ̄ αῡτ̄η̄ μ̄ικ̄ρᾱ ο̄ τοις̄ ῑπ̄ω̄τοις̄ τ̄η̄σ̄ Ρωμ̄αῑων̄ Αρ̄βᾱ π̄λη̄κ̄η̄σ̄ᾱλιδμοῑ, τοις̄ πε̄ζοις̄ ε̄πῑο̄ντᾱ ο̄ῡχ̄ ῡπο̄ε̄μ̄ειναῑ, ᾱλλ̄ ε̄κᾱτερω̄σε̄ της̄ φῡγη̄ς̄ σχε̄δ̄οντες̄, επ̄ε̄ᾱσ̄ᾱντο̄ τοις̄ ῑπ̄ω̄ταῑ παρ̄ος̄ τ̄ω̄ διᾱω̄ξ̄ιν̄. ᾱμᾱ δε̄ τ̄ω̄ τ̄οῡτοις̄ Αρ̄βᾱσ̄ᾱρῑω̄ναῑ, τ̄η̄σ̄ παρ̄ τον̄ Τιγρειοῡ ε̄ξ̄ῑπ̄ασ̄ᾱλιδμον̄, ιδ̄ων̄ τ̄ω̄ λαμ̄ω̄σ̄αῑ τᾱ καῑ ο̄ π̄λη̄η̄ος̄ ο̄ Λουκ̄ουλλοῡ ε̄δεῑσε̄. η̄ τοις̄ μ̄ω̄ν̄ ῑπ̄ω̄ταῑ απο̄ της̄ διᾱω̄ξ̄εω̄ς̄ αῑε̄κᾱλη̄στο, παρ̄ ο̄ αῡτο̄ς̄ αῑτε̄ση̄ τοις̄ σᾱτραπ̄ιω̄ις̄ καῑ τ̄ αῡτον̄ ο̄ῡσῑ μ̄ε̄ τ̄η̄σ̄ δε̄ξ̄ιᾱν̄ καῑ παρ̄ιν̄ εις̄ χ̄εῑρας̄ ε̄λθ̄ειν, φοβ̄η̄σ̄ᾱς̄ ε̄τρε̄ψ̄ατο. τ̄ειαν̄ δε̄ ο̄μο̄δ̄ω̄ ε̄ταγμε̄νων̄ βασιλεων̄, αῡρη̄σᾱ δε̄κε̄ῑ φῡγειν̄ ο̄ Ποντικ̄η̄ς̄ Μιθριδᾱτης, ο̄ῡτε̄ τ̄ω̄ κ̄ραῡλῑω̄ τ̄η̄σ̄ Ρωμ̄αῑων̄ αῑᾱρ̄η̄μ̄οῡ. η̄μο̄δ̄η̄ῑοῡς̄ δε̄ της̄ διᾱω̄ξ̄εω̄ς̄ μαχε̄ταῑ, καῑ δε̄ ο̄λης̄ νυκ̄τω̄ς̄ ο̄ῡ μ̄ονο̄ν̄ κ̄τεινο̄ντες̄ αῡτοις̄, ᾱλλᾱ καῑ ζω̄ρη̄μ̄ω̄ταῑ, καῑ χ̄η̄μᾱτᾱ καῑ λ̄εῑαῑ ᾱρ̄η̄ντες̄ καῑ φ̄ε̄ροντες̄ απ̄ε̄ῑπον̄ ο̄ῑ Ρωμ̄αῑοῑ. φη̄σῑ δε̄ ο̄ Λιοῡιος, εν̄ μ̄ω̄ν̄ τ̄η̄ παρ̄ε̄τρᾱ μᾱχη̄ π̄λεῑονας̄, εν̄ δε̄ τ̄ω̄τ̄η̄ γνω̄ε̄ῑμο̄σ̄τοῑσῑ πε̄σεῑν̄ καῑ λ̄η̄φ̄η̄σ̄αῑ τ̄η̄σ̄ πολ̄εμ̄ιων. εν̄ τ̄η̄σ̄ Λουκ̄ουλλοῡ μ̄ω̄ν̄ επ̄η̄ρ̄η̄μ̄οῡ καῑ τε̄ταρ̄η̄κ̄ᾱς̄, αῡτω̄ παρ̄ε̄σ̄ᾱγειν̄ δῑε̄νοῑε̄το̄ καῑ κατασ̄ρε̄φ̄ε̄σ̄ᾱταῑ τον̄ βαρ̄βαρ̄ον̄ ω̄ρᾱ δε̄ ῑση̄με̄ριᾱς̄ φ̄η̄νο̄π̄ω̄εῑνης̄ εν̄ ο̄κ̄ιν̄αῑ ε̄λ̄πεῑσαν̄ τ̄η̄ χ̄εῑμ̄ω̄ν̄τες̄ επ̄ε̄πε̄σαν̄ βαρ̄εις̄, τᾱ μ̄ω̄ν̄ π̄λεῑσᾱ καταμ̄ο̄φῑοντες̄, εν̄ δε̄ τοις̄ αῑθ̄ρ̄οις̄ πᾱχῡλω̄ ε̄πῑφ̄ε̄ροντες̄ καῑ πᾱρον, ῡφ̄ ο̄ῡ χᾱλεποῑ μ̄ω̄ν̄ η̄σαν̄ ο̄ῑ ποταμο̄ῑ

το̄ις̄ ῑπ̄ω̄ταῑ πῑνε̄σ̄ᾱταῑ, Αρ̄βᾱ η̄ῡχε̄ρ̄η̄τος̄ ῡπο̄βολ̄ιω̄, χᾱλεπᾱῑ δε̄ αῡτ̄η̄ αῑ Αρ̄βᾱσ̄αῑσῑ, εν̄ κ̄ρη̄νυμ̄οῡ τ̄η̄σ̄ κ̄ρυσᾱλλοῡ καῑ Αρ̄βᾱσ̄ω̄ντο̄ς̄ τᾱ ν̄δ̄ε̄σ̄ᾱ τᾱν̄ ῑπ̄ων̄ τ̄η̄σ̄ ε̄ῡχε̄ρ̄η̄τη̄. της̄ ο̄ χω̄ρας̄ η̄ πολλ̄η̄ σῡνη̄ρε̄φ̄ης̄ ε̄σ̄ᾱ καῑ γε̄νο̄πορ̄ος̄ η̄ ῡλ̄ω̄δ̄ης̄, ᾱεῑ καῑ ε̄ῡχε̄ρ̄η̄ν̄ αῡτοις̄. χ̄ῑονος̄ αῑᾱπῑμ̄πλᾱμ̄οῡ εν̄ τ̄αῑσῑ ο̄δο̄ῑσ̄ο̄ρεῑαῑσῑ, καῑ κᾱκ̄ω̄ς̄ εν̄ το̄τοις̄ νο̄τε̄ροις̄ νυκ̄τε̄ρ̄αῑσ̄ο̄ντᾱς̄.

οὐ πολλὰς οὖν ἡμέρας ἀχλυσθήσαντες τῷ Λουκυλλῷ
μετὰ τὴν μάχην, ἑταίροισι, καὶ ὡς ἄποδοιο, πρὸς τὸν δρόμον καὶ τοὺς
χιλίαρχους παρεπέμποντες, ἔπειτα θορυβώδεις εἶναι
σάμμοι, καὶ κατὰ σκηνὰς νυκτὸς ἀλαλάζοντες· ὅπως εἶναι
δοκεῖ σὺμβολον διασταπικῶς ἐξούσης στρατῶν. καίτοι πολλὰ
παρῶν ἐπιπέροι Λουκυλλῷ, ἀξίων ἀλλοῖς μακροθυμίαν
ἐμβαλέσθαι ταῖς ψυχαῖς, ἀλλοῖς οὐ τὴν ἐν Ἀρμενίοις Καρ-
χηδὸνα λαβόντες, ἀδρός ἐξήσου, (τὸν Ἀννίβου λέγων) ἐρ-
ρον ἀνατρέψωσιν. ὡς δὲ εἶπεν, ἀπὸ γὰρ ἀλλοῖς ὀπίσω,
καὶ κατ’ ἄλλας ὑπερβολὰς διελθὼν τὸν Ταῦρον, εἰς τὴν
λεγομένην Μυγδονικὴν κατέβαινε χώραν, πάνμορον καὶ
ἀλσεινὴν, καὶ πόλιν ἐν αὐτῇ μεγάλην καὶ πολυάνθρω-
πον ἔχουσαν· ἡ δὲ ἰσθμὸς βαρβαροῖς, Σίροις, οἱ δὲ Ἕλληνας,
Ἀντιόχεια Μυγδονικὴν παρῶν ἐξήσου. ταῦτα ἔχον ἀ-
ξιώματα μὴ ἀδελφὸς Τιγράνου, Γούρας, ἐμπειρία δὲ καὶ
δεινότητι μηχανῆ, Καλλίμαχος, ὃς καὶ περὶ Ἀμισὸν πλεί-
στα πρὸς τὸν Λουκυλλῷ παρῶν ἐξήσου. βαλόντος δὲ στρατό-
πεδον, καὶ πᾶσαν ἰδέει πολιορκίας ἐπαγαγὼν, ὀλίγον χρό-
νον κατὰ κράτος λαμβάνει τὴν πόλιν· καὶ Γούρας μὲν εἰσὶν
ἐνχειρίσασθαι, φιλοκρίτως ἐξήσουτο Καλλίμαχον δὲ ὑπὸ
σχινομένην θήσας ἀπορρήτους μεγάλων χρημάτων ἀνακα-
λύψαι, οὐ παρεβόη, ἀλλ’ ἐκέλευσεν ἐν πέδιλας κείσει-
σθαι, δίκην ὑπέβοντα τὸ πρὸς τὴν Ἀμισσηνὴν ἀγα-
μνήαντος πόλιν, ἀφείλετο φιλοκρίτως αὐτὴν καὶ χρηστότη-
τος ἔτι δειξίω παρῶν τοῖς Ἕλληνας. μέγρι τὸ ποταμὸς αὐτῶν
Λουκυλλῷ τὴν τῆν ἐπομένην συστρατηγίην ἐντεθεῖν
δὲ ὡς περὶ πένοντος ἐπιλιπόντος, παρῶν ἐξήσου πόντα,
καὶ πρὸς τὰσιν ἀπικροῦσαν, εἰς τὴν μὲν ἔπεδείκνυτο καὶ
μακροθυμίαν ἠγέμενος ἀγαθῶν, δόξαι δὲ ἔχον ἐπὶ σκευάσμα-
σιν ἀπὸ οὐκ ἐπίπτοι ἀλλὰ καὶ τὴν παρῶν ἀρχαίαν ἐξήσου ἦλθε,
δὲ παρῶν καὶ δὲ παρῶν ἐξήσου μέγρι, ἀποβαλεῖν τῆν δὲ ἀ-
πὸ τῶν αὐτῶν οὐχὶ τὴν ἐλαχίστην εἰς τὸ παρῶν, οὐκ ὡν θε-
ρα πρὸς τὸν πλῆθος στρατιωτικῶν, καὶ πρὸς τὸ παρῶν ἡδονὴν
τὴν εἰρημὴν γινόμενον, εἰς τὴν ἀπὸ τῆν καὶ κατὰ τὸν ἠ-
γούμενος. ὃ δὲ μέγρι τὸν δὲ τὸν δὲ τὸν δὲ τὸν δὲ τὸν δὲ τὸν δὲ τὸν δὲ
μοσος εἰς πεφυκῶς, ἀλλὰ πόντων κατὰ φρονῶν, καὶ μηδενὸς
ἀξίους παρῶν αὐτὸν ἠγούμενος. ταῦτα γὰρ ἐπὶ ἀρξῆσαι Λου-
κυλλῷ καὶ λέγουσιν ἐν πᾶσι τοῖς ἀλλοῖς ἀγαθῶν. καὶ γὰρ
μέγρι, καὶ καλὸς, καὶ δεινὸς εἶπειν, καὶ φρόνιμος ὁμαλὸς ἐν
ἀρξῆ καὶ στρατοπέδῳ δοκεῖ ἠγέμενος. Σαλεύσιος μὲν οὖν φησι,
χαλεπῶς εἶπε τὴν τῶν στρατιωτῶν παρῶν αὐτὸν, ἀλλοῖς ἐν
εἰρημῇ τὴν πολέμου παρῶν Κυζικῶ καὶ πάλιν παρῶν Ἀμισσηνῶν
δύο χιλιάδας ἐξήσου ἐν χεραὶ εἶπε γὰρ τὴν ἀναγκασθέντας ἠνί-
ων δ’ ἀλλοῖς καὶ οἱ λοιποὶ χιλιάρχους ἢ γὰρ ἐν τῇ πολέμῳ διεχρί-
μαζον, ἢ περὶ τοῖς συμμαχῶν ὑπὸ αὐτῶν σκηνουῶντες, εἰς τὴν
πόλιν Ἕλλησίδα καὶ φίλιον οὐδὲ ἀπαξ εἰσήλθε μετὰ στρα-
τοπέδου Λουκυλλῷ. εἶπε δὲ ἐξήσου ἀλλοῖς παρῶν μέγρι
ἐπέδωκεν ἀπὸ τῆν Ρώμης οἱ δεμαγωγοὶ παρῶν αἵματι. φθόνου
τῶν Λουκυλλῷ κατὰ τῶν ἠγέμενος, ὡς ὑπὸ φιλαρχίας καὶ φιλο-
πλυστίας ἐλκύντος τὴν πόλεμον, καὶ μονονὸς κατὰ τῶν ἐν
τῶν Σιλικίας, Ἀσίας, Βιθυνίας, Παφλαγονίας, Γαλατίας, Ἔ-
πόντων, Ἀρμενίας, τὰ μέγρι Φάσιδος νῆσῶν καὶ τὴν Τιγράν
Βασιλείαν πεπορηκῶς, ὡς περὶ εἰς δύσασ τοῖς βασιλεῖς, ἐκα-
ταπολεμῆσαι, πεμφθέντος. τῶν γὰρ εἶπειν φασι εἶνα τῆν στρα-
τηγῶν Λόκιον Κοίτον. ὑφ’ ἑμάλις πειθόντες, ἐφησάντο πέμπειν ἀρξῆς τῶν Λουκυλλῷ τῆν ἐπαρχίαν

A Igitur quum non multos secundum praelium dies fuissent Lucillum sequuti, institerunt ei oblueta- ri. Primum precibus ad Lucillum per tribunos agere, deinde tumultuosius coire, & per tentoria noctu conclamare: quod esse fedios exercitus signum apparet. Quum etiam obnixè obsecraret Lucillus, obtestans eos haecenus ut occallarent animis, dum Armeniorum Carthagine capta infestissimi hostis (Annibalem designabat) opificium deleuissent. Vbi nihil profecit, retro signa mouit, aliisque iugis traiecto Tauro in regionem Mygdonicam appellatam descendit, munificem & apricam: in qua urbs ampla & populosa erat, Nisibin barbari, Graeci vocabant Antiochiam Mygdonicam. Huic praeerat autoritate Tigranis frater Guras, arte & solertia machinali Callimachus, is qui Amisi plurimum negotii exhibuerat Lucullo. Castris prope urbem positus, postquam omne genus oppugnationis adhibuit, breui spatio expugnauit urbem. Guram, qui in potestatem eius se dedit, comiter habuit: Callimachum uero non audiuit, quamuis grandis pecuniae se reconditos thesauros profiteretur proditurum, uerum in uinculis haberi imperauit ad poenas pendendas, quod inflammata Amisenorum urbe, gloriam sibi & benignitatis erga Gracos materiam declarandae praecidisset. Haecenus fortunam dicas comitem in rebus gerendis Luculli fuisse. Deinceps, quasi cadente uento, quum omnia urgeret, ubique autem incurreret, uirtutem quidem boni imperatoris & longaminitatem ostendit, splendor uero rebus & gratia abfuit: imo etiam ante collecta fortuna fluctibus & contentionibus suis cum exercitu prope manibus, dilapsa est. Cuius non minimam ipse praebuit causam, quod non conciliaret animos sibi vulgi militaris, & quicquid subiectis imperio suo blandimenti adhibebatur, semen esse dedecoris duceret & ruinam autoritatis suae. Quod uero maximum est, ne principibus quidem & dignitate paribus poterat se praebere comem, sed omnes despiciebat, & nihili praese faciebat. His uitiis Lucillus inter multas uirtutes fuisse dicitur aspersus, quando procerus, & pulcher, & eloquens, & prudens iuxta domi & militiae perhibetur extitisse. Ac Salustius quidem fuisse milites mox à belli exordio male ait in eum animatos, quod ad Cyzicum & iterum ad Amisum duas hyemes eos in castris continuisset. Fatigati fuerunt & caeteris brumis. Aut enim in hostico hibernauerunt, aut apud socios tetenderunt sub dio. In oppidum Graecum & pacatum ne semel quidem intulit pedem cum exercitu Lucillus. Ita animatis maximas occasiones praebuerunt illi qui Romae in concionibus regnabant. Hi per inuidiam Lucillum criminabantur, imperii & pecuniae auiditate bellum ducere: unum propemodum Cili- ciam, Asiam, Bithyniam, Paphlagoniam, Galatiam, Pontum, Armeniam, omnes denique prouincias usque ad Phasim obrinere: nunc uero etiam Tigranis regis depradatum, quasi ad exuendos reges foret, non ad debellandos missus. Id enim unum ex praetoribus dixisse aiunt L. Quinctium: à quo potissimum impulsus populus Romanus prouinciae successores mittendos Lucullo sciuit,

συνέθεντο τῷ Ἰουδαίῳ τῷ Ἰέρους· ἐὰν δὲ μηδείς ἐν ταῖς χερσὶ
 να τούτων κατὰ τῶν αὐτῶν ἀγωνιούμηνος, ἀπὸ τῆς ἰσχυρίας
 ταύτης ἐδοκίμασε ἀνάγκης τὸν Λούκυλλον, ἢ παρῆσαν
 τοῖς βαρβάροις τὴν χώραν ἀπολειφθέντα. συνέειχεν οὖν
 αὐτὸν ἐκείνῳ παρῆσαν ἰσχυρία, ὁ δὲ παρῆσαν παρῆσαν ἰσχυρία
 χίλων, ἀλλ’ εἰ τῷ Ἰουδαίῳ ἀγαπῶν, καὶ παρῆσαν πορτου-
 μάριον ὑπὸ τῷ Τιγράνου τὴν Καππαδοκίαν, καὶ πάλιν
 ὑβείζοντα Μιθριδάτῳ, ὃν αὐτὸς ἐπέσπυρει τῇ συγ-
 κλητῇ γράφῃ κατὰ πεπολεμηῆσθαι. καὶ οἱ παρῆσαν
 παρῆσαν αὐτῶν παρῆσαν τὴν ἐν Γόντῳ παρῆσαν
 γμάτων, ὡς δὲ δὴ βίβαίως ἐχούμηνος. καὶ δὴ παρῆσαν
 ἐάσαν οὐδὲ αὐτῶν κύριον, ἀλλὰ παρῆσαν καὶ παρῆσαν
 παρῆσαν ὑπὸ τῷ γραπῶν τῷ. οἷς γὰρ ποσὺ πε-
 ειλῶ τῆς εἰς τὸν γραπῆν ἀσελγείας, ὡς τε τῷ Ἰέρους
 λήγοντος, ἐκδύτεις τὰ ὄπλα καὶ ἀπασάμηνος τῷ με-
 χήρας, παρῆσαν τοῖς μηδαμῶ παρῆσαν ἀλλ’
 ἀπειρηκῆσθαι ἢ δὴ πολεμίους ἀλαλάξαστες δὲ καὶ σια-
 μαχίσαστες ἀπεχώρισαν ἐκ τῶν χήρας, ὅτι μαρτυ-
 ράμηνος πεπληράσθαι τὸν χήρον ὃν ὡμολόγησαν τῷ
 Λουκύνῳ παρῆσαν. τοῖς δὲ ἄλλοις ἐκάλεσε ἀπὸ
 γραμμῶν Γομπήσιος· ἢ δὴ γὰρ ἀποδέδεικτο τῷ παρῆσαν
 Μιθριδάτῳ καὶ Τιγράνῳ πολεμῶν γραπῆς, χήρα
 τῷ δήμου καὶ χήρα τῷ δημογωγῶν. ἐπεὶ τῇ γεβου-
 λῇ καὶ τοῖς ἀείσοις ἀδίκῃ πάσχειν ἔδοκε Λούκυλλος, οὐ
 πολεμῶν ἀδύσοις ἀλλὰ δριάμβου λαμβάνων ὁ δὲ
 τῆς γραπῆς ἀναγκασάμηνος, ἀλλὰ τῷ ἐπάθλων τῆς
 γραπῆς ἐξίσασθαι καὶ παρῆσαν ἑτέρους. ἐπὶ δὲ
 μάλλον ἐφαίνῃ ὁ γινόμενος τοῖς ἐκείνῳ παρῆσαν
 οὔτε γὰρ πῆς ὁ Λούκυλλος οὔτε πῆς τῷ ἐκ πο-
 λέμῳ κύριος ὑπῆρχεν. οὐδὲ εἴα τινὰ Γομπήσιος βα-
 δίξεν παρῆσαν αὐτῶν, ὁ δὲ παρῆσαν εἰς ἐκείνους ἔγραψε
 καὶ διένεμμε μετὰ τῷ δέκα παρῆσαν· ἀλλ’ ἐκώλυνεν,
 ἐκπῆσις ἀπὸ γραμμῶν, ἢ φοβερός παρῆσαν ἀπὸ μεί-
 ζοντος δυνάμεως. ὅμως δὲ ἔδοξε τοῖς φίλοις συναγα-
 γῆν αὐτοῖς. καὶ συνῆλθον ἐν κάμῃ πῆς Γαλατίας, καὶ
 παρῆσαν ἀλλήλους φιλοφρονῶν καὶ συνῆλθον ὅτι τοῖς
 κατωρθώμασι ἑατέρῳ παρῆσαν μὲν ὂν ὁ Λούκυλλος,
 ἀξίωμα δ’ αὐτῷ ὁ Γομπήσιος μείζον, ἀπὸ πλόνων γρα-
 πῆσιν καὶ δυοῖν δριάμβων· ράβδοι δὲ ἀμφοτέρῳ παρῆσαν
 γωῦτο διαφινέροσι ἀπὸ τῶν ἰσχυρίας. καὶ τῷ γὰρ Γομπήσιος με-
 χήσιν ὄδῳ ἀπὸ τῶν αἰσῶν καὶ ἀσχυριῶν ὄδῳσαντος,
 τῷ δ’ ἀφῆσας ἐπὶ τῷ ἐκείνῳ τῶν ράβδοις ἰδόντες οἱ τῷ
 Λουκύνῳ ράβδοφορῶν, φιλοφρονούμηνος τοῖς ἐκείνῳ με-
 τίδωσαν ἐκ τῷ ἰδίῳ, παρῆσαν καὶ παρῆσαν ἐξῆσαν.
 καὶ ὁ γινόμενος εἰς οἰωνὸν ἐπίθεντο χήσιν οἱ Γομπήσιος φί-
 λῶν. τῷ γὰρ ὄντι τῷ ἐκείνῳ γραπῆς αἰ τούτου παρῆσαν
 ἐκώσμησαν. ἐκ τῷ τῷ λόγῳ παρῆσαν ὁ δὲ ἐπιεικὲς συνῆσαν
 σαν, ἀλλ’ ἐπὶ μάλλον ἀλλοτριωθέντες παρῆσαν ἀλλήλους
 ἀπῆλθον, καὶ τῷ ἀπὸ τῷ Λουκύνῳ χήσιν ἀπῆσαν
 παρῆσαν ἡκύρωσαν ὁ Γομπήσιος, γραπῶν δὲ τοῖς ἄλλοις
 ἀπαγαγῶν, μόνους αὐτῶν χήσιν ἐξαχώσιους ἀπέλιπε
 συνδριάμβουσαν, ὁ δὲ πῆς μάλα παρῆσαν
 ἐπομάσιος οὔτε πῆς αὐτῶν ἢ δυστυχῆς ὁ Λούκυλλος παρῆσαν
 τῷ δὲ πῆσιν ἐν ἡγεμονίᾳ παρῆσαν καὶ μέγι-
 σον· ὡς εἴτετο μετὰ τῷ ἄλλων ὑπῆρχεν αὐτῶν, τῷ χήσιν οἰωνῶν
 καὶ πῆσιν (μετ’ ἀδελφείας, ὅτι μελῆσιν, συν-
 ἑσῆς, διαχωσῆσιν) ὁ δὲ εἶχεν ἢ Ρωμαίων ἡγεμονίαν τὸν
 Ἐυφράτη τῆς Ἀσίας ὄρεν, ἀλλὰ τὰ ἑσῆς

re ceperunt se illam ætatem ad signa mansuros
 Quod si nemo interea ad pugnandum secum
 descenderet, discessuros. His oportebat ac-
 quiescere Lucullum, aut desertam præsidio re-
 linquere barbaris prouinciam. Continuít er-
 go illos non iam imperio, neque eos in aciem
 eduxit, verum satis huic erat, modo manerent,
 patiebaturque vastari à Tigrahe Cappadociam,
 & insolescere de integro Mithridatem, cum quo
 ipse ad senatum scripserat esse debellatum, ad-
 uenerantque ad res Ponti componendas, sicut
 pacatas, legati. Qui ubi iam adfuerunt, offen-
 derunt ne ipsum quidem sui iuris esse, verum à
 militibus haberi ludibrio & soggillari. Hi ve-
 ro eo in imperatorem progressi insolentia sunt,
 ut exacta ætate sumpserint arma, gladiisque di-
 strictis, prouocarent nusquam apparentes, qui
 iam receperant se hostes, iubilantesque & bra-
 chia iactantes inaniter, excederent castris, testa-
 ti completum tempus quod Lucullo commora-
 turos se promiserant. Alios euocauit per lite-
 ras Pompeius. Iam enim aura populari & con-
 cionatorum adulatione bellum ei erat contra
 Mithridatem & Tigranem decretum. Nam
 senatui quidem & optimatibus affici Lucul-
 lum iniuria apparebat, cui non belli, sed tri-
 umphi mitteretur successor, nec bellis geren-
 dis cogi, sed rerum gestarum præmiis cedere
 eaque permittere aliis. Magis autem præsen-
 tibus ibi res visa inuidiosa. Neque enim re-
 lictum Lucullo fuit vel præmiorum vel pœ-
 næ pro cuiusque meritis in bello arbitrium,
 neque cuiquam permisit Pompeius eum adire,
 vel rata esse acta eius, vel quæ ex consilio de-
 cem legatorum dispensabat, verum prohibuit
 ea per edita, eratque ob maiorem exercitum,
 quem habebat, formidabilis. Visum est tamen
 amicis ut conuenirent. Congressi sunt in vico
 quodam Galatiæ, atque inter se comiter consu-
 lutauerunt, congratulati que sunt inuicem de re-
 bus bene & feliciter gestis. Erat natu maior
 Lucullus, sed Pompeii ex pluribus imperiis &
 gemino triumpho dignitas superior. Fasces v-
 trique laureatæ victoriarum causa præfereban-
 tur. Quia vero venerat Pompeius longa via
 per loca arida & tqualida, torridas laureas fasci-
 bus eius circumiectas quum considerarent Lu-
 culli lictores, benigne illius licitoribus largiti sunt
 ex suis recentibus & virentibus. Eam rem amici
 Pompei in faustum omen vertere. quippe reue-
 ra huius imperium illius res gestæ decorarunt.
 Ex eo colloquio nihilo sunt inter se æquiores fa-
 cti, verum discesserunt magis à se mutuo aliena-
 ti. Luculli æta rescidit Pompeius: milites æt-
 teros ei abstulit, solos mille sexcentos ad trium-
 phum reliquit, ac ne hos quidem ad eum sequen-
 dum promptos. Adeo fuit ad id quod caput est in-
 duce & summum ineptus aut infastus Lucullus.
 Quod si adiunctum ad reliquas eius tot & tantas
 virtutes esset, ad fortitudinem, vigilantiam, pru-
 dentiam, iustitiam, non haberet Romanum impe-
 rium Euphratem Aficæ terminum, sed vltima terræ

[Marginal notes in a smaller hand, partially cut off on the right edge of the page.]

& mare Hyrcanum : quando ceteras gentes ante domuerat Tigranes, nec Parthorum potentia, quanta Crassi imperie enituit, tanta fuit sub Lucullo, neque aequalis consentiens, verum ob intestina & finitima bella ne Armeniorum quidem valebat pulsare insultus. Nunc vero videtur Lucullus mihi plus quam per se patriae commodavit, incommo- dasse per alios: siquidem Armenicarum palmarum ex vicina Parthis provincia obtenta, Tigranocerta, Nisibis, opes hinc Romam deportate, captum Tigranis diadema atque in triumpho translatum, Crassum in Asiam, tanquam nihil aliud quam manubiarum & praeda essent barbari, incenderunt. At cito in sagittas incurrens Parthorum, Lucullum demonstravit non hostium mulierositate & molitia, sed virtute & consilio suo vicisse. Verum de his post agemus. Porro regressus ad urbem Lucullus, offendit primum Marcum fratrem ob ea quae in quaestura iussu Syllae gesserat accusatum. Quo absoluto, in hunc ipsum conuertens se Memmius, inflammavit populum, ac quasi multa intervertisset de praeda, traxissetque bellum, suasit ut ei triumphum denegaret. Quum vocaretur hic in magnum periculum Lucullus, principes & potentissimi inseruerunt se tribubus, multisque precibus & contentione aegre induxerunt populum ut triumphum ei concederet. Triumphum non (ut aliqui) pompae prolixitate, & rerum traductarum copia portentosi & fastidiosum duxit, sed armis hostilibus, quorum erat vis ingens & machinis regniis circum Flaminium exornavit, quod erat per se haud contemnendum spectaculum. Ipso in triumpho equites cataphracti pauci, currus falcati decem traducti, amici & duces regni sexaginta. Naues longaerostreae decem supra centum translatae. Ipsius Mithridatis aurea senum pedum statua & gemmis destinctum scutum. Fercula viginti vasorum argenteorum, aureorum poculorum, armorum & nummorum trigintaduo. Haec per viros traducta. Octo muli lectos autem portauerunt, sex & quinquaginta argentum infectum, alii centum & septem, argenti signati paulominus vicies septies centena millia drachmarum. In tabulis breuiaria pecuniae, quam Pompeio ad bellum piraticum & quaestoribus dederat. Praeterea, quod militibus in singulos nongenos quinquagenos denarios diuiserat. Sub his splendidum epulum populo & circumiectis vicis dedit. Repudiata autem Clodia, lasciuia & improba muliere, Seruiliam duxit Catonis sororem: quae item nuptiae parum faustae fuere. Vna enim carebat sola Clodia macularum infamia ex fratribus: cetera pariter flagitiosam & impudicam ut ferret Catonis reuerentia vim intulit sibi. postremo tolerare eam non valuit. Quum vero mirificam spem ostendisset senatui, qui hunc virum habere arbitrabatur se aduersus Pompeii dominationem praesidium & propugnaculum optimatum, ingenti gloria atque autoritate subnixum, deseruit abdicavitque temp. vel quod agram iam difficile retineri cerneret a lapsu posse, vel (ut nonnulli volunt) quod quum plenus esset honorum, ad placidissimam & mollissimam vitam ex multis certaminibus & sudoribus, quae non felicissimum habuerant exitum, delaberetur.

A
 κχι τὸ ὕψος τῶν ἑλκεσῶν, τῶν μὲν ἄλλων ἐθαύμαζον τὴν ἀρετὴν τῆς ἀσπίδος, τῆς ἰσχυρῆς οὐχ ὅτι καὶ Κρασί-
 σον εἰσεφάνη, ποσάτης καὶ Λούκουλλον εὐσεύς, οὐδὲ ὁμοίως
 σιωπῆσε, ἀλλ' ἔπειτα ἐμφορῶν καὶ περὶ τῶν πολέμων
 οὐδὲ Ἀρμενίους ἐβείβησεν ἑρρωμένους ἀμύνεσθαι. νῦν δὲ
 μοι δοκεῖ Λούκουλος ὦν ἐφάσθη δι' αὐτὸ τὴν πατρίδα.
 Βλέψαι μείζονα δι' ἐτέρων. Ἐὰ γὰρ ἐν Ἀρμενίᾳ ἔσπασα
 Πάρθων πλησίον ἐπῶσα, καὶ Τιγρηνόκερρα, καὶ Νισίβις, καὶ
 πλεῖστον ἐκ τούτων πολὺς εἰς Ῥώμην κρημάσει, καὶ ὁ Τι-
 γρηνὸς διαδέχεται πομπὴν ἀχμάλωτων, ἐπὶ ἧρε Κρασίον
 ἐπιτίττω Ἀσίαν, ὡς λάφυρα καὶ λείαν τοῖς βαρβάρους, ἄλλο
 δὲ ὁδὸν ὄντας. ταχὺ μάλιστα τοῖς Πάρθων περὶ τῶν στυ-
 γῶν, ἀπέδραξε τὸν Λούκουλλον οἷον ἀφροσύνη καὶ μαλακία
 τῶν πολεμίων, αὐτὸς ὅτι πόλις καὶ ὁμόθυτοι περὶ τῶν μύλων.
 ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἕστερον. ὁ δὲ Λούκουλος ἀναβὰς εἰς Ῥώ-
 μην, πρῶτον μὲν κατέλαβε τὸ ἀδελφὸν Μάρκον ὑπὸ Γαίον
 Μεμμίου κατηργούμενον ἐφ' οἷς ἕστερον ἱεμεύων, Σύλ-
 λα πρὸς τὰς ἀφ᾽ αὐτοῦ, ἐκείνου δὲ ἀποφυγόντος, ἐπὶ τῶτον αὐ-
 τὸν ὁ Μέμμιος μετὰ βασιλῆος παρώξυνε τὸν δῆμον, καὶ ὡς
 πολλὰ νεοσφισμῶν καὶ μηκύναντι τὸν πόλεμον ἐπεισεν
 αὐτὰ μὴ δοῦναι θρίαμβον. ἐλθόντος δὲ εἰς ἀγῶνα τῶ Λου-
 κούλου μέγαν, οἱ παρῶτες καὶ δυνατάτατοι κρημάσαν-
 τες εὐσεύσασθαι φύλας, πολλὴν δεισὴ καὶ αὐτοῦ ἡ μολὸς ἐπεισεν
 τὸν δῆμον ἐπιτρέψαι θρίαμβῶσαι, ἔχῃ ὡς ἔπειτα ἐνοὶ μήκαρι πομ-
 πῆς, καὶ πλεῖστον τῶν κρημάζων, ἐκ πληκτικῶν καὶ ὀχλώδων
 θρίαμβων, ἀλλὰ τοῖς ὀπλοῖς τῶν πολεμίων εἶσι παμπόμοις καὶ
 τοῖς βασιλικῆς μηχανήμασι τὸν Φλαμίνιον ἱππόδρομον
 διεκώσμησε. καὶ ἵα τις ἐὺ αὐτὴ καὶ ἑαυτὸν οἷον ἀκερα-
 φρονῆτος. ἐν τῇ πομπῇ, τῶν τε καταφρέκτων ἱππέων ὀλί-
 γοι, καὶ τῶν ἀρετῶν φόρων ἀρμύτῃ δέκα παρήλθον ἐξῆκοντα
 ὅφισι καὶ στρατηγῶν τῶν βασιλικῶν μακροῖς ὅχι καλῶ-
 βοῦσι νῆες ἑκατὸν καὶ δέκα ἅμα παρεκρίθησαν αὐτὸν τε
 Μιθριδάτου χρεῦτος ἐξ ἀποικητῶν, καὶ θυρέος τις δια-
 λυτός καὶ φορητάτα εἶχον μὲν εὐργυρῶν σιδῶν, χρυσῶν δὲ
 ἐκ πρὸς καὶ ὀπλων καὶ νομίσματος, δύο καὶ τετράκοντα.
 ταῦτα μὲν οὖν ἀνδρες παρεκρίθησαν. ἡμίονοι δὲ ὀκτὼ, κλί-
 νας χρυσᾶς ἕφερον, ἕξ δὲ καὶ πενήκοντα, κρημάζοντες εὐ-
 γυεῖον. ἄλλοι δὲ ἑκατὸν ἐπὶ, νομίσματος καὶ εὐργυεῖς, μι-
 Ε
 κρῶν πι δεούσας ἐβδόμηκοντα καὶ διακασίας μυριάδας. ἐν
 ὅδελοις ἀναγεγραφαὶ τῶν ἤδη δεδομένων χρημάτων ἔπειτα
 αὐτὸν Ἰομπηίω πρὸς τὸν περὶ τὴν πόλεμον, καὶ τοῖς ὅτι
 τῷ δημοσίου ταμείου, καὶ χρεῖς ὅτι στρατιώτης ἑκάστος ἐνα-
 κασίας καὶ πενήκοντα δραχμῶν ἔλαβεν ἐπὶ τούτοις, τῆν τε
 πόλιν εἰσήσατο λαμοσύνης, καὶ τῆς περὶ οὐκείων κώμας, ἄς
 εἰ χρεῖς καλοῦσι. τῇ δὲ Κλωδίαν ἀπηλαγμένους, ὅσους ἀσιλ-
 ροῖς καὶ πονηροῖς, Σερχιλίαν ἔθνη, ἀδελφῶν Κάτωνος,
 ὅσδε τῶτον ἐτυχῆ γάμον. ἐν γὰρ εὐπεσοῦν αὐτῶν τῆ Κλωδίαν
 κρημάτων ὀλίγων, τῶν ἀδελφῶν Διαβολῆ. τὰλλα δὲ βδοήκοντα
 ὁμοίως ἔσασιν καὶ ἀκόλαστον ἕως ἀπέχετο φέρειν ἀδούμοις
 Κάτωνι τέλος δὲ ἀπειπεν. ἡπίδας δὲ θαυμάσας ἀπὸ τῆ βελλῆ
 παραχρῶν, ὡς ἐχούσῃ τὸ ἀδρα τῶτον ἀντίπαγμα πρὸς τῆ Ἰομ-
 πῆς τυραννίδα, καὶ τὸ εὐσεύεσθαι πρὸς τῶν δό-
 ξης καὶ δυναμέως ὀρμήμον μεγάλης, ἐκείλινε καὶ πρὸ
 F

ἡκαὶ τὴν πολιτείαν, εἴτε δεκτικὸν ἤδη καὶ νεοσφισμῶν ὄραν, εἴθ' (ὡς φασίν ἐνοὶ) μετὸς ἂν δόξης, καὶ πρὸς τὸ
 ῥᾶσι ἀναπίπτον τῷ βίου καὶ μαλακώτατον, ἐκ πολλῶν ἀγῶνων καὶ πόνων οἷον ἀτυχῆσαι τέλος λαβόντων.

οἱ μὲν γὰρ ἐπαμνοσίην ἀβουλίας τῶν ἑσπέρων μὴ ἀποβούλευσεν, ἀλλ' ἀπλησία δόξης καὶ δόξης, νέοις ἀνδράσι γέρον ἀππολιτευόμενος, εἰς ἔργα δεινά καὶ πάλιν δεινότερα τῶν ἔργων ἐξώκειλε. βέλιον δὲ αὐτὸν καὶ Κικέρωνα γεύσασθαι, μὲν Καπλίνας, ὑποστράτιον καὶ Σικιπίωνα, Καρχηδόνι περὶ ἀππολιτευομένων, εἴτα παυσάμενον. εἶτα γὰρ πάλιν καὶ πολιτικῆς περιόδου κετόλισιν. τῶν δὲ ἀθλητικῶν ἀγώνων τοῖς πολιτικῶν ἐστὶν ἠπὼν ἀκμῆς καὶ ὄψεως ἀπολιπούσης ἐλέγχεται. οἱ γὰρ τὸν Κρείστον καὶ Πομπήιον ἐχθροὺς τὸν Λουκουλλον, εἰς ἠδονὴν ἀφειγότε καὶ πολυτέλειαν αὐτὸν, ὡς περὶ τῆς συφῶν μάλιστα τοῖς τηλικούτοις παρ' ἠλικίαν ὄπιος, ἢ τῆς πολιτευεσθαι καὶ φρατηγεῖν. ἐστὶ δὲ οὗ τῆς Λουκουλλου βίου, καὶ τὰ περὶ δόξης καὶ κωμωδίας, ἀναγινῶν, τὰ μὲν περὶ πολιτείας καὶ φρατηγίας, τὰ δὲ ὑπερβαίνει, ποτίσι καὶ δειπναί, καὶ μοινοῦσι κώμοις καὶ λαμπράδας καὶ παιδαῖα ἀπασασαί. εἰς παιδαῖα γὰρ ἔγωγε γένηται καὶ οἰκοδομαὶς πολυτελείς, καὶ κεραιόβας περιπάτων καὶ λουδῶν, καὶ ἐπιμῶν γραφῶν καὶ ἀνδριάντας, καὶ τῶν περὶ αὐτῶν τῶν τῶν ἀπποδύων, ἀς ἐκείνοις συμνήσει μὲν ἀγαλλώμασιν, εἰς τὰ πάντα τὰ πλούτη μὲν καὶ καὶ κωμῶν, ὅν ἡφ' ἐπίκει πολὺ καὶ λαμπρόν ἀπὸ τῶν φρατηγῶν. ὅπου καὶ νῦν, ἐπιδόσω τῶν αὐτῶν τῶν συφῶν ἐχθρῶν, οἱ Λουκουλλιοὶ κῆποι τῶν βασιλικῶν ἐν τοῖς πολυτελεστάτοις δεσποῦνται. τὰ δὲ ἐν τοῖς περὶ αὐτῶν καὶ περὶ Νέων πόλιν ἔργα, λόφοις ἀκρεμμυνῶτος ἀπὸ μὲν ἀπὸ τῶν φρατηγῶν, καὶ ἔργων θαλάσσης, καὶ ἀφ' ἀπὸ τῶν φρατηγῶν τοῖς οἰκητικῶν περὶ ἐπέδοντος, καὶ διαίτας ἐναλίους κτίζοντος, ὁ Στωϊκὸς Τουβέρων θεασάμενος, ἔβλεπεν αὐτὸν ἐκ τῆς ἑσπέρου, παρεστηγρόβωσιν. ἢ σὰν ὅ αὐτῶν περὶ τὸν οὐρανὸν ἐχθρῶν οὐρανῶν, καὶ κεραιόβας καὶ ἀππολιτευομένων, καὶ ἀππολιτευομένων ἀπὸ τῶν φρατηγῶν καὶ ἀππολιτευομένων ἐν αἷσι ὁ Πομπήιος ἀππολιτευόμενος, ἐμέμφετο τὸν Λακεδαιμόνιον, ὅτι περὶ τῆς ἀριστοτελείας τῶν ἔργων, ἀσκήτων ἐν ἡμέρῃ πεποίηκε. γελάσας οὖν ἐκεῖνος, εἶτα (ἔφη) σοὶ δοκῶ ἐλαττόνα τῶν φρατηγῶν νοῦν ἔχειν καὶ τῶν φρατηγῶν, ὥστε τῶν φρατηγῶν μὴ συμμειβάλλειν τῶν φρατηγῶν φρατηγῶν δὲ ποτε φιλοπονησάμενος περὶ θεάς, καὶ χροῦν πηρὶ κέσμον αἴτου μέρου πορφύρας χαμῶδας, ἀπεκρίνατο, σκεψάμενος, ἀνέχῃ, δώσῃ. εἶτα μὲν ἡμέραν ἠρώτησεν αὐτὸν ὁπόσων δέοιτο. τῆς γὰρ ἐκατὸν φρατηγῶν φησάμενος, ἐκέλευσε λαβεῖν δὲ τῶν φρατηγῶν, εἰς ὃ καὶ φρατηγῶν ὁ ποιητὴς ὅτι πεφώνηκεν, ὡς οὐνομίζων πλοῦτον οὐ μὴ τὰ παρορμήματα καὶ ἀππολιτευομένων, πλείονα τῶν φρατηγῶν βεβαί. νεόπλουτος δὲ ἔτι δὲ Λακεδαιμόνιον τὰ δειπνα τὰ κατ' ἡμέραν, οὐ μόνον φρατηγῶν ἀλουργίσι καὶ φρατηγῶν ἐκπώμασι καὶ χροῦσι καὶ ἀππολιτευομένων ἐπεισοδίοις, ἀλλ' ὅσων τε πλοῦτοδ' ἀππῶν καὶ περὶ αὐτῶν περὶ αὐτῶν φρατηγῶν τῶν φρατηγῶν ἀππολιτευομένων, ὅσων γὰρ Πομπήιος ἀππολιτευομένων, τῶν μὲν ἰατρῶν καὶ χίλην αὐτὸν λαβεῖν κελεύσαντος. τῶν δὲ οἰκετῶν οὐκ αὖτὸν ἄλλα χόρη φρατηγῶν θέσθαι ὡρα χίλην ἢ περὶ τῶν φρατηγῶν Λουκουλλου σκεψάμενος, οὐκ εἶασε λαβεῖν ἐκείθεν. ἀλλ' εἰπὼν περὶ τῶν φρατηγῶν, Οὐκοῦν εἰ μὴ Λακεδαιμόνιος ἐβόβα, Πομπήιος οὐκ ἀνέστην; ἀλλό τι περὶ αὐτῶν φρατηγῶν ἐκέλευσε.

Quam alii eius commutationem tantam commendant, quod in vitium & ærumnam non incidit Marii, qui à victoriis Cimbricis celsisque illis & eximiis rebus gestis, non contentus summis honoribus, quibus haberi poterat beatus, sed infatiabili gloriæ & imperii fame cum iuuenibus in republica gubernanda certans senex, in horrenda facinora impedit, atque in clades facinoribus suis horrendiores. Rectius enim Cicero nem quoque senectuti suæ consulturum fuisse, si oppresso Catilina recepisset se: & Scipionem Carthagini adiecta Numantia, si inde quievisset. Esse enim etiam orbis quendam politici terminum. Quandoquidem non secus certamina politica quam athletica vigore destituta & flore coargui. At Crassus & Pompeius improperebant Lucullo, quod in voluptates & luxu se demersisset: quæ verò non magis essent deliciæ à tanta ætate alienæ quàm reipublicæ cura & administratio belli. Enimverò est in Luculli vitæ, sicut veteris comædiæ, exordio, legere actiones politicas & expeditiones: in calce computationes, cœnas, & tantum non comedationes, faces, & omne genus ludi. In ludo equidem etiam reputo sumptuosas substructiones eius, ambulationum & balnearum molitiones, plusq; tabulas, statuas, studiumque circa has artes & opera, quæ illegitime contrahebatur expensis, profundeque in ea opes, quas ex bellis gestis parauerat ingentes & splendidas. quando vel hac ætate ita gliscente luxu horti Luculliani inter principis sumptuosissimi habentur. Opificia eius maritima, & ad Neapolim, ubi tumulos suspendit fossuris, euripis, & riuis pisculentis ædificia sua circumiecit, diætas marinas extruxit, quum Tubero Stoicus contemplatus esset, appellavit eum Xerxem togatum. Iam habebat in Tusculano diætas mediteranceas & speculas amœni prospectus, extruxerat ibidem laxa prætoriam ambulationesque. Quæ quum viseret Pompeius, reprehendit Lucullum, quod villam optimè ad æstatem comparasset, verum habitationi brumali fecisset incommodam. Ille verò arridens, Putasne minus me, inquit, quæ graves & ciconias sapere, quin cum temporum articulis commutem diætas? Prætor quidam magnificos ludos edere parabat. Hic ad ornandum chorum petiit ab eo chlamydas purpureas. Ille respondit consideratum se: si haberet, daturum. Postero die rogavit quot opus haberet. Qui quum centum diceret satisfore, iussit eum bis totidem capere. Cui rei annectit poeta Horatius epiphonema hoc,

*Exilis domus est, ubi non est multa supersunt,
Et dominos fallunt.*

Cœnæ verò erant eius quotidianæ insolentes non modò stragulis purpureis, poculis gemmatis, choris & acroamatis accessoriis, sed & opsoniorum variorum & bellariorum singulari apparatu suspiciendum se vulgo facientis. At commendatus est Pompeius, qui ægrotans, quum præcepisset medici ei ut turdo vesceretur, negarent autem serui æstivo tempore eas usquam nisi in Luculli viuariis reperiri, prohibuit inde peti, sed ad medicum ait, Ergo nisi Lucullus perditus deliciis esset, non viveret Pompeius? ac aliud quod parabile esset, iussit parari. Erat Luculli amicus & familiaris

Cato, verum vitam & luxum eius adeo improbat, ut quum iuuenis quidam odiosam & prolixam orationem in senatu de frugalitate & temperantia intempestive haberet, exurgens Cato, Tace, inquit, qui diuitiis affluis ut Crassus, viuis ut Lucullus, & dicis ut Cato. Alii dictum quidem hoc, sed non à Catone ferunt. At Lucullum, ea vita non delectatum modo, verum etiam gloriatum liquet ex eius dictis. Dicitur Græcos aliquos, qui Romam comœauerant, per multos dies inuitasse, qui, ut germani Græci, rubore adducti abnuisse venire, quod tantum eorum nomine quotidie sūptus fieret. Cæterum Lucullus his arridēs dixisse, Aliquid horum, Græci, vestra causa fit, pleraque sunt tamē causa Luculli. Soli cenanti quum vna mensa & cœna parata modica esset, accitum seruum qui super his erat, obiurgauit. Vbi is causatus est, nēmine vocato, non ratum se requiri ab eo aliquē splendorem, Quid, ais, inquit, nesciebas hodie apud Lucullum cenaturum Lucullum? Quum de eo nimirum rumor in vrbe percrebuisset, conuenerunt eum in foro otiosum Cicero & Pompeius, ille singularis amicus & familiaris, Pompeio intercedebat cum eo simulas ex prouincia, nihilominus vsus erat inter eos, & crebro colloqui familiariter solebant. Cicero igitur salutatum rogauit, vacaret ne ei colloqui. Quo annuente, & ad fabulandum inuitate, Nos hodie constituimus, inquit, apud te cenare, verū cœna solita tua. Hic recusare Lucullo simulatē, atque in diem posterum eos reiiciente, negauerunt se concessuros, neque alloquendi potestatem ei fecerunt seruos, nequid parari quotidiano præciperet amplius. Id modo largiti sunt petenti, palam ut vni seruo diceret, hodie ipsum in Apolline cenaturum. Id vni ex splendidis tricliniis nomen erat. Quod eius commentū fefellit illos. Nā singulis scilicet tricliniis certa summa erat in cenā taxata, peculiareque impensas & paratum habebat, ut audito serui vbi cenare vellet, scirent quantum impendendum, quo esset cœna ordine & digestio ne instruenda. Cœnare in Apolline quinquaginta millibus denariorum solenne habebat. Ea tunc infumpta summa obstupescit Pompeium in sumptus immensitate celeritas apparatus. Atque in his opulentia velut reuera captiua & barbarā insultauit. At commendanda fuit eius & perhibenda in librorum supellectilem impensa. Multos enim & eleganter descriptos cumulauit. Erat etiam eorum vsus quam comparatio liberalior: quod bibliothecæ omnibus paterent, atque in adiectas ambulationes scholasque reciperebantur omnes Græci, velut ad Musarum hospitium diuertentes, tempusque inter se traduentes, vbi libenter se ab negotiis aliis reficiebant. Ingrediebatur subinde ipse ambulationes, ac cum studiofis conferebat, atque negotia procurantibus publica, vbi operam ipsius requirebant, erat præsto. In summa erant conuiuīū & prytaneum Græcum omnibus Romam comœantibus eius penates. Colebat ille quidem omnem philosophiam, neque ab vilo genere abhorrebat aut alienus erat, proprie tamen ab ineunte ætate dilexit & sequutus est Academiam, non illam quam Nouam vocabant,

λων εις τους πεπατους τοις φιλολογις, και τοις πολιτικις σιλωαθηεν. όπου δεοιτο, και ολω εστα και οφουται εις τον Ελληικον οικον, ω αυτε τοις αφικνεμενοις εις Ρωμην. Φιλοσοφια η πασα μη ησπαζετο, και περ εις πασαν διδρυηω ω και οικειος. ιδιον δε της ακαδημιας εις δερχησ εργατα και ζηλον εχεν, ε της νεας λεγομενης,

A Κάτων δ' ω αυτω φίλος και οικειος. ετω η τον βιον αυτω και τ' διατααν εδυσχεραινεν, ωστε μεν πινος εν τη βαλη λογον επαχθη και μακρον ακαιρωσ ωσρ' επλειας και σωφροσυνης διεληγοντο, επηρασασ ο Κατων, Ουπαυση (εφη ου πολουτρη μη ως Κρασος, ζων δ' ως Λουκυλλος, λεγων η ως Κάτων; ενιοι η ποδο ρηθιουα μη ουτασ, ωσρ' Κατωνος η ελεγεισιν. ο μνητοι Λουκυλλος ουχ ηδεδυδρος μονον, αλλα και σεμνωμενος πα βιω τουτω, δηλος ω εκ τρη σπομημονιδιομδων. λεγεται γαρ Ελλυιασ αι θρωποικσ αναβαιτασ εις Ρωμην, εστιαν εηι πολλασ ημερασ. τοις δ' οντως Ελληικον πι πα θησασ, αχρηνασ και διωθιασ τω κλησιν, ωσ δ' αυτοι καθ ημεραν ποσυτων αναλισκωμδων. τον ουν Λεκυλλων ειπειν μειδιασασα περσ αυτοις, Γινεται μνητοι τουτων και δι ιμασ, ω ανδρεσ Ελληικεσ τα μνητοι πλειασ γινεται δια Λουκυλλων. επει η μονου δεπρωιωτοσ αυτω, μια τεραπειζα και μετελιον παρεσκαδαθη δειπνον, η ηδμακτει καλεσασ τον εηι τετω πεταγμενον οικετω . τε η φησαιτοσ ωσ εδκ ωετο, μηδε νοσ κεκλημδου, πολυτελοισ πινος αυτον δεησεσασ, Τι λεγασ; (ειπειν) εδκ ηδ εσ ολι σήμερον ωρα Λουκυλλω δεφπει Λεκυλλοσ; οντοσ δε πε ει τουτου λογου πολλεσ (ωσ ειχοσ) εν τη πόλη, περοσθηλον αυτω καθ ημεραν χολιω ανηρη Κικερων και Πομπηιοσ, ο μνη εν τοις μη λιδα φίλοσ αν και σιωηησ, Πομπηιοσ δ' ω μνη εκ τ' ερατηγιασ διαφορεσ περσ αυτον, ειωθησασ η ηρησασ και διαλεγεσασ πολλακισ εηι φκωσ αλληλοισ. ασασαμενοσ ουν ο Κικερων αυτον, ηρωτησεν οπωσ εχη περσ εντευξιν. τε η φησαιτοσ ωσ αειτα, και ωρα καλυτοσ εν τυχημδην, Η μεις (εφη) βελομεθα δειπνησασ ωρα σαι τημερον ετωσ οπωσ εηι σοι παρεσκαδασμενα. Δρυπομεινη η τε Λεκελλου, και μεταλαβη ημεραν αξιουδνοσ, εκ εφασασαν εηι βεφην, εδκ ειων διαλεγεσασ τοισ οικετασ, ινα μη πι πλεον κελοση ημεασ η αυτω βελομενων. πλεω ποσυτοσ μονον αυτου μνη σιωεωρησασ ειπειν περσ ενα τρη οικετησ, εανητον εκειων, οπισ ημερον εν ε Α' πολλω νιδφ πησησ (τετω γαρ πικσ ειχε τρη πολυτελων οικων ονομα) και τετω σεσοφισμενοσ, η εληθη τοισ ανδρασ. εκασω γδ (ωσ εοικε) δεφπνωτηεω τεταγμενον ην ημημα δειπνου, και χορηγιου ιδιαν και περασεδην εκασον ειχεν. ωστε τοισ δουλοσ ακυσασασ οπου βελεται δεφπνην, ειδεναι ποσον δαπδημα, και ποιον πεχοστω και διαλεσε ημεασασ δει ε δειπνον. ειωθη δε δεφπνην εν τα Α' πολλωνι πεντε μυριαδων. και τοτε τοσθηε τελεσθειτοσ, εζεπληξε τοισ πε ει τον Πομπηιον εν ε μεγαθη η δαπδημησ, ε ταχοσ η περασεδησ. εν ταυτα μνη ουν υβεισικωσ εχηητο εω πλοута καθαπερ οντως αιχμαλωτω και βαρβαρω σουδησ δε αξια και λογου τα πε ει τω τρη βιβλιων και ερασδην. και γαρ πολλα και γενοσμμενα καλωσ, σιωηησ ηπε ηρησισ ω φιλομωτορεσ η κησσεωσ, ανημενων πασι τρη βιβλιοθηκων, και τρη πε ει αυτασ πειπατων και χορασ ηειων ακωλυτωσ εσποδεχομδων οιε Ελληικασ, ωσπερ εις μουσων ι και παγωμον, εκεισε φοιτηησασ και συνδημερδοντασ αλληλοισ, εηο τρη αλλων ηρειων ασμδωσ σποδρεχοτασ. πολλακισ δε και σιωεωρλαξεν αυτοσ εμβοδησ

(και τω αυτουσιν τότε τρις Καρχηδόνου λόχοις Διά Φίλωνος) Α
 δλλά τής παλαιάς, πιθανόν άνδρα κχ δφνόν είπειν τότε τω
 γάτλω έχούσιν τον Α σκαλωνίτλω Αντίοχον· όν πάση σπου
 δη ποιησάμενος φίλον ο Λούκυλλος κχ συμβιωτίω, αίτε
 πάητε τοίς Φίλωνος άκρωτάς, ών κχ Κικέρων έώ· και σύγ
 γραμμά γε πάηελον έποίησεν εις τίω άίρεσιν, ει ώ τον
 τωρ τής κελεύσεως λόχον Λουκυλλω περιτέθεικεν, αυ
 τώ τών έρωτήτων· Λούκυλλος δη αναγέγρασται τ βί
 βλίον. ησαν δ (ώστω είρηται) φίλοι σφόδρα και κρινωνοί τής
 εν πολιτεία τρωαρέσιως. οσδέ γδ αυ πάμπαν απηλλά
 χη τής πολιτείας έαυτον ο Λούκυλλος, δλλά τίω τωρ τς Β
 μέγιστος εί) και πλείστον δυνάσται φιλοτιμία και άμιλ
 λαν, ώς ούτ άκίνδυον, ούτ ανύβριστον ούσαν, δόξυς άφηκε
 Κρόστω και Κάτωνι. ούτοις γδ οι τίω Πομπηίου δυνά
 μι υφορώμενοι, τρωεβάλλοντ τής βουλής, δπολερμήτου
 τς Λουκυλλου τω τρωτεία. και τέβαινε δ εις τίω άγροεν
 Δία ποις φίλοις· εις τ τίω σύγκλητον, ει Πομπηίου υπά δέοι
 σπουδών η φιλοτιμία ενπηρεάσται, και τεί τε Διγατίξεις
 εις έκεινοσ έποίησατο τή βασιλέων κρατήσας, έξέκρευσε,
 και νέμισιν πινά τοίς κρατιώταις αυτέ γεφοντος εκώλυσε
 δοθίωαι, συμπρωάπτοντοσ Κάτωνος· ώστε Πομπηίον εις τ
 Κρόστω και Καίτροσ φιλία, μάλλον η στωαμοσία και
 τωφυγίην και πληρώσασθα τ πόλιν όπλων και κρατιωτίν,
 βία κυρώσται τά δόγματα, τοίς τωει τον Κάτωνα και Λού
 κυλλον εκβαλόντα τής άγροεσ. άγνωακτωώτων η τίν
 βελπίτων έπί τοίς γινομέμοις, τωρητον οι Πομπηίαιοι Βρέτ
 τήν πινά στωειλη φέναι λέγοντες έπι βελότωσ Πομπηίω.
 και εκίνοσ ανασκινόμωμοσ, ει μεν τή συγκλητή και τηρήσεν εν
 τερων πινά, ει η τω δήμω Λούκυλλον ανόμασεν, ώσ τω
 εκίνοσ παρσκαδασμένωσ δποκτείναι Πομπηίον. οσδείσ δ
 τώ λόγω τωρεσείχεν, δλλά και τωδραυτίκα δήλοσ έώ ο αν
 δεσποσ έπί στωκφαντία και Διαβολή τρωημένοσ τω
 αυτίν και μάλλον έρωεσείχη τω τωσάσμα μετ όλίγασ η
 μέρασ, ριφθέντοσ εκ τής ειρκτής νεκροδ, λερμηίμου μεν αυ
 τομάτωσ τε θναίαι, σημεία δ ανγόντοσ και πληγών έχοντοσ,
 έδοκει παρ αυτίν ανήρησται τίν παρσκαδασάτων. τώπω
 δη και μάλλον απήγη τής πολιτείας τον Λούκυλλον· έπει
 η Κικέρων έξέπεσε τής πόλεωσ, και Κάτων εις Κύπρων
 απεσάλη, πρωτόπωσιν έξελύθη και τωσ γ τής τελευτής
 λέγεται νοσησαι τίω Διγόνοσ αντον, και μικρον δπομα
 ραινομύτω. Νέπωσ η Κορηήλιοσ ουχ τω γήρωσ φησίν ου
 δε νόσου τωσάλλασται τον Λούκυλλον, δλλά φαρμάκοις
 τωσ όπνοσ τίν απελευθέρων Καλλιθένοσ Διαφθαρείτω.
 τώ η φάρμακα δοθίωαι μεν ώσ αγαπωτο μάλλον ο Καλ
 λιθένοσ τω αυτέ, τω αυτίω έχειν δκοωίτα τίω δυνά
 μι· εκσ ήσται η και κελεύσται τον λογιμον, ώστ έπ ζών
 τοσ αυτέ, τίω ούσιαν διοικειν τον αδελφον. ου μέν δλλά ώσ
 απέθανε και τώ τω εν ακμη τής κρατηγιάσ και τοίς πολι
 τείας, αυτέ τελευτήσαντοσ, ο δήμοσ ηρθεσται και στωεδρα
 μα, και τ σώμα κομιθέν εις άγροεν τωσ τίν άημερεσά
 των νεαπόσκων, έβαιζετο γάτωειν εν τώ πεδίω τς Άρεωσ, ο
 που και Σύλλα έθαψεν. οσθέντοσ η τώ τω τωσ δκοήσαντοσ, έ
 δε ραδίασ ούσιν τής τωσκαδής, ο αδελφοσ αυτέ δεομωμοσ και παραιομωμοσ,
 έπεισεν έπιρέψαι τίω παρσκαδα
 σμωίτω εν τώ τωει Τωσ κλον άγρω τς νεκροδ κηδείαν ήμέσται. πολω δ ουδ αντος
 τωρεσείω χρονον, δλλ ώσ ηλι
 κία και δόξη, μικρον απελεύθη και τώ χρονω τής τελευτής, φιλαδελφώτατοσ
 ήμομωμοσ.

(quamvis eo tempore Catneadis pæceptis per
 Philonem floreret) sed veterem, quæ acrem anti
 stitem & facundum habebat Alcalonitem Antio
 chum: quem omni studio amicum paravit & con
 uictorem Lucullus, quo eum Philonis opponeret
 auditoribus. in quibus erat Cicero, qui librû ad
 modum doctum pro secta sua scripsit. In eo dispu
 tationem pro comprehensione Lucullo, sibi tri
 buit diuersam. Titulus libro Lucullus est: siqui
 dem erant hi, vt est supra dictum summi amici, &
 consiliorum in republica socii. Neq; enim semel
 reipub. curam abiecerat Lucullus, sed de princi
 patu, & summa potentia ambitionem contentio
 nemque, quæ nec periculo erat nec contumeliis
 libera, delegavit statim Crasso & Catoni. Namq;
 hos illi quibus erat Pompeii suspecta potetia, pro
 pugnatore, senatus repudiante primatum Lucul
 lo, ceperunt. Verùm in forum descendebat, si
 quando amicorum negotia postularēt: in curiam,
 siqua Pompeii esset contentio & ambitio conuel
 lenda. Sanctiones, quas ille deuietis fecerat regi
 bus, rescidit: ac quum rogationem de agris militi
 diuidendis tulisset, rem adiutore Catone impedi
 uit. Quod in causa fuit vt ad Crassi & Cæsaris ami
 citiam, vel potius coniurationē, confugerit Pom
 peius, completaq; vrbe armis & militibus, Cato
 nem & I. uellum deiecerit foro, atque acta sua
 per vim firmauerit. Fremetibus ob hæc optima
 tibus, subornauere Pompeiani Vectium quendâ,
 quem insidias Pompeio se ferebant struentem cō
 prehensisse. Hic interrogatus in senatu nonnul
 los alios detulit, ad populum verò appellauit Lu
 cullum, a quo esset ad interficiendum Pompeium
 immissus. cæterum fides ab nemine dictis eius ha
 bita. Imò confestim diluxit fuisse per dolum & ca
 lumniam ab illis eum productum, magisq; paucis
 diebus post comperta res est, cadauere ex carcere
 proiecto. Vulgatum fuit quidē eum morte spon
 tanea perisse, sed, quia vestigia apparebant in ca
 dauere laquei & verberum, videbatur ab illis ipsis
 qui eum subornauerant, sublatus. Hæc impendio
 magis Lucullum ab republica abduxere. Post
 quam verò Cicero est in exilium pulsus, atque in
 Cyprum missus Cato, in totum obtorpuit. Dici
 tur antè obitum ē mente paulatim emarcescente
 laborasse. At Cornelius Nepos seniovel morbo
 negat Lucullo mentem moram, sed quod veneno
 esset a liberto Callisthene potionatus. Dedit
 Callisthenem illi venenū, vt impensius ab eo di
 ligeretur, quod amatorium existimabat esse: at ita
 id soluisse & alienasse mentem eius, vt viuētis et
 iam procuraret facultates frater. Cæterum mor
 tem eius, vt si in flore bellicarū & ciuiliū actio
 num decessisset, tulit populus grauiter, concursu
 que facto, corpus, quod in forum a nobilissimis
 iuuenibus delatum fuit, vi contendit in comitio,
 vbi funeravit Syllam, humare. Quod quum præ
 ter omnium expectationē fieret, neq; esset prom
 ptus apparatus, obtinuit frater eius precibus & ob
 secrationibus vt cadauer funere parato efferri in
 Tusculano pateretur. Nec fuit diu hic superstes,
 sed vt ætate & gloria, ita fati quoq; tempore paulo
 fuit illo posterior, vir in vita fratris amantissimus.

Lvillum excessus causa praecipue beatum di-
 cas, quod reip. conuersionem, quam molie-
 batur bellis ciuilibus fatum, morte praenerit vi-
 taq; excofferit, patria quauis agra, libera tamen.
 quod quidem pra omnibus ei praecipue cum Ci-
 mone conuenit. Etenim ille rebus Graeciae haud-
 dum commotis, sed florentibus, vitam cum morte
 commutauit, in castris tamen & dux non obtor-
 pescens nec languidus, nec rerum gestarum & tri-
 umphorum praemium ponens in epulis & pota-
 tionibus, sicut deridet Plata Orpheia, qui ait iis
 quorum honesta fuit vita, paratum apud inferos
 praemium aeternam temulentiam. Imo otium, quies,
 commoratio in literis voluptatem & commenta-
 tionem afferentibus honestissima seni est, & ei qui
 a bellis se & repub. abduxit, alleuatio. Ad volupta-
 tem vero dirigere, tanquam ad summum bonum,
 praecleara facta, & iam deinceps Venerea ex bellis &
 rebus gestis agentem ludere ac luxuria diffluere,
 haec digna non sunt praecleara illa Academia neq;
 Xenocratis aemulo, verum ad Epicurum desciscen-
 te. Id eo mirum est magis. Pugnantiem enim iu-
 uentutem, Cimonis infamem & solutam luxu ap-
 paret fuisse, huius vero literatam & modesta. Prae-
 stat autem ille qui ad melius deflexit. Melius est e-
 nim ingenium, in quo vitia consenscant, & ado-
 lescent virtus. Iam qui pari modo opulentiam para-
 uerunt, non pariter sunt ea vsi. Namq; haudqua-
 quam sunt cum arcis muro australi, qui parato a
 Cimone sumtu est extractus, praetoria conferen-
 da Neapolitana atque circumfusa vndis speculari,
 quae ex praeda barbarica excitauit Lucullus. Nec
 vero iam cum Cimonis mensa illam Luculli, cum
 populari & benigna sumptuosam & superbam co-
 pares. Quippe illa modica impensa alebat quoti-
 die frequentes, haec ingenti pecunia paucis lu-
 xuriosis parabatur: nisi hercle fecit rerum tempus
 diuersitatem. Nam quis nouit, si ex negotiis Ci-
 mon atque ex rebus gerendis in pacatam & remo-
 tam a repub. senectutem se demisisset, anne multo
 magis fastuosam & voluptariam vsurpasset vitam?
 nempe vino deditus & tempestiuus conuiuibus, at-
 que libidine (vt dictum est) infamis. Praecleara au-
 tem domi militiaeque actiones voluptatum com-
 potes aliarum ab deterioribus cupidinibus men-
 tem auocant, earumque afferunt politicis & glo-
 riae cupidinis ingeniis obliuionem. Quod si Lu-
 cullus item sit in expeditionibus & bellis geren-
 dis fato functus, nemo vel liuidissimus cauillator
 & momus ansam in eo obtrectandi, meo iudicio,
 reperiat vllam. Haec de vita. In re bellica v-
 trumque fuisse terra marique fortem certatorem
 in confesso est. Caeterum vt athletas, qui vno
 die lucta simul & pancratio coronantur, vocant
 nouo more victorias: ita Cimon, qui pariter
 vno die pedestri & naualilauria Graeciam coro-
 nauit, iure aliquam habeat inter duces praero-
 gatiuam. Iam Lucullo patria, Cimon patriae
 suae imperium tribuit, & superior dominantis
 in socios adiecit ditiones hostium, hic ei,
 quam alias sequentem acceperat, simul & impe-
 rium in socios & de hostibus tradidit palmam.

MΑλιστα δ' αἰτίαι διδάσκονται τῶν Τηλοῦσι Λούκουλ-
 λόν, ὅτι πρὸς τῆς μεταβολῆς καὶ ἥδη καὶ τῆς πολι-
 τείας ἐτεκταινέτο τοῖς ἐμφυλίοις πόλεμοις ὁ πε-
 σωμένος, ἔφθη πρὸς ἀποθανόντων, καὶ καταλύσας ἐννοσιῶση
 μόν, ἐπὶ δ' ἐλθούτερα τῆ πατρῴδι τὸν βίον. καὶ ἔτι πρὸς αὐτῶν
 αὐτὰς πρὸς Κίμωνα κείνου ἴσταν ἔστι. καὶ γὰρ ὁμοῦ, οὐ πτω-
 σωτέρας ἀσθενέων τῶν Ἑλληδικῶν, ἀλλ' ἀκμῶν ἔχοντων,
 ἐτελθύτησιν, ὅτι ἔρατοπέδου μόν δὴ καὶ ἔρατηγῶν, ὅση ἀ-
 πειρηκῶς, οὐδ' ἀλύων, ὅση τῶν ὄπλων καὶ τῶν στρατηγῶν
 καὶ τῶν ἔρατων ἔπαθλον ποιούμενος ἀσχύας καὶ πότους, ὡς-
 πρὸς Γλατων ἔπασκώπη τοῖς πρὸ τὸν Ὀρφέα, τοῖς δ' ἕβε-
 βισαχοῖσι φάσκειν, ἀποκείσασθαι γέρας ὁ ἄδου μέδων αἰώ-
 νων. ἀρλή μόν οὐκ ἐπὶ ἴσταν καὶ ἀπείσασθαι πρὸς λέγειν ἠ-
 δονάπην καὶ πείραν ἔχοντας, ἀπείσαστον ἀιδεῖ πρὸς
 σούτη καὶ πεπαιμμένη πόλεμον καὶ πολιτείας, πρὸς ἀμύ-
 θιον. ὁ δ' ἐφ' ἠδονάπην, ὡς τέλος, καταπέψασθαι τὰς κα-
 λὰς πρὸς αἰετός, ἠδὲ λειπὸν ἀφροδίσα τῶν πόλεμων καὶ
 ἔρατηγῶν ἄρῶνα παύσειν καὶ τεύξασθαι, ὅση ἀξία τῆς κα-
 λῆς ἀκαδημίας, ὅση τὸν Ξενοκράτη Ζηλουῦτος, ἀλλ' ἐπὶ
 κεκλικῶς πρὸς τὸν Ἑπίκουρον, ὅση καὶ τῶν μακρῶν ἔστιν. κα-
 ναλῶς γὰρ ἠ νεότης, τῶ μόν, ἔπι πορὸς καὶ ἀσχετῶς ἔτι ἄ-
 κεί, τῶ δ', πεπαιμμένη καὶ σῶφρων, βελτίων οὐκ ἀπὸς
 ὁ βέλτιον ἠ μεταβολῆ. ἠρεστέρας γὰρ ἠ φύσις ὁ ἠ γῆρας μόν
 ὁ χείρον, ἐπακμάσει δ' ἠ ἀμεινον. καὶ μὴ ὁμοίως γὰρ πλε-
 τισσασθαι, οὐχ ὁμοίως διέθεντο τὸν πλοῦτον. οὐ γὰρ ἀξίον ὁ-
 μοιωσθαι τὰ νοτιῶν τεύξεως τῆς ἀσχετῶς, ὁ τοῖς ἀπὸ Κί-
 μωνος κραμαδεῖσιν ἐτελέσθαι ἠρεμάσι, τοῖς ὁ Νεαπόλι Ζα-
 λῶμοις καὶ τὰς πρὸς ἀκείνοισι ἀπὸ τῶν, ἀσ Λούκουλλος ἀπὸ
 τῶν βαρβαρικῶν ἐξ ἀσχετῶν λαφύρων ὅση γὰρ τῆ Κίμω-
 νος ἔραπέσει τὴν Λουκούλλου πρὸς ἀσχετῶν, τῆ δὲ ἠμοκρεπι-
 κῆ καὶ φιλαιδρωπῶ τὴν πολυτελῆ καὶ σαφῶς πικρῶ. ἠ μὴ
 γὰρ ἀπὸ μικρῶν ἀπείσασθαι πολλοῖς καὶ ἠμέρας διέβεβεν,
 ἠ δ' εἰς ὀλίγοις ἠσφῶντας ἀπὸ πολλῶν παρσκαλῶσατο
 ἠρεμῶν. εἰ μὴ τῆ Δία τῶ πρὸς ἀσχετῶν ἐποίει ἀσχε-
 τῶν ὁ χρόνος. ἀπείσασθαι γὰρ εἰ καὶ Κίμων ἀπὸ τῶν πρὸς ἀσχετῶν
 καὶ ἔρατηγῶν εἰς ἀπόλεμον καὶ ἀπολίτευτον γέρας ἀ-
 φείσ αὐτόν, ἐπὶ μὴ ἠν ἐπείσασθαι σῶφρῶ καὶ πρὸς ἠ-
 δονάπην ἀπείσασθαι διαίτη. καὶ γὰρ φιλοπότης καὶ πρὸς ἠ-
 ἐκεί τὰ πρὸς γῶνασθαι (ὡς εἶρηται) ἀσβεβλημῶς: ἀπὸ
 ὅση τὰ πρὸς ἀσχετῶν καὶ τοῖς ἀγῶνας καὶ πορσκάσθαι, ἠδονάπην
 ἔρασε ἔρασε τῶν χείρων ἔρασημῶν, ἀσχετῶν πορσκάσθαι καὶ
 λῆδων τῶν πολιτικῶν καὶ φιλοπότοις φύσασθαι. εἰ γῶν καὶ
 Λούκουλλος ἐτελθύτησιν ἀσχετῶν καὶ ἔρατηγῶν,
 οὐδ' ἀπὸ τοῖς ἠσφῶντας καὶ φιλομεμψῶντας ἀπείσασθαι μοι δο-
 κῆ ἀσβεβλημῶν ἔρασ αὐτόν. καὶ τῶν μόν πρὸς τῆς διαίτης.
 ὁ δὲ τοῖς πολεμικῶν, ὅση μὴ ἀμφοτέρω καὶ κατὰ γῶν καὶ
 κατὰ θάλασσαν ἀσχετῶν ἀσχετῶν ἀσχετῶν ἀπείσασθαι, ἀπείσασθαι.
 ὡς-
 πρὸς τῶ ἀπείσασθαι τῶν ἠμέρας μὴ πάλῃ μὴ καὶ πάλῃ ἀσχετῶν
 ἀσχετῶν, ἔρα πρὸς ἀσχετῶν νίχας καὶ πορσκάσθαι οὐ πτω-
 Κίμων ὁ ἠμέρας μὴ πάλῃ ἀσχετῶν καὶ ναυμαχίας ἀμα-
 ἔρα τῶν ἀσχετῶν τῶ Ἑλλάδα δικαῖος ἔστιν ἔρα πρὸς
 πρὸς ἀσχετῶν ὁ τοῖς ἔρατηγῶν. καὶ μὴ Λουκούλλου μὴ ἠ
 πατρῴς, Κίμων δὲ τῆ πατρῴδι τῆ ἠμεμονία πρὸς ἀσχετῶν. καὶ ὁ μόν, ἔρα τῶν
 ἀσχετῶν τῶ συμμάχων πρὸς ἀσχετῶν τῶ συμμάχων ἀρχῆν καὶ τῶν πολεμῶν
 κραμαδεῖσιν ἐποίησε.

πατρῴς, Κίμων δὲ τῆ πατρῴδι τῆ ἠμεμονία πρὸς ἀσχετῶν. καὶ ὁ μόν, ἔρα τῶν
 ἀσχετῶν τῶ συμμάχων πρὸς ἀσχετῶν τῶ συμμάχων ἀρχῆν καὶ τῶν πολεμῶν
 κραμαδεῖσιν ἐποίησε.

Πέρσας μὲν οὖν ἀναγκάσας ἠπὶ τὴν ἕξιν ἐκδιδῶσαι τῆς θαλάσσης, Λακεδαιμονίοις δὲ πείσας ἐκείνας ἐκστῆσαι. εἰς οὖν τὴν μέγιστον ἐργὸν ἡγεμόνος, ἀπείρηται ἐργάσασθαι διὰ δύνοιας, Λεύκιλλος μὲν ὑπὸ τῆς στρατιωτῶν κατεφορήθη, Κίμων δὲ ὑπὸ τῆς συμμάχων ἐθαυμάσθη παρ’ οὐ μὴν γὰρ ἀπέστησαν, παρὲς ὃν ἵ μὴν τῆσαν. καὶ ὁ μὴν ὦν δόξαν ἐξήληθεν, ὑπὸ τούτων ἀπολειφθεὶς ἐπονήθη. ὁ δὲ, μὴ ὦν ἐτέρους ποιήσων ὅτι παρὰ τὸ μόνον ἐξεπέμφθη, τούτοις αὐτοῖς διδοῖς ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς ἐλευθερίας, κατέπλεσε τρία τὰ πρῶτα δις κελύτρα. Διαπεπραγμένος ὁμοῦ τῆ πόλει, παρὲς μὴ τοὺς πολεμίους, εἰρηνῶς, ὡς δὲ τῆς συμμάχων ἡγεμονίας, παρὲς δὲ Λακεδαιμονίοις ὁμόνοιας. μεγάλας οὖν ἐπιχρησάμενος ἀμφοτέρωθεν ἡγεμονίας καὶ κατεπέφευγε τὴν Ἀσίαν πᾶσαν, ἀτελές ἐγένοντο τῆς περσέων, ὁ μὲν, καθάπερ ἐξέτι τὴν τύχην (ἐτελῶν τὴν γὰρ στρατηγίαν καὶ ἀπὸ τῆς αἰτίας) τῆ δὲ οὐδὲ πρὸς τὴν ἑξέλιξ τῆς παρ’ αὐτῆς αἰτίας, εἴτ’ ἡγήσασθαι, εἴτ’ οὕτως ἐβραβεύετο καὶ εἰς τὴν ἑλευθερίαν, ἀφορεθῆς καὶ μέμψης, ἐφ’ ὧν εἰς τὴν καὶ ἀπεχρῆσθαι προήλθεν. ἢ τὸ γὰρ καὶ παρὲς Κίμωνα κρινόντος. καὶ γὰρ ἐκείνων ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τε εἰς δίκας οἱ πολῖται, καὶ τελευτῶντες ἐξεφράκισαν, ἢ αὐτῶν δέκα ἐτῶν (ὡς φησὶν ὁ Πλάτων) τῆς φωνῆς μὴ ἀκούσωσιν. αἱ γὰρ δεῖσις καὶ φύσις ὀλίγα τοῖς πολλοῖς ἀδοιοὶ καὶ παρὲς ἡδονῆν ἔχουσι· τὰ δὲ πολλὰ πρὸς βία ζώοντες, τὰ κατὰ φύσιν ἀπερφορμῶν, αἰσῶσιν ὡς παρ’ οἱ τῆς ἰατρικῆς δεσμοὶ, καὶ παρ’ εἰς τὰ καὶ φύσιν ἀγνοῦντες τὰ παρὰ τῆς φωνῆς. ταύτης μὲν οὖν ἴσως ἀπαλλακίον τῆς αἰτίας ἐκάτερον. πολὺ δὲ ὁ Λεύκιλλος παρήλθε ἐπὶ πολεμῶν, τὸν τε Τάρον ὑπερβαλὼν φρατοπέδω Ρωμίων παρ’ ἑσθλός, καὶ τὸν Τίγριν ἀφ’ αὐτοῦ, καὶ τὴν βασιλείαν τῆς Ἀσίας ἐπὶ οὐφεί τῆς βασιλείων, Τηρανόκερα καὶ Κάβειρα, καὶ Σινώπην καὶ Νισίβην, ἐλῶν καὶ κατεφλέξας, καὶ τὰ μὲν βόρεια, μέχρι Φασίδος, τὰ δὲ ἐὰν, μέχρι Μηνδίας, τὰ δὲ παρὲς νότον καὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν οἰκισάμενος, ἀφ’ οὗ τῆς Ἀσιατικῆς βασιλείαν. σωτείφας δὲ τὰς δυνάμεις τῆς βασιλείων, ἀπολειφθεὶς δὲ μόνου τῆ τὰ σώματα λαβὼν, ὡς παρ’ ἀφ’ ἐλευθερίας καὶ ἕλκας ἀστειῖς καὶ ἀδάπεις ἀποδιδρασκόντων. τεκμήριον δὲ μέγα· Πέρσας μὲν γὰρ, ὡς ἰσθῆν μέγα πεποιθότες ὑπὸ Κίμωνος, οὕτως ἀντετάθητο τοῖς Ἕλλησι, καὶ τῶν γε πολλῶν δυνάμιν αὐτῶν ἐν Αἰγύπτῳ κρατήσαντες διέφεθκαν. Τηρανοῦ δὲ καὶ Μιθριδάτου μὲν Λεύκιλλοι οὐδὲν ἄλλο ἐργὸν ἐγένετο, ἀλλ’ ὁ μὲν, ἀσθενὴς ἦν καὶ συλκεσθῆμένος ὑπὸ τῆς παρ’ αὐτῶν ἀγώνων, οὐδὲ ἀπαρξέτο ληστὴ δειξά Πομπήϊω τὴν δυνάμιν ἐξωτὸς χέρων, ἀλλὰ φυγὼν εἰς Βόσπορον κατέβη, καὶ καὶ κατέφραξε. Τηρανοῦ δὲ αὐτὸς ἐαυτὸν γυμνὸν καὶ ἀνοπλὸν φέρων ὑπερέβη Πομπήϊω, καὶ δὲ ἀφ’ αὐτῆς τῆς κεφαλῆς ἀφελόμενος, ἐθήκε παρ’ οὐκ ἔτι τῶν ποδῶν, οὐ τοῖς ἐαυτῶν χεραχεύων Πομπήϊον, ἀλλὰ τοῖς ὑπὸ Λεύκιλλου τε θριαμβουμένοις. ἠγάπησε γὰρ ἀπολαμβάνων τὰ σύμβολα τῆς βασιλείας, ὡς ἀφ’ ἡμετέρων παρ’ ὅτι. μετὰ οὖν στρατηγός, ὡς παρ’ ἀθλητής, ὁ τῶν μὲν ἐαυτὸν ἀσθενέστερον τὸν ἀθλοπαιδίαν. ἐπιτοῖνω Κίμων μὲν σωτέρι μὲν τῶν βασιλείων δυνάμιν, καὶ ὁ Περσῶν φορήματα σωσαμένοισι, ἠπὸς μεγάλας καὶ ἀπαύσις φύσιν ὑπὸ Θεμιστοκλέους καὶ Παυσανίου καὶ Λεωτυχίδου κατελάθων, ἐπέβη, καὶ παρ’ ἀπὸ τῆς φωνῆς καὶ παρ’ ἀπὸ τῆς φωνῆς τὰ σώματα ραδίως ἐκίχησεν. Λεύκιλλω δὲ Τηρανοῦ, ἀπὸ πολλῶν ἀγώνων καὶ μέγα φρονῶν, σωτέρι.

A Siquidem Persas victos expulit armis mari, Lacedaemonios verò permouit ut sua sponte imperio cederent. Porro si officium summum imperatoris est obsequentes benevolentia efficere, Lucullus a militibus suis contemptus, Cimon apud socios in admiratione fuit. Si quidem ad hunc transfuerunt, ab illo defecerunt. Ille, quorum dux profectus fuerat, ab iis rediit desertus. Hic, cum quibus erat ad alios parendum emissus, his ipse signum dans domum est reuectus, quum tria confecisset reipub. suæ omnium difficillima, apud hostes pacem, imperium inter socios, cum Lacedaemoniis concordiam. Iam verò quum vterque magna regna excindere & subiugare totam Asiam aggressus esset, non potuerunt res perducere ad effectum: Cimon profus per fortunam. nam imperator in secundo rerum sublatus morte est. Lucillum non ex toto liberaes culpa, siue ignorauit, siue non leniuit exercitus sui offensiones & querelas, quibus fuit usque adeo ab ipso alienatus. An verò hoc habet cum Cimone commune? quippe ciues & vocauerunt eum identidem in iudicium & in exilium denique exegerunt, ne vocem eius annos decem (vt Plato ait) audirent.

B Etenim grauias optimatium ingenia parum sunt multitudini accepta vel iucunda, sed ferè, dum videntur vt corrigant distortos, pungunt sicut medicorum vincula, quauis in articulos suos hæc reponant luxata. Vterque igitur sit fortasse hæc noxa eximendus. At longius promouit bellum Lucullus, qui Taurum cum exercitu Romano superauit primus, Tigrim traiecit, regias Asiae ante regum oculos, Tigranocerta, Cabira, Sinopen, & Nisibin expugnauit inflammauitque. Tractum septentrionalem ad Phasim usque, orientalem ad Mediam, australem usque ad mare rubrum & regna Arabiae subegit. Vires regum obtriuuit. Soia ei elapsa corpora sunt quasi in deserta iniuasque & inaccesas aufugientium syluas. Huius rei sit magnum illud indicium. Siquidem Persæ, quasi nullo accepto à Cimone detrimento, repetierunt extemplo Græcos bello, magnasque eorum copias in Aegypto fuderunt oppreseruntque: Tigranis verò & Mithridatis post Lucillum factum aliud extitit nullum, verum hic eneruatus iam ac præliis fractus prioribus, ne semel quidem Pompeio ostendere extra vallum sustinuit a ciem, sed in Bosphorum fuga delatus, expirauit. Tigranes ad genua se Pompeii nudum & inermem abiicit, deductumque capiti diadema ad pedes eius deposuit, Pompeio non ornamentis blandiens suis, sed illis de quibus triumphauerat Lucullus. Quare putauit actum secum præclare, quum insignia regia redderentur sibi, velut antè iis exutus. Itaque dux celsior ille sicut athleta sit, qui successori suo debilitatum tradit aduersariam. Ad hæc Cimon, quum regis obritos neruos accepisset ingentibus cladibus effusissimisque fugis & spiritus fractos Persarum à Themistocle, Pausania, Leotyichide, insultauit in eos, & quorum antè oppressi deiectique fuerant animi, horum superauit facile corpora: at cum Lucullo Tigranes præliis iniuctus multis atque inde elatus signa contulit.

PLV
NICIA
qua Th
picanda
gana
mzum
superat
plane
diatru
que, qu
dum qu
darus
infant
guem
Xenarch
Atheni
dux qui
sibi mand
tatione
Hermoc
hæc ver
ferre p
tia veme
Eghe
inuna
euertit
se ab e
nem rep
Atheni
is cert
collatu
que nemo
tegetis
quido
quæ n
sua n
ne sem
Pausan
Pausan

